

GEORGE SCHINTEIE

DEȘERTUL DE CUART,
LE DÉSERT DE QUARTZ

GEORGE SCHINTEIE

DEȘERTUL DE CUART

- poeme în bătaia vântului –

LE DÉSSERT DE QUARTZ

- poèmes au gré du vent –

Traduit du roumain par GABRIELLE DANOUX

- ediție bilingvă româno-franceză -

Prefață de Prof. Dr. CRISTINA SAVA

Postfață de MARIAN ODANGIU

cosmopolitanart
editură

Timișoara, 2023

Coperta și ilustrațiile: Valeriu Sepi

Tehnoredactare: Adrian Blaj

Traduction revue et corrigée par Manolita Dragomir Filimonescu

Printed in România

Tipografia Cosmopolitan Art

Timișoara, str. Zugrav Nedelcu nr. 7

© **George Schinteie**

Toate drepturile asupra acestei ediții aparțin autorului.

Reproducerea parțială sau integrală pe orice suport tehnic,
fără acordul autorului, intră sub incidența legii.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

SCHINTEIE, GEORGE

**Deșertul de cuarț : poeme în bătaia vântului = Le désert de quartz :
poèmes au gré du vent** / George Schinteie ; traduit du roumain par Gabrielle
Danoux ; pref. de prof. dr. Cristina Sava ; postf. de Marian Odangiu. - Ed.
bilingvă româno-franceză. - Timișoara : Cosmopolitan-Art, 2023

Index

ISBN 978-606-988-091-3

I. Danoux, Gabrielle (trad.)

II. Sava, Cristina (pref.)

III. Odangiu, Marian (postf.)

821.135.1

LEGAT DE TIMP

„ce vîrstă are timpul în fiecare dimineață
cînd abia scutur roua de pe inimă
gîndindu-mă la ploile întîrziate
sau care au uitat să vină” (*Legat de timp*)

Să revalorificăm expresivitatea poetică a lui George Schinteie, din cel mai nou volum, **Deșertul de cuarț - poeme în bătaia vîntului** - după un baroc metaforizat în *Antologie de autor*, sub titlul „Umbra ceasornicului”¹ (Timișoara, Artpress, 2018), înseamnă să redescoperim, pe lângă o relectură a „gustului pentru frumos” și „un suflu de comprehensiune simpatetică”. Dacă în *Antologie* maestrul reiterează un număr impresionant de poeme, din cele șapte volume de versuri, într-o atentă selecție, într-o „nouă” lectură, după cum s-a demonstrat, în volumul de față se caută o contopire a existențialului cu disponibilitatea artei cuvîntului, printr-o interferență dintre creator și arta creației.

Există în poetica lui George Schinteie acea „determinare” în vers, aducătoare de suflu elegiac dintr-o „anume” stocare de energii poematice, menite să (re)genereze sentimente și trăiri *in cognito*. Definiția pe care Adrian Dinu Rachieru o dă poeziei, ca „însemnând, prin împlînzirea inimii, o regăsire de sine. Iar accesul în poezie, râvnit îndelung, eliberând glasul sufletului procură miraculoasa întîlnire a omului cu

¹ George Schinteie, *Umbra ceasornicului*, *Antologie* (studiu critic, Cristina Sava, postfață de Marian Odangiu, copertă și desene, Romeo Ioan, tehnoredactare, Radu Kopany, Editura Artpress, Timișoara, 2018 (selecție din volumele de versuri, 68 – *poeme cu fereastra deschisă* – , 2017; 67 – *poeme deznodate* – , 2016, prefață Marian Odangiu; 66 – *poeme dintr-un timp înrămat* – , 2015, postfață Marian Odangiu; *Clepsidra de cuvinte*, postfață Adrian Dinu Rachieru, 2013; *Poeme într-un vers*, 2008; *Ninsoare cu ochi de femeie*, 2008; *Ochi de mesteacăn*, 1976).

sine însuși, veghind implozia limbajului în Ființă.” (*Clepsidra de cuvinte*, postfață, Timișoara: Artpress, 2013), ne aduce în proximitatea a ceea ce critici însemnați ai literaturii au scris despre *Ars Poetica* lui George Schinteie, demonstrând că aceasta determină la reflectare și reflecții fulgurante.

Într-un „orizont” al cunoașterii „de sine”, volumul se înscrie pe „axa” unei radiografii ce urmărește zbugiumul launtric, nu de factură argheziană între „iubire și tăgadă” ci, mai degrabă, a „itinerariului” iubirii ca „idee”, într-un „deșert de cuarț”, și, aici, trebuie să vedem unde ne trimite „hierofania” cuvântului, nefiind vorba nicidecum de stări „nisipoase”, ori semne ale unei „stări” nelegitime, să spunem, din contră sunt „stări” ale unei ardente „identități biografice”, construite în „bătaia vîntului”, liric vorbind, un „lirism de dragoste” pentru „femeia – toamnă”. E o juxtapunere de „stări”, de particularități lingvistice, folosite tehnic și specific stilului „retoric”, exersat, de George Schinteie, la superlativ, pe un ton grav, uneori, ușor ironic, alteori, chiar ludic, pe alocuri, unde poetul creează „ideea” de iubire care „lasă” în urma-i și senzații, și impresii elocvente.

Poetul experimentează, liric, acea experiență de viață în care procesul relaționării cu „Sinele – sieși” devine transparența elementului, unic ca sens, „sacru” („iar valuri mai înalte ca iubirea/ învăluie în lumină tăcerea/ totul se-ntîmplă într-o nesperată ordine/ după un plan bine stabilit/ ca și cînd totdeauna ar exista o întoarcere/ de vreme ce plecarea e oricînd posibilă/ arca abia mai dă semnale de rezistență/ încă nu s-a urnit de la țărîm/...” – *Viața ca Arca lui Noe*). Rămâne ca lectorul să descopere modul în care discursul interior se

raportează la gândirea „unui mai profund ca sine” în sfera poematului, trasând linii directoare în poeme impresionante, cu valoare estetică și acuratețe livrescă, „atingând elevația unor corecte acorduri, guvernate de Eros”, după cum subliniază poetul doct, Eugen Dorcescu (George Schinteie, 67, Ed. Artpress, 2016).

Studiul nostru urmărește modul în care „gândirea” creatorului de vers și „fenomenologia” cuvântului sunt într-un raport de comprehensiune a unor stări care aparțin nemijlocit universului poetic, „într-un altfel sau într-un alt-plan” (Gadamer, *Adevăr și metodă*, 2001), superior ca determinare („aveam curcubeul în suflet/ îl țineam atent în dreptul inimii/ ca să-i simt bătaile culorilor/ca un evantai al timpului/ risipit în secunde/ din care făceam adesea bărci de hîrtie/ lansîndu-le în oceanul închipuit/ cerul se deschidea tot mai tare ca să pot/ să-mi număr umbrele pașilor/ pe care-i făceam cu o repeziciune/ concurentă cu viteza luminii/ și să mă simt fericit/ alergam ca-ntr-un vis/ fără să-mi pese de ceva/ spre steaua mea care sigur mă aștepta/ în fiecare seară cînd îmi era dor.” – *Furișat într-o stea*). E interesant să observăm că poetul, într-un fel ricoeurian, aduce o anume dualitate, o hermeneutică romantică, bazată pe un „sens ascuns în sensul aparent”. Astfel că, în intenționalitatea de „codare” și „decodare” a cuvântului, întîlnim un sens direct și literal „ce nu poate fi sesizat decât prin primul” („nimic nu se mai poate face/ dacă din întîmplare cineva/ scurmă în mușuroiul cu amintiri/ în care s-a ascuns viața ta/ un potop se pornește instantaneu/ iar anii se risipesc alandala/ în deșert/ .../” – *Concluzie*). Aici intervine abordarea înțelegerii întemeiată pe rațiunea compre-

hensivă, pe modul de a îndemna, dacă nu chiar a atenționa cititorul de vers, că „spiritul” absolut al iubirii poate „asculta”, contopindu-se în „prezență-absență”, o metafizică rațională.

Ca într-un déjà-vu, poezia din volumul **Deșertul de cuarț - poeme în bătaia vîntului** surprinde limita dintre figurativ și trans-figurativ. Accentul cade pe focalizarea reprezentărilor unui cotidian autoreferențial în transparențe simbolice impresionante, prin picturalul cuvântului, prin sonoritatea „tăcută” a „tregerii”, prin demnitatea unei atitudini poetice remarcabile, post-moderniste, „marcă” lingvistică a artizanului de vers, George Schinteie, care crede în contemplația imaginii ca revelație a reflexivității „metaforei deschise și hierofaniei cuvântului” (Mircea Eliade, *Sacral și profanul*, 2005). Fiecare poem din volumul de față este *legat de timp*, cum însuși poetul este *legat de timp* („ce vîrstă are timpul în fiecare dimineată/ cînd abia scutur roua de pe inimă/ gîndindu-mă la ploile întîrziate/ sau care au uitat să vină”), de un timp meditativ, ordonat printr-o anume detașare echilibrată și senină („abia acum îmi dau seama că trupul meu/ a obosit sisific și mă las scufundat/ ca o ancoră în apa fără fund/ eliberând ecoul”). E o confesiune de sine-stătătoare, într-un „jurnal deschis” către un mai mult a „ceea-ce-se ascunde” în vedere, o simbolistică discursivă. Într-un tot unitar, volumul este străbătut de o „axă” a „aducerilor aminte”, reverberate cu grandoare și suavitatea versului, în strategia unui discurs de relaționare dintre subiectivitate – inter-subiectivitate („se-nghesuie anii într-o arcă spartă/ uitînd fiecare de gloria lui/.../ stau și privesc acest început de deșert/ prin ochiul de ceață al dimineții/ și nu mă mir că destule umbre rămîn/ precum dîra de melc pe planetă/.../”). De data aceasta, George Schinteie nu

numai că face un „recurs la memorie, la trecut, la iubire” – dar se pare că a sosit momentul ca „frumosul” artei să fie împlinit prin „mărturisiri” care „transformă obișnuitul în ne-obișnuit, văzul în ne-văz, muzica în culoare și invers, cuvântul în „operă de artă”, altfel spus, dezascunderea a „ceea ce este ascuns”, făcută posibilă de către „privire și prin rostire” (Viorel Rotilă, *Heidegger și rostirea ființei*, 2009).

O analiză pragmatică ar conduce către *iubire* ca „idee”, atâta vreme cât nostalgia este adusă în această *Arcă* a cuvintelor („și-n urma mea vorbele/ miruiam un om de zăpadă-n deșert/ cu toate rănilile clipei învelite-n/ staniolul invizibil al vieții/ și cu zîmbetul trist în/ colțul dinspre miazănoapte/ al unei speranțe ascunse/ mă îndepărtam de prezent/ într-un trecut mai nedefinit/ decît îl trăisem/ .../). E o întregă „hermeneutică” a înțelegerii adâncului poetic, unde „cuvântul-lume” devine „lumea ca pasăre”, o simbolistică a verbului a „coborî” - a „urca”, într-o continuă „mișcare” ascensională. Fie că se „anunță” prin „vocabula” din *tăcere*, fie că nu, prin acțiunea unui „joc” al poeziei culorii, întotdeauna imaginarul face loc „locuit”, în poem, de *umbra* vs *tăcerea* „celuilalt” („de cînd plecasem așa cum îmi/ aminteam/ din mine/ fără zgomot și fără/ să deranjez”). Există o muzicalitate a interiorității, aparent cu o notă de elegie a „vremelniceii” și, totuși, cu vibrația specifică unui „illo tempore”, deloc întâmplătoare, esență a unei tehnicități (pre)discursive într-un „dincolo de vedere” („lumea ca o pasăre de/ cuvinte dintr-o clepsidră eliberată/ de timp eu urmam umbra sensului/ fiecărui pas dintr-o numărătoare/ pînă-n cercul destinului” - *În urma mea cuvintele*). Această comprehensiune, prin cuvânt, susține profunzimea fiecărui poem în parte, și a volumului în totalitate.

Dacă, la un moment dat, se crede că iubirea ca „idee” („vîntul aleargă prin sufletul meu/ ca un copil după fluturi/ spulberă tot ce-nîlnește în cale/ vîrstele tinereții aburul fericii/.../”) este neînțeleasă ori că nivelul de percepție către care poetul conduce cititorul, atunci acesta din urmă se poate întreba despre „limitele” comunicării iubirii, ceea ce amintește de Husserl, privind condițiile negării unei procesualități de comunicare simbolică („norii zîmbetelor și umbra împlinirilor/ bucuriile strecurate discret printre/ prea multele tristeți/ anotimpurile iubirii și nopțile eșecurilor/ lumina lunii din nopțile așteptării/ ce cădea totdeauna pieziș/ purtam o cămașă de timp/ și înghesuiam în buzunarul ei de la piept/ un pumn de iluzii/.../” – *Undeva departe*). Privită ca „joc”, poezia lui George Schinteie ne aduce în proximitatea plăsmuirilor onirice, fără de care opera și poetul nu ar putea exista. Limbajul poetic, folosit de George Schinteie, ca unică modalitate de „a fi”, exprimă reflexia „în oglindă”, nespeculativ, a limitativului existențial „locuit” de iubire. De aici, poetul oferă, prin vers, posibilitatea unei cunoașteri estetice, ancorată în acceptarea unui „dat” existențial („ce vreți să faceți îngeri cu/ cuvintele mele pe care mi le cereți zilnic/ rînduite-n poeme/ ele m-ajută să-nțeleg sensul zgomotului/ lunii în formă de tubă/ ce coboară în propria-mi absență/ și mă-nvață să sper/ .../ venele mele sînt gonflate de cuvinte/ și nu găsesc răgaz să le mîngîi/ îmi accelerează inima și/ mă-nvîrtesc într-o sferă integrată-n cubul vieții/ fără scăpare/ ochii mei sărută zorii cu o intensitate necontrolată/.../” – *Nedumerire*). Universul unui „summum” de sensuri și înțelegeri se răsfrîng într-un ancestral atemporal.

Se observă că, după fulgurante imagini ale metaforei deschise, privind *aduceri aminte* din vârsta copilăriei, unde

„vorbele/ miruiau un om de zăpadă-n deșert” și „vîntul aleargă prin sufletul meu/ ca un copil după fluturi”, și unde „se-nghesuie anii într-o arcă spartă/ uitînd fiecare de gloria lui”, poetul trece la un alt nivel hermeneutic de „ieșire din” spațiul înfrînt al „nisipului”, din „clepsidra eliberată de timp” a oniricului. Și, ca într-un „joc” inițiativ, în raportul înțelegerii ontice, momentul perceperii Absolutului completează posibilul manifestării elementului „sacru” în „profan” („doar în timpul eclipsei de soare mai/ ales cînd viețile se amestecau/ și-ncercau să-și încrucișeze/ netrăirile în crucea Sfîntului Andrei/.../” – *Coloană de infinit*), printr-o varietate de „monade” („în fiecare dimineată un ghem de timp/ mă rostogolește spre infinit/ sperînd să mă bucur de nemărginire/ marea e tot mai albastră/ cînd se întîlnește cu cerul/ linia orizontului marcînd apăsător/ existența mea/ pescăruși întîrziați în rugăciune/ îmi dăruiesc generos zborul/ ca să ating cerul/ și apoi să-i cobor culoarea în suflet/.../” – *Lumina adevărului*). Poetul elaborează relația generativă de „stări” care împlinesc intransigența și se pot explicita prin descriptivul unei semantici discrete, simetrică distorsiunilor arhetipului imanentului.

Actul scrierii poematice, într-un apolinic reverberant al emoției idilice („dacă în fiecare dimineată/ soarele ar răsări sub formă de fluture/ mi-ar crește aripi de lumină/ ca să zbor peste nori/ să prind curcubeul/ din care țîșnește dragostea/.../” – *Dorință*), devine expresia unui ethos ca un „axis mundi” în jurul căruia se construiesc poemele din acest volum. *Legat de timp*, atent la detalii și verva vocabulei, înțelegerea cadrului liric este subscrisă unui real al „magicului orizont” al iubirii („între mare și pămînt se află veșnicia/ dragostei îmi spuneai/ în timp ce valurile spărgeau cuvintele/ și din scoici zvîcneau

fluturi în zbor/ noi continuam să ne iubim/ făcînd întunericul să dispară/ cu mîna dreaptă culeg o stea/ lumina ei să-ți cadă pe piept/ ca o cărare deschisă spre fericire/.../” - *La orizont de noi*). E aici o retrospectivă a existențialului, în imagini picturale, cu sonoritate fin orchestrată în lumea afecționară, direct proporțională cu sentimentele poetului, participativ și melancolic. Originalitatea poematică, liniștit așezată, a melancoliei, și ea *legată de un timp* al iluziilor, e de fapt originalitatea sentimentului prin care realul se situează în apartenența ființei la ființialitate („și începem să ne hrănim/ cu lumina ce ne pătrunde/ gîndurile pînă-n vârtejul sufletului/ soarele se desprinde ca o buburuză/ timidă din linia orizontului/../” - *Iluzie în doi*). Sentimentul dragostei ca element „pur-impur” este o altă monadă a Veșniciei („dragostea în formă de pasăre/ își ia zborul în fiecare noapte/ de pe o stea” - *Inefabil*). Creativul întâlnește „starea de uimire/ imponderabilă a deșertului fără nume/.../”. dorință refulată în acuitatea unei filozofii de viață. Orizontul poetic se dizolvă în „orizontul absolut” a ceea ce definește trecerea de la simplu la complex, de la mărginire la nemărginire, ca apartenență la elementul „numinos”.

Asemenea sonetelor voiculesciene, unde avem cele mai multe definiții pentru „iubire” ca „idee”, George Schinteie nu ezită să formuleze definiția „dragostei”. Natura apolinică, solaritatea, direct participativă la stările poetului, uneori în contrapunct, favorizează o anume metaforizare, spre „a crea” starea de *inefabil* care devine un „joc” nuanțat de „umbre și lumini”, nelipsind prezența visceralului („mereu vîntul/ sporea diluviul sîngelui meu/ și nu-mi ajungeau poduri imaginare/ să traversez pe o altă parte/ a vieții/.../ iar sîngele meu continua/ să mă poarte-n deșert/ ca pe un zmeu de hîrtie/ ca

pe o idee ca pe un vis/ în platitudinea întinsei clepsidre/.../ pentru visul meu nevisat/ și zburam și eu ca o simfonie/.../"). Chiar dacă natura „mișcătoarelor umbre”, ce „par a fi” tângu-itoare, din „lumea” de gânduri a unui „deșert” hiperbolizat, o hiperbolă mai profundă, chiar mai gravă decât cea voiculesciană („pădurea de gânduri”), ca spațiu expresionist, poetul readuce în atenție un metaforic idealizat, cu ritmuri irizante, solemne, spațio-temporale („o dimineată de rouă/ peste învolburatul sînge/ din care împleteam an de an/ cîte-un fuior de poeme/.../ zilele ce se-nghesuiau/ într-un stol de fluturi/ ce duceau toate durerile/ neîmplinirilor mele/ intoxicate de poezie/ într-un seif/ fără cheie ” – *Deșertul*). În „zborul” metaforizat („mă prefac în fluture/ zburînd dar vîntul/ aspru ivit de curînd/ aripa stîngă-mi răni/ și timpul începu să sînge-reze/.../ fără să mă gîndesc/ o clipă că mîine e-n/ fiecare uitare de gînd/ cînd marea ucide fără/ milă orice amintire din/ care răsări TU” – *Dor*), transcendența se împlinește în „stare de spirit” a poeziei ca rugăciune, și invers.

În tot acest „decor” metafizic, triada „femeia – iubirea - îndrăgostitul” primește valențele spiritualității, o viziune a subiectivizării, într-o notă apocaliptică („ideea de femeie trecea printre/ copaci ca o toamnă bătută de vînt/ călare pe-un cal alb de cuvinte răzlețe/ înnodînd stele/ rătăcite în sensuri/ el o iubea dintr-o altă-ntîmplare/ ce-o uitase cîndva într-un anotimp/.../ dragostea se-mprăștie ca un puzzle/ cu amiezile verzi/ în vîrstele toate” - *Dragostea ca un puzzle*). Mai mult, am spune „într-un dincolo de vedere”, poetul mărturisește în vers, inconfundabila stare copleșitoare, până la urmă, pe care lăuntrul o conștientizează într-un zbucium, și acesta *legat de timp* („stau în prag de alunecare în vis/ și mă-ntreb

cît de mult trebuie/ să rătăcesc prin noapte/ ca să uit că doar tu/ poți aprinde fitilul/ dragostei” – *Doar tu*). Dacă în versul arghegian avem „ideea” de „femeie-săcure”, „femeia-slovă”, aici avem „femeie-toamnă”, toate în sensul de „femeia-idee”, ca o complexă expresie a timpului ireversibil („femeie toamnă/ sau orice alt anotimp vrei să fii/ vino în fiecare dimineată/ ca o rouă limpede și caldă/ și spală-mi ochii cu palmele amîndouă/ să simt și să cred în mîntuire” – *Gînd de noiembrie*). Ca un „dat” al condiției umane („rămîn pe pridvorul amiezii/ numărînd ninsorile viitoare pe/ care le implor cu speranță în/ inima mea să pătrundă toamna/ asta iubită s-a cuibărit timidă în/ mine zborul dorului în cuvînt/ frînge lumina iernii ce vine” – *Toamna asta iubită*), se constată că acest „aici-acum” este transformat de poet într-un „spectacol” al naturii celeste, un „spectacol” radiant „al facerii” universale („cerul s-a înroșit după plecarea ta/ se mai auzea scrîșnetul unui timp/ strivit sub pașii invizibili/ ce desenau durere în inima mea/ a început o ploaie de sînge/.../ ***). Nu este de ignorat suflul elegiac al versului („între vis și realitate/ iluzia se-ncoronează/ regină” - ***), în care se dorește un „depășit-atins”. Este ceea ce, de altfel, traversează ca un filament opera poetului, cu o naturalețe pașnică a unui „prea-plin” din poematicele interiorității ce se vrea auzită prin „tăcere” („cineva înfinge atent zilele/ fără milă ca într-un insectar/ cu un bold bine ascuțit/ fără să-i pese de durerile ce rămîn/ mereu nemărturisite/ în urmă/ ierarhia e alta decît ordinea firească din/ calendar/.../ - *Constat că*). Un conotativ poate atroce, tocmai pentru a confrunta acest conflict interiorizat, vulnerabil, al timpului nefast.

Legat de timp („în așteptarea ploii toate iubirile/ adunate în secol dacă-mi/ îngăduie timpul ți le voi dărui în/ cunună

și vom rătăci împreună/ prin visul în care tu mereu mă/
ascunzi uitîndu-ne numele” – *Se-ncoronează*), George Schinteie este martor al unei iubiri neîmpăcată cu ea însăși („vino mai aproape să-ți simt culoarea/ stelei pe care te așezi ca-ntr-un fotoliu de timp/ și nu mai știi cine ți-a furat/ o privire cît un anotimp/ nerecunoscînd niciodată că/ abia-ți stăpîneai lacrimile/ printre ploile necontrolate/ în care-mi rătăci-seși numele” – *Conturul dragostei*). Revine atent la „ideea” de absolut, din care s-a desprins, pentru a-și „încorona” creația, într-o distorsionare a „realului” în „ireal” („și privește spre orizont/ ca și cînd ai culege alene/ puful de pădărie/ de pe stele” – *Ca și cînd*). Se poate crede că smulgându-se din universul „tregerii timpului”, poetul urcă „treptele” lăuntrului reflectat în imaginea iubirii ca „idee” și iubitei ca „formă”, a renașterii într-un spațiu în care există o „mereu” temere și, atunci, singura posibilitate de acceptare a mărginirii și neîmplinirii este „salvarea prin poezie”, manifestare în „corporalitatea” cuvântului.

George Schinteie aduce „metafora-vie”, cu nuanțe emoționale, în aspirația unei relative, posibile pierderi a „idealului” de iubire, oarecum eminescianismul „neînțeles”, „singur și rătăcitor”, aflat într-o continuă căutare a ascensiunii demiurgice. Prin „taina” cuvântului, într-o „gîndire critică” a vederii „celuilat”, resemnat în fața dualului „a fi”, exprimă într-o tonalitate gravă „neașteptatul” („trec ninsorile de-a valma/ peste ochii mei cețoși/ și mă-ndeamnă să urnesc odată/ umărul de timp împotmolit/ într-o clipă rătăcită-n zare,/.../ dacă ard cuvinte/ tu te-ndepărtezi/ și mă lași pierdut între silabe/ umbra ta - luceafăr e de ziuă/ și mă doare pînă la apus/ dincolo de plîns iubirea/ tot mai searbădă se scrie” – *Și mă*

uită). Poetul continuă imaginea tânguitoare, deloc întâmplătoare, în exprimarea unui „gol” ce îl poate umple doar prin pasiunea ardentă a iubirii, depășind iluzii eclesiastice, până la urmă („sus în deal la trei fîntîni timpul/ parcă-i scos prea des din/ fîgașul lunecos și prin vîntul/ de cuvînt mîngîie imagine/ albe urme sus în deal la trei fîntîni/.../ timpul iese din ȝîtîni și pleznește cu putere viața pe care-o înduri” – *La trei fîntîni*). Discursivitatea poetică revine cu identificarea elementului luminos, „îngerul timpului”, nu cel voiculescian (*L-am lăsat de-a trecut*), ci unul co-participativ la un „colaj” de trăiri inerente a „necuprinsului ocean” al iubirii necondiționate („cînd ai amintiri frumoase/ te rogi dimineața și seara/ ca îngerul timpului pe care-l trăiești/ să producă inefabilul/ și clipa trăită/ să înceapă să plîngă/ oceanul pălește sub imensitatea infinită/ a dorului” – *Oceanul pălește*). Un ceremonial discursiv, amprentat de rolul și rostul „rugăciunii ca poezie”, fără a se confunda una cu cealaltă pentru că „poezia prelucrează și până la sfârșit exprimă misterul universal, în timp ce religia merge direct în transcendență.” (Ernest Bernea, *Trilogia filozofică*, 2002).

Spre finalul volumului, ideea de „iubire”, manifestată în spațiul imaginat de poem, se reia în ritmul unei transgresări genuine, fără reproșuri, cu resemnare pentru înțelegerea unui „depășit – atins”, mai mult, se remarcă o înțelepciune pentru înțelegerea ireversibilității timpului („cei doi oameni de zăpadă/ rătăciți în deșert/ se șterg la ochi/ în fiecare dimineață/ cu imaginea unei raze de soare/ și încep să plîngă/ vîntul spulberă ultimele rămășițe/ de dragoste înghesuindu-le apoi într-o clepsidră/ pe care nimeni n-o mai bagă în seamă/ lăsînd timpul să treacă/ în voia lui” – *Carpe diem*). Revenirea

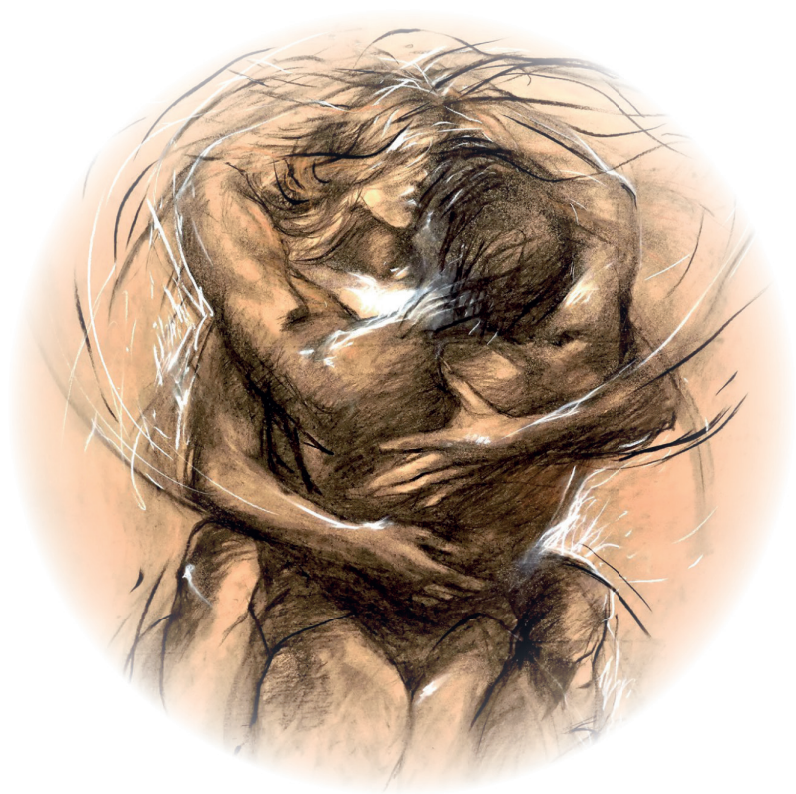
la cotidian, dincolo de orice prejudecată ori clișee de viață, filozofia de viață a poetului, într-un discurs creativ, își devine sieși discipol în abordarea „timpului havuz”, depășind mean-drele „timpului – cascadă” („construiesc un puzzle de rod/ beau cafeaua tăcut întins pe un balansoar/ și ascult cîntecul/ răcănelului ascuns/ undeva la rădăcina crizantemelor/ încercînd să-mi închipui cu ce viteză/ trece zilnic trenul timpului/ prin inima mea” - *Trenul timpului*). Dacă în poezia feminină, în genere, avem ton de lamentație, în „poezia de dragoste” a lui George Schinteie, se îndeplinesc toate condițiile pentru „a înalța” ideea de „iubire” neînțeleasă la rang de beatitudine („zborul unui nevinovat fluture/cu speranța în care-ți îneci/ corăbiile avariate/ în drumul spre veșnicie/ geniul este o pasăre mută/ ce nu poate fi vînată/ cu nici o armă de foc” – *Resemnare*), cu toate elementele „numinosului”, lăsând lectorului posibilitatea de a descifra „vocea” dilemei existențiale.

Așa cum „poezia nu este o pseudo-comunicare, ci o comunicare de *un alt fel* decât aceea realizată de către limba însăși cu ajutorul cuvintelor și al relațiilor dintre ele” (Nicolae Manolescu, *Despre poezie*, 2008), tot așa se poate pune întrebarea, cum este George Schinteie, în acest volum ? Este atipic. Autoportretul construit lingvistic, în maniera filologului autentic, vine să asigure feed-back-ul pentru fidelitatea cititorului față de actantul care își configurează trăirile într-un spațiu atipic, al „deșertului de cuart”, unde „vîntul” ca element al ecoului nevăzut din spiritualitatea niciodată abandonată, subliniază adevărul despre un „timp” kantian, „pur-impur”, de care poetul se simte legat („biografia mea de nisip/ spulberată de vînt/ încape într-o cutie de chibrituri/ aruncată într-un vis/ anii ard ca un foc invizibil/ rătăcind în fum orice speranță/

și încearcă să ucidă roua/ de sub pleoapele mele/ când mă despart de cei dragi/ o scoică abandonată pe plaja imensă/ îmi este ghid generos printre/ o mare de spini/ pe care nu-i pot ocoli/ doar spre zori/ când visul dispare treptat/ flăcări coboară în inima mea/ arzînd zăpada/ fără să o atingă” - *O zi din mine*).

George Schinteie, poet de „marcă” neomodernistă, își manifestă, într-o Ars poetica, predilecția pentru o „fenomenologie” a cuvântului aparte („se scurg calendare pe apa zăpezii/ topită de soare/ ca niște bărci imaginare plutind singure/ în bătaia vîntului/.../ un fel de anotimp în care mereu te caut/ călcînd fără milă brîndușile/ tu ascunsă fiind/ ca un trifoi cu patru foi/ trimiți către mine ecoul trecerii/.. / cineva îmi înfige în fiecare dor/ cîte un fluture/ întorcîndu-mă înapoi în clepsidră/ iar firele de nisip trec nevăzute/.../ eu bîjbîind continui să număr/ urmele pașilor tremurați/.../ pe cînd niște amintiri decupate din/ calendare îmi arată/ dincotro vine apocalipsa” – *Dincotro vine Apocalipsa*). În note de manieră romantică, într-un decor bucolic, într-un „altfel” al „clepsidrei de nisip”, gândul întrebător e subterfugiu din retorica unui „decupaj” al unui puzzle livresc, arhitectural. O împreună lucrare creator-creație, sub semnul lui Eros, într-o trăire subiectivă, de data aceasta adusă într-un discurs care determină trăiri, stări, definite de poet ori/și definindu-se prin ele – însele, evidențiază „particularul” ridicat la „universal”. Substanțialitate și raționalitate, o percepție de „tip” superior, înseamnă volumul ***Deșertul de cuarț – poeme în bătaia vîntului***, neapocaliptic (totuși), dar *legat de timp* !

Prof. dr. **Cristina Sava**





VIAȚA CA ARCA LUI NOE

se-nghesuie anii într-o arcă spartă
uitînd fiecare de gloria lui
ignorînd importanța și intensitatea
trăirilor în anonimat
și nepăsîndu-le pe ce tărîm vor ancora
și ce țărîm al iluziilor le va fi hartă
stau și privesc acest început de deșert
prin ochiul de ceață al dimineții
și nu mă mir că destule umbre rămîn
precum dîra de melc pe planetă
lumea începe să se deseneze în alt fel
fălci mari de pămînt se topesc în mare
iar valuri mai înalte ca iubirea
învăluie în lumină tăcerea
totul se-ntîmplă într-o nesperată ordine
după un plan bine stabilit
ca și cînd totdeauna ar exista o întoarcere
de vreme ce plecarea e oricînd posibilă
arca abia mai dă semnale de rezistență
încă nu s-a urnit de la țărîm
dar vine cîrmaciul și la un simplu semn
trage o linie nevăzută pe cer
de la răsărit la apus
și toți anii deodată
se uniră în plîns
pe care arca din ce în ce mai spartă
începu să plutească
înadins

ÎN URMA MEA CUVINTELE

plecasem din mine
într-un anonim crăpat de ziuă
și-n urma mea vorbele
miruiau un om de zăpadă-n deșert
cu toate rănile clipei învelite-n
staniolul invizibil al vieții
și cu zîmbetul trist în
colțul dinspre miazănoapte
al unei speranțe ascunse
mă îndepărtam de prezent
într-un trecut mai nedefinit
decît îl trăisem
și așezam atent în memorie
fiecare meandă ce mă-ncerca
de cînd plecasem așa cum îmi
aminteam
din mine
fără zgomot și fără
să deranjez
mi se părea lumea ca o pasăre
de cuvinte dintr-o clepsidră
eliberată de timp
eu urmam umbra sensului
fiecărui pas dintr-o numărătoare
pînă-n cercul destinului
dezorientat de direcție

UNDEVA DEPARTE

vîntul aleargă prin sufletul meu
ca un copil după fluturi
spulberă tot ce-ntilnește în cale
vîrstele tinereții aburul fericirii
norii zîmbetelor și umbra împlinirilor
bucuriile strecurate discret printre
prea multele tristeți
anotimpurile iubirii și nopțile eșecurilor
lumina lunii din nopțile așteptării
ce cădea totdeauna pieziș

purtam o cămașă de timp
și înghesuiam în buzunarul ei de la piept
un pumn de iluzii
din care mă hrăneam moderat
cînd deodată se stîrni furtuna
și asist înfrigurat cum aleargă vîntul
prin mine fără să mă doară

undeva departe
într-o altă viață
poate
sunetul liniștii
încă își mai caută
ecoul

NEDUMERIRE

ce vreți să faceți îngeri cu
cuvintele mele pe care mi le cereți zilnic
rînduite-n poeme
ele m-ajută să-nțeleg sensul zgomotului
lunii în formă de tubă
ce coboară în propria-mi absență
și mă-nvață să sper
îmi despleticesc mersul cînd buimac
mă las dus în propria-mi rătăcire
în care-aș rămîne mut de n-ar fi rostirea
lor limpede și înălțătoare ca niște aripi
de zăpadă ninsă peste toate umbrele
din care țișnesc fîntîni la răscruce de ani
venele mele sînt gonflate de cuvinte
și nu găsesc ragaz să le mîngîi
îmi accelerează inima și
mă-nvîrtesc într-o sferă integrată-n cubul vieții
fără scăpare

ochii mei sărută zorii cu o intensitate necontrolată
ca și cînd ar fi ultimul răsărit
în care s-a poticnit soarele

CÎTE RĂNI

trece un tren prin inima mea
ca vodă prin lobodă
și nu mă anunță nimeni
că trebuie să-mi pun ceasul să sune
ca să nu pierd momentul
cînd sosește în gara invizibilă a zilei
număr boabe de rouă pe frunzele încă
verzi ale așteptării
și le-nșir într-un colier
lacrima lunii o port zălog
pentru uitare
trenul nepăsător continuă mersul
neștiind cîte răni a uitat să îmbarce
din inima mea
desenată în dimineți
imprevizibile

FURIȘAT ÎNTR-O STEA

în copilăria mea
mă furișam într-o stea
mai ales în nopțile de vară
după ploile repezi ce mă prindeau pe cîmp
aveam curcubeul în suflet
îl țineam atent în dreptul inimii
ca să-i simt bătaile culorilor
ca un evantai al timpului
risipit în secunde
din care făceam adesea bărci de hîrtie
lansîndu-le în oceanul închipuit
cerul se deschidea tot mai tare ca să pot
să-mi număr umbrele pașilor
pe care-i făceam cu o repeziciune
concurentă cu viteza luminii
și să mă simt fericit
alergam ca-ntr-un vis
fără să-mi pese de ceva
spre steaua mea care sigur mă aștepta
în fiecare seară cînd îmi era dor

acum o caut mereu și n-o mai găsesc
poate m-a abandonat
poate eu m-am schimbat
poate ea s-a furișat ca și mine într-o
altă copilărie
în care ne-nțetă și încrezător m-am furișat
încercînd să trăiesc veșnicia

CURCUBEUL DIN APE

blînd infinit
spre atingerea ta am
pornit
săvîrșirea călătoriei izvodită din
uitarea umbrelor într-un alt
infinit
sînt șchiop și mă dor stelele
ucise-n nisip sub talpa
sandalei
dar mă sprijin de lună și mă-ncordez
maximal să-mpiedec roțile timpului
să-mi acorde o finită clipă
să mușc din nerăbdătoarea trecere
sperînd că mîine va fi mai aproape
nimeni nu observă nimeni nu-mi
ascultă pașii
rostogoliți spre
neuitare
și doare cum n-a durut niciodată
curcubeul din ape
scăldat de visare

TIMP BOLNAV

începe să mă doară timpul pe la încheieturi
și nici un doctor nu mă anunță
că trebuie să-l duc la control
sau poate să chem ambulanța
dacă observ că-i crește temperatura
și începe să scîrîie dacă bate vîntul mai tare
anii stau drepți ca niște mesteceni
crescuți în cartea de identitate
deși uneori nu mă recunosc
cînd trec pe-nserat prin umbra lor
luna se strecoară discret printre întîmplări cotidiene
și se face că nu-mi observă ninsoarea de la tîmple
lăsînd să alunece lumina șovăitoare
peste adierile vîrstei
ca un cal nărăvaș trăiesc din ce în ce mai mult
din amintirile unor neîmpliniri
și mă-ntreb de ce a început să mă doară
tot mai intens timpul pe care vîntul
mereu mi-l scapă printre degetele
ce înfig ca-ntr-un insectar cuvintele acestui poem
pe tastatura inundată de sînge

CONCLUZIE

nimic nu se mai poate face
dacă din întâmplare cineva
scurmă în mușuroiul cu amintiri
în care s-a ascuns viața ta
un potop se pornește instantaneu
iar anii se risipesc alandala
în deșert
tu încerci în zadar să-i culegi
și să-i așezi în calendare
la fel cum i-ai trăit
dar ei refuză și se risipesc în continuare
încît disperarea pe care o încerci
înarmat pînă-n dinți
cu un optimism desuet
te abandonează într-un
prea bine definit moment
din care abia mai apuci să închei
acest poem

LUMINA ADEVĂRULUI

în fiecare dimineață un ghem de timp
mă rostogolește spre infinit
sperînd să mă bucur de nemărginire
marea e tot mai albastră
cînd se întilnește cu cerul
linia orizontului marcînd apăsăt
existența mea
pescăruși întîrziați în rugăciune
îmi dăruiesc generos zborul
ca să ating cerul
și apoi să-i cobor culoarea în suflet

doar nisipul întinderii asistă impasibil
cum se risipește-n furtună
lumina adevărului

DORINȚĂ

dacă în fiecare dimineață
soarele ar răsări sub formă de fluture
mi-ar crește aripi de lumină
ca să zbor peste nori
să prind curcubeul
din care țîșnește dragostea

dacă într-o noapte vei număra stele
și vei constata că una lipsește
nu te întrista
ea s-a refugiat în inima mea
luminîndu-ți dragostea

LA ORIZONT NOI

între mare și pămînt se află veșnicia
dragostei îmi spuneai
în timp ce valurile spărgeau cuvintele
și din scoici zvicneau fluturi în zbor
noi continuam să ne iubim
făcînd întunericul să dispară
cu mîna dreaptă culeg o stea
lumina ei să-ți cadă pe piept
ca o cărare deschisă spre fericire
vegîhind sărutările necontenite
toate cuvintele nerostite se-nghesuiau
pentru alt anotimp –
temelie a veșniciei
și piramida se înălța destul de încet
chiar dacă găsisem locul ideal
și năzuiam că nimic nu va spulbera visul
din cînd în cînd mai cădea cîte o stea
dar nu ne nimerea
tu mă căutai printre valuri
pînă cînd dimineața ne prindea
îmbrățișați pe linia orizontului

PÎNĂ CÎND OGLINDA...

mă mir în oglindă cum
se-ndepărtează umbra mea
într-un mers continuu
lăsându-mă perplex
șerpi nevăzuți îmi
încolăcesc privirea
într-o cădere de gînd
cuvintele-și caută popas
potrivit între zîmbete
de lumină
ce se preling aleatoriu
printre pașii uimiți
de plecarea atît de neexplicată
din oglindă
dinafară mersul e mai concret
decît rotunjirea rugăciunii
pe care o încercăm în
momente dezorientate
eu caut într-una plecarea și umbra
și rătăcirea din care
să fiu salvat de cineva
nevăzut ca o frunză
într-o lăsare ușoară de vînt
și nu-mi dau seama că
toate din mine-au plecat
inima spre zările albe
din care doar silueta iubitei
se-nalță-n lumină

și vîntură chemarea mea
cu delicatețe
respir dorințe și împliniri
amestec în cuvinte alese
trăirile și mîngîierile
pînă cînd oglinda începe
să strige după chipul
pierdut



INEFABIL

dragostea în formă de pasăre
își ia zborul în fiecare noapte
de pe o stea
îndrăgostiții se-mbrățișează
sub zborul ei nevăzut
rostindu-și jurăminte efemere
și așteaptă să le cadă în suflet
un fulg din aripa ei rănită
de dor

* * *

cuvintele fac infarct fără să mă anunțe
și mă poartă amețit într-o durere
ca să calc mai apăsător îmi cer
să nu le stric secunde
printre care se strecoară
le urmăresc atent și încerc
să le resuscitez prin metafore
însă umbra lor mă urmărește îndeaproape
pînă cînd mă fac nevăzut
în tăcerea rănită de sensul
anticipat al infarctului
încîndu-mă-n plîns

TOAMNA

septembrie plouă prin toți ochii zilei
și inundă cu privirea întregul anotimp
umbrele timide s-au ascuns între nopți
și așteaptă optimiste un răsărit de soare
toate iubirile umblă oarbe prin sufletul mării
căutînd un val de salvare
să le arunce la mal într-o sperată supraviețuire
numai eu rătăcit în gîndurile azurii
stau pe o rocă și urmăresc neputincios
scufundarea corăbiilor ce mă tot bântuie
în timp ce toamna deja instalată
îmi fuge de sub picioare

COLOANĂ DE INFINIT

trecusem bine de calea ferată
vegheați doar de crucea Sfântului Andrei
și mă-ndreptam spre orizont împins
de toate amintirile zbaterile și neîmplinirile
atîtor vieți încercate într-una
singură fără să mi se pară vreo
secundă că-mi bate ceasul

viețile curgeau lin din una în
alta ca o lumină cernută prin cele
două sfere ale clepsidrei
erau cînd mai multe nopțile
cînd celelalte zilele însumau
toate nenorocirile întîmplăte și
parțial protejate de adevăr
ce vindeca momente rare
doar în timpul eclipsei de soare
mai ales cînd viețile se
amestecau și-ncercau să-și
încrucișeze netrăirile
în crucea Sfântului Andrei
suprapuse peste altă cruce
a Sfântului Andrei
și tot așa cît clepsidra
rămînea neîntoarsă
iar viața mea răstigneă
în perfectă liniște
o coloană de infinit
în repaus

DEȘERTUL

sîngele șiroia prin deșert
fără o direcție prestabilită
țișnise într-o secundă
o dată cu nașterea mea
dintr-un cataclism așteptat
și menținea starea de uimire
imponderabilă a deșertului fără nume
lăsase în urmă atîtea așteptări
și eșecuri din care mă-ncăpățînam
să ies fără urme de durere
sau cicatrici
străduindu-mă să-mi
îndrept azimutul
pe măsură ce m-afundam în timp
numai că mereu vîntul
sporea diluviul sîngelui meu
și nu-mi ajungeau poduri imaginare
să traversez pe o altă parte
a vieții
din care înțelepții generoși și frumoși
dăruiau har de rătăcire
din ce în ce mai drămuit
în timp ce rătăciții se înmulțeau
fără control
nu era nimeni să monitorizeze
pe un răboj numărul
ca-ntr-un recensămînt
deși cineva avea totuși grijă
de prezența lor
marcîndu-le umbra
seara sub lumina de lună

cînd muzica stelelor părea
mai limpede iar sîngele meu continua
să mă poarte-n deșert
ca pe un zmeu de hîrtie
ca pe o idee ca pe un vis
în platitudinea întinsei clepsidre
o plăcintă imensă de nisip
și nu venea nimeni s-o-ntoarcă
nu venea nimeni să plîngă
nu venea nimeni să zîmbească
o dimineață de rouă
peste involburatul sînge
din care îpleteam an de an
cîte-un fuior de poeme
șerpuindu-le concret
într-un fel de eternitate
cînd oboseam așezam capul
pe iluzia unei umbre
și mă translatam într-o mare de cer
amestecîndu-mă cu tot felul de păsări
ce-și antrenau zborul
pentru visul meu nevisat
și zburam și eu ca o simfonie
din bagheta dirijorului spre alte
mări la fel de albastre
precum zilele ce se-nghesuiau
într-un stol de fluturi
ce duceau toate durerile
neîmplinirilor mele
intoxicate de poezie
într-un seif
fără cheie

ILUZIE ÎN DOI

ne așezăm pe cîte un țărnam
fiecare cu marea proprie
și începem să ne hrănim
cu lumina ce ne pătrunde
gîndurile pînă-n vârtejul sufletului
soarele se desprinde ca o buburuză
timidă din linia orizontului
și ne poartă iluziile
ca pe o parașută inconturnabilă
în toate direcțiile dar mai
ales spre nord
așteptarea devine tot mai confuză
și mîngîiată de valuri
se dizolvă în cuvinte neauzite
pe care fiecare dintre noi
le adresează celui alt
după o vreme vine furtuna
și ne-nvălmășește aspirațiile
suprapuse pe sentimente
rătăcindu-ne viața
într-o fărîmă de
eternitate

D O R

oceanul e departe și nici
nu știu să-not
aș vrea ca marea strîmtă
s-o-ndes în suflet
și nu pot
mă prefac în fluture
zburînd dar vîntul
aspru ivit de curînd
aripa stîngă-mi răni
și timpul începu să sîngereze
într-o clepsidră umbrele
ștrangulează lumina
filtrată de curcubeu
și le-mprăștie apoi
ca pe-un pumn de iluzii
nerostite încă
vin pescăruși flămînzi
de nicăieri
și se-nfruptă din sîngele
zilei pe care din greșeală
am uitat-o ieri la poarta
vieții fără să mă gîndesc
o clipă că mîine e-n
fiecare uitare de gînd
cînd marea ucide fără
milă orice amintire
din care răsari
TU

DRAGOSTEA CA UN PUZZLE

ideea de femeie trecea printre
copaci ca o toamnă bătută de vînt
călare pe-un cal alb de cuvinte răzlețe
înnodînd stele
rătăcite în sensuri
el o iubea dintr-o altă-ntîmplare
ce-o uitase cîndva într-un anotimp
dar purta încă sub gene-năsprite de vreme
dorul ei ca pe o batistă creponată la piept
derula uneori pe-ndelete în șoaptă
umbra năpădită de dor a pașilor ei
și oglinda retrovizoare refuza să-i aducă
în palmă ca pe un fulg de păpădie
chipul ei înmiresmat de rouă
cum o pictase-ntr-un vis de acuarelă
șifonată de plîns
era un plîns obosit fără personalitate
din care izvoare vii se-necau în
cascade
și dragostea se-mprăștie ca un puzzle
cu amiezile verzi
în vîrstele toate

DOAR TU

luna își revarsă lumina virgină
și mă-nvăluie în cuvinte
ploaia ucide curcubeul
în care te caut
amestecînd culorile ca un pictor nepriceput
căruia îi scapă nuanțele printre dinți
am aruncat aseară cu o stea
spre plecarea ta intempestivă
fără să cred în naivitatea mea
că tu nu-mi vei lumina vreodată
aflat la ananghie sentimentală
cărarea spre glorie
stau în prag de alunecare în vis
și mă-ntreb cît de mult trebuie
să rătăcesc prin noapte
ca să uit că doar tu
poți aprinde fitilul
dragostei

TOAMNA ASTA IUBITO

s-a cuibărit toamna asta în mine
coordonându-mi fiecare gând
și scrie poeme pe cer
cu norii speriați de vînt
coboară zîmbetul lunii în palmă
ca o dimineață fără cusur
umbra anotimpului scade
deși să plec nu mă-ndur
mai rămîn pe pridvorul amiezii
numărînd ninsorile viitoare
pe care le implor cu speranță
în inima mea să pătrundă
toamna asta iubito
s-a cuibărit timidă în mine
zborul dorului în cuvînt
frînge lumina iernii ce vine

* * *

sînii tăi răvășiți îmi însoțeau mersul
iar eu ca să nu-mi rătăcesc pașii
mă poticneam dinadins
căutînd în amintiri
nordul iubirii
tu mă-ntrebai nerăbdătoare dar calmă
cînd vom ajunge
iar eu îți șopteam discret
ai răbdare
în timp ce deasupra
nori de-o frumusețe rară
purtau ca-ntr-o nacelă
umbrele nevăzute îmbrățișate
ale nemărturisirilor noastre

FIECARE PASĂRE PE LIMBA EI PIERE

ploaia s-a cuibărit în cuvintele mele
rostitute în dimineața noroasă
din care a fugit discret lumina
mi-e dor de umbra plecării tale
după ce am pierdut pariul
neputînd să-ți ofer două stele
în loc de cercei
aud și acum pașii repezi coborînd
pe scări invizibile
fără să atingi pămîntul
ce fugea mereu de sub picioare
zborul era mai potrivit în retragere
deși aripile nu-ți dădeau imboldul
unei renunțări
și atunci ai recurs la o adiere de vînt
iscînd în mine furtuna
implor
de atunci raza de soare
să mă ajute să găsesc culoarea curcubeului
după care se ascunde pasărea
pe a cărei limbă pier toate

CONSTAT CĂ

cineva înfige atent zilele
fără milă ca într-un insectar
cu un bold bine ascuțit
fără să-i pese de durerile ce rămîn
mereu nemărturise
în urmă
ierarhia e alta decît ordinea firească din
calendar
nimeni nu dă socoteală de nimic
pentru că nimeni nu este interesat
numai rîndunica stingheră cu aripa
frîntă
imploră amînarea înfigerii acului
pînă cînd timpul va deschide umbrela
ca un cer protector
pentru sîngele țîșnind într-un curcubeu
din fiecare împunsătură

zborul ca un zîmbet al dimineții
luminează trecerea

IUBIREA ARE ARIPI

zboară uneori prin sufletele noastre
ecoul ei sparge norii de ploaie
și înseninează deșertul
tremură toate cuvintele în care încercăm
să proptim ce simțim
cînd ne surprinde dimineața
numărînd boabe de rouă
poticnite în părul tău strălucind de lumină
toate gesturile încercate sînt inutile
zborul iubirii continuă lin
astfel încît abia auzi razele soarelui
ce-ți acoperă îmbrățișarea în care
mă pierzi

DIN CÎND ÎN CÎND

ce seară iubito se ascunde în culoarea violet
și mă-ndeamnă să uit curcubeul în care te caut
amintirea ta e mereu floare de iris
înflorită înainte de vreme
și nu te găsesc
poate îngerii mă abat din cărare
poate stau prea mult într-un vis
dar te caut într-una
de cînd ai plecat din lumina
curcubeului prin dragostea
nedefinită de nimeni
deși cît de mult te-am iubit
poate doar timpul să-ți amintească
din cînd în cînd

ÎN POEMUL ACESTA

valsul ploii ne-ndeamnă să visăm
legănați de frunze colorate
la un anotimp necunoscut
spre care inima ne-ndeamnă

eu număr pașii ca să nu greșesc
am cam uitat acest dans al vieții
și strâng la piept ca pe-o comoară
umbra ta răstignită umil

tu deții controlul discret
și-mi îndrepti rătăcirea prin nori
ești atât de aproape te simt
cum lumina prin sînge-o cobori

valsul ploii continuă lent
în poemul acesta
puțin indecent

GÎNDURI UMEZITE DE PLOI

cuvintele au aripile ude
ascund timpul
după nori triști
deși serile par mai scurte
nimic nu le-mpiedică să viseze
iar anotimpul e din ce în ce mai
fără nume

COCHILIE

anotimpul îmbracă fracul de gală
flori de măr ningându-i pe umeri
plîng stele cu lacrimi de vise
în zgomotul pașilor nevăzuți
timpul măsoară clipe ucise
un greier își invită la concert iubita
și seara dansează prin vișini un vals
s-au retras și albinele spre urdinișul
zilei de miere din care cuvintele
se-nvîrtesc spre rostire
iar eu ezit încă pe coala mînjită
de stropii iluziei presărați alandala
dacă să trag oblonul-crepuscul
și să-mi hrănesc singurătatea
cu neprevăzutul acestei primăveri
indicibile

CHIP DE RĂTĂCIRE

cuvinte-fluturi plîng petale
și lasă-n urma lor o dîră
mai albă ca zăpada ninsă-n palmă
cînd muntele se-ascunde-n vale

vîrtej silabele se-nvălmășesc
cînd vîntul le stîrnește jocul
iar eu năîng asist în taină
și nu mai pot să le opresc

poemul e aproape gata
îmi face semn cu mîna luna
din neatinsa ei lumină
desprind destinul și plata

iluzii să mă poarte-n amăgire
să-nvăț să iert să fiu să-ngădui
cum un părinte care-și iartă fiul
pierdut în chip de rătăcire

TREI CĂPRIOARE

trei căprioare au pătruns în oraș
ca niște zîne bune
la casa de ursitori
botezînd timpul în care
pruncul abia îmbăiat
prindea aripi
plînsul lui ocolind luna
făcea să-nflorească brîndușele
ce sprijină cerul
soarele sorbindu-le mirosul
alți prunci inocenți
le culeg în palme rotunde
și hrănesc cu ele
căprioarele ce pătrund
mai adînc în oraș
ignorînd orice regulă de circulație
pasc zîmbetele trecătorilor
cineva le deschide ușa
clădirii operei și
căprioarele năvălesc în
lacul lebedelor pînă cînd
pompiatul de serviciu
vigilent bătut gongul
și cortina căzu ca o zăpadă neprogramată
peste fosa părăsită de instrumentiști
pe ușa de incendiu
dirijorul în frac
implora căprioarele să

evacueze scena
pentru că spectacolul botezului
pruncului asistat de ursitoare
se încheiase-n ropot de aplauze
în timp ce ecoul zvelt al pașilor
se-ndepărta spre pădure
în umbra poemului



CÎTE UN ZÎMBET

seara se-nghesuie în trecerea clipelor
ca oile nemulse la strungă
năvală într-o pînză de păianjen
din care chiar de-aș vrea
nu pot să mai ies
îmi convine penitența liniștii
aștept simfonia greierilor
și un dirijor invizibil
care să-mi dăruiască vreo zece ani
din copilăria rătăcită fără voia mea
prin restricții de epoci vetuste
să fac din nou fluturii să zboare
mai lent de astă dată decît
anii ce-mi așează în fiecare zi la scară
cîte un zîmbet nostalgic
de trecere

INFARCT

ploaia mușcă din timp
știrbindu-i câteva ore
cerul s-a deschis într-un colț
al memoriei
din care chipul tău apare ca un curcubeu
după ce norii și-au întins brațele
pînă spre orizont
marea agită vîrstele uitate
în calendare
și dăruiește cu parcimonie nisipul
necesar schimbării din clepsidra
umbrei ce ascunde cu grijă
toate păcatele făptuite
cu voie sau fără de voie
ochii mării veghează îmbrățișarea
pescărușilor regăsiți
și numără neobosit stelele călătoare
ce se afundă tot mai profund
într-o inimă de negăsit
pe ploaia de sînge ce mușcă neîncetat
din timp

LEGAT DE TIMP

ce vîrstă are timpul în fiecare dimineață
cînd abia scutur roua de pe inimă
gîndindu-mă la ploile întîrziate
sau care au uitat să vină
mi-e tot mai dor de-un timp fără nume
răsfirat prin copilărie
și nu pot face chiar nimic
să-l mai trăiesc o dată
pun ceasul meu de buzunar să sune
la o vîrstă tot mai nedefinită
și aștept cu ochii în oglindă
zîmbetul zilei următoare
așez capul greu de încercări trăite
pe bolovanul singuratic și abandonat
și mă-ntreb de cîte anotimpuri
are nevoie omul să-l urce pînă-n vîrf
abia acum îmi dau seama că trupul meu
a obosit sisific și mă las scufundat
ca o ancoră în apa fără fund
eliberînd ecoul
de timp

CA UN PUNCT ÎN SECANTĂ

am zărit luna plină -
o oglindă rotundă
în vârful mestecenilor
mă holbam ca un copil
în fața mării pe care
o vede prima dată
și nu-mi venea să cred
că noaptea deja trăgea
obloanele peste amurg
prea devreme
încă nu isprăvisem
de dat la rindea
poemul în care-mi
scald singurătatea
așteptînd să-nceapă ninsoarea
greierii muți începură
nocturna simfonie
răspîndită-n văzduh
precum mirosul de fin
proaspăt cosit
urmele pașilor uitați
într-un timp din care venim
abia descifrate se-nghesuiau în clasoare
într-o ordine aleatorie
mă-ntind după o stea
cu poemul neterminat într-o mină
încercînd să fac schimb
de durere

măsurînd trecerea cu anii-lumină
în care ne-afundăm

luna plină învîrte-n
cercul imens viața mea
ca un punct
în secantă



* * *

cerul s-a înroșit după plecarea ta
se mai auzea scrișnetul unui timp
strivit sub pașii invizibili
ce desenau durere în inima mea
a început o ploaie de sînge
să-mi ude umerii pînă la piele
sub o manta de aer
mă străduiam să păstrez mirosul
despărțirii
pe care într-o secundă am
respirat-o

tîrziu în noapte cînd cerul s-a mai liniștit
am încercat să te caut
pînă cînd te-ai întrupat curcubeu

soarele umbrea deja în suflet
neîncrederea în culori

MACII

pe calea ferată un lan de maci
își revarsă aproape impertinent
tijele cu petale fragile
ca privirea mea ce se apleacă discret
să pipăie viața atît de imprevizibilă
abia atîngi adierea
petalelor și dintr-o dată simți cum
efemeritatea lor trece prin
vene tale
mai repede decît trenul care uită să vină
pentru a încărca în containere numeroase
părerea de rău ce se împrăștie
într-o mare sîngerie
nevaccinată de vînt

NU MĂ MAI DOARE LUMINA

păsări colorate sînt cuvintele mele
noaptea e mai blindă dacă
le rostesc cu voce tare
ca și cînd m-aș afla la marginea mării
și valurile mi-ar întoarce ecoul
atunci cînd îți auzi numele
singurătatea se ascunde totdeauna
în cuvintele nerostite
păstrate înadins în sertare
pentru amintirile din fotografii
răsturnate prin ani
umbrele vieții acoperă discret
sentimentele irosite prin anotimpuri
fără a da socoteală
toate se petrec acum într-un ritm
fără cadență
și nu mă mai doare lumina
cu care înfășor dimineața
orizontul

ABANDONAT DE LUNĂ

ce culoare poate să aibă
această seară întârziată
în care caut pe cer luna pierdută
după ce am făcut dragoste pe furiș
ea s-a rotunjit în înalt
trimițându-mi bezele
pe care eu nu le văd
ce culoare are seara aceasta
ca o pânză de păianjen
din care nu mai pot să ies
parcă aș fi condamnat la moarte
că am făcut dragoste cu luna
și am fost abandonat

GÎND DE NOIEMBRIE

femeie toamnă
sau orice alt anotimp vrei să fi
vino în fiecare dimineată
ca o rouă limpede și caldă
și spală-mi ochii cu palmele amîndouă
să simt și să cred în mîntuire
precum crede amurgul în răsărit
orice anotimp ai fi lasă-te în uitare
ca trecerea să-mi pară mai ușoară
și să nu mă uit prea des la cîmp
alung în fiecă clipă mîhnirea
și mă furișez într-o umbră
pe care tu o ridici într-o oază de vis
și o duci în surdină spre imensa poartă a vremii
așteptînd răbdătoare să-ți pice cheia
din cer

UN GÎND PANDEMIC

străbunii mei se-nghesuie
să-și îndese măruntaiele
putrezite în
minuscule nuci
și imploră anotimpul să reverse
ploi măsurate peste lutul pătat
de sîngele plîns în generații
fără azimut social
gîndul veghează atent
ca embrionul să spargă
crusta înălțîndu-se spre cer
făclii numeroase aprind timpul
din care nimeni nu mai poate
să numere anii
împrăștiati la-ntîmplare în vîrste
e ca și cînd umbra trecutului
mușcă adînc din prezentul
florilor efemere scuturate
peste un mormînt universal

IPOSTAZĂ

norul în formă de inimă
îmi picură o lacrimă roșie
tocmai pe cuvîntul ce începuse
chemarea ta în poem
făcînd drumul mai sinuos
și mai îmbrobonat de dor
tu erai ca o umbră mișcată de vînt
și din cînd în cînd ucideai
cîte un șarpe
pentru o curea invizibilă
ca o cingătoare de nori
desferecată
înainte de ploaie
eu fac din așteptarea ta o scară
pe care să înalț un curcubeu
pentru întîrzierea nejustificată
la orizontul sărutului cu marea
al pelerinului derutat
de lumină

DE FRIG IMPERFECT

magnolia deschide anotimpul fără ecou
trădindu-mi speranța în care mai cred
că-n dimineața aceasta vei reapărea pe tinda
gîndului în care te rătăcisem și
renunțasem să te mai caut
am așezat două cupe de rouă pe o păpădie
și te-ndemn să ne lăsăm sufletele ademenite
ca și cînd am asista la nașterea lunii
într-o lumină a giorno din noaptea echinocțiului
zburînd spre nicăieri dar totuși împreună
ca un fluture încărcat de polen
către nemurire
soarele va mîngîia pletele pruncului de lună
și-l va purta necondiționat pe nori
învelindu-l cu lumina-i miraculoasă
repetată din zori pînă-n seară
turnînd îndrăgostiților amurgul în
cupe de frig imperfect

ÎNCERCARE

de ce să plec la braț cu tine moarte
în noaptea asta cînd încă nu te-am visat
și nu m-ai lăsat să-mi iau rămas bun
de la umbra răsăritului de soare
sau de la scîncetul colorat al apusului
în care mereu mă ascundeam în serile
prelungite de vară
de la anotimpurile nenumărate în care nu
mă gîndeam la tine
pentru că iubeam cu ardoare
florile de salcîm
scuturate înainte de vreme
lasă-mă rogu-te pînă la ziuă
să ucid balaurul furios
care se zbate să învîlmășească viața mea
într-un nor de ploaie
peste lumina din ciutura abisului
înainte de a bate
ceasul

SE - NCORONEAZĂ

între vis și realitate
muntele geme de verde
și roua se lasă pe spate
ca un fluviu ce curge din
pletele tale
seara mușcă timid din timp
făcînd ziua mai scurtă
și trage cortina de întuneric
peste bucurii întrerupte
se-aud răcăneii-n surdină
sfidînd dorința de întîlnire
a lunii cu zîmbetul desenat
de nori
în așteptarea ploii
toate iubirile adunate în secol
dacă-mi îngăduie timpul
ți le voi dărui în cunună
și vom rătăci împreună
prin visul în care tu mereu
mă ascunzi
uitîndu-ne numele
între vis și realitate
iluzia se-ncoronează
regină

DRUMUL SPRE MÎNTUIRE

cohorte pașii muți
amprente grăitoare pe
podeaua catedralei timpului
duc lacrimile sufletului
pînă la Dumnezeu
în fluviul rugăciunii
castele de speranțe
coloane de iluzii
ascund discret arhitectura
duhului de neatins
decît într-o smerită mîntuire
de care sînt capabili porumbeii
ce zboară deasupra icoanelor
dînd aripi îngerilor obosiți să cînte
la strană psaltirea
din cînd în cînd coboară
Dumnezeu și hrănește
enoriașii cu lacrimile
păsărilor

CLEPSIDRA I

o invizibilă durere
urcă pe scară și
nu încearcă să revină la mal
cînd uitarea răstoarnă
fără să crîcnească
toată viața
peste umbrele îngerilor
proiectate pe cerul
lăcrimînd albastru
și mă poartă atîrnat de o stea
din care lumina refuză să memoreze
răbojul pe care anii ucid amintiri
sting năîng tăciunii din sobă
și îngaim un vis destrămat
în descîntec pe cămașa zilei
declanșînd spontan ritualul
facerii
semn că respir

CLEPSIDRA DE AER

iarna asta încheiată la nasturi
ca o pelerină de viață peste
suflete rebegite de netrăire
se așează la masa mea de scris
mai somnolentă decît amintirea
prin care mă poartă anii nedefiniți
și uitați în urme de pași pe zăpadă
trec degete aspre prin păr
cînd privesc în oglindă
chipul nemăsurat al iubirii
de care mă tem
și mă-ntorc rătăcit în prezent
cînd tastatura computerului prinde aripi
și-mi zboară inima într-o floare
de lotus peste toate poemele
zburlite prin clepsidra de aer
făcîndu-le statuie de gheață

CURCUBEU NECONTROLAT

noaptea scrie poeme transparente
pe nisip la buza mării
și refluxul în răsărit le-nroșește
în timp ce toate îndepărtările
apropie țărnul rănit
de pescărușul ce sapă cu ciocul
o grotă din care
țîșnește un curcubeu ca un
zbor necontrolat peste
întinderea apei
anihilînd eclipsa
încercării
de trecere
dincolo

MĂRȚIȘOR

nu mai vînd oameni de zăpadă
s-au topit cuvintele printre dinți
din cer lumina stă să cadă
peste vîrstele de dor fierbinți

aștept carul mare în noapte
și te caut printre stele căzătoare
să-ți împletesc iubirea în șoapte
iluzionîndu-mă că-i nemuritoare

am vîndut cîndva oameni de zăpadă
din care azi răsar fragile brînduși
le presar mirosul în altă baladă
desenînd fluturi de lumină-ntre uși

înalt o scară albă spre un curcubeu
poticnindu-mă de multe ori
dar cineva îmi prinde brațul greu
ce sparge-n depărtare sunet de viori
este primăvara vîrstei ce încearcă
în alte anotimpuri iubirea s-o treacă

CLOPOTUL DIN TURLĂ

viața mea fără bilet de călătorie
este fotografiată în fiecare zi
și arătată la ciini
ca s-o latre
sufletul arde fără busolă
cînd flori de păpădie
cînd un fulg de vînt
și mă-nvață să zbor
încercînd să ating obrazul cerului
cu vîrful penei de-amor
se-nșiră nopți zbuciumate ca o simfonie
și-mi îngheață versul într-o stea
răstignirea în simbol nu-mi e străină
și mă-nalț cu demnitate spre zenit
port trianqlul la o butonieră
și visez nemărginirea mai aproape
mă așez pe umbra unui nor pufos
în timp ce dragostea flămîndă
stîrni clopotul din turlă
să-mi netezească ninsoarea din
gînd

STATUIA FULGERULUI

cutremurul de 5,2 pe
richter
făcu unele stele s-o ia la vale
rostogolindu-se printre nori
și de nestăvilita pornire
cercurile de lumină
deveniră cuburi cu colțuri
tocite
apropiindu-se de pământ
negăsind fața groazei pe care
să așeze oboseala celui mai
rapid fulger convertit în
muțenie

DISPĂRU PRINTRE STELE

mă jucam cu un fluture mov în palmă
în anotimpul copilăriei de neuitat
aveam lacrimi în ochi de durere
și încercam cu ele să-i oblojesc
piciorușul atîrnînd ca un ac de undiță
toate rugăciunile uitate îmi veneau în minte
toate implorările rostite cînd promiteam
mamei că nu mai fac
ca să nu mă pedepsească și să mă ierte
după vreo prostie comisă
îmi stăteau acum țepene pe buze
iar eu nu reușeam să dreg piciorușul frînt
al fluturelui mov
și deodată o rază de lună mi-l smulse
ca o adiere de vînt

plînsul meu de copil vinovat
curcubeu se făcu
și dispăru printre stele

CLEPSIDRA 2

dacă mirarea ar avea ceas la mână
n-ar mai fi accidente vasculare în stele
rătăcirea s-ar vindeca de iluzii
și ar trăi o viață
mai puțin tumultuoasă
iubirea ar fi mai concretă
nu și-ar căuta mereu
subterfugiu într-o mare de suferință
ne-am raporta mai rar
la umbra ce ne aleargă
fără să ne-ntîlnească vreodată
și chiar dacă ne-am poticni
în oarece ani
nu vom ști să-ndepărtăm
gratiile unei libertăți inutile

CONTURUL DRAGOSTEI

vino mai aproape să-ți simt culoarea
stelei pe care te așezi ca-ntr-un fotoliu de timp
și nu mai știi cine ți-a furat
o privire cît un anotimp
nerecunoscînd niciodată că
abia-ți stăpîneai lacrimile
printre ploile necontrolate
în care-mi rătăciseși numele
vino mai aproape în seara
vînturată de cuvintele mele
ignorînd simfonia norilor
lasă-te legănată într-un zbor de fluturi
la început de drum
sfîla miresei dispare-n oglindă
iar tu absentă vrei să fii mereu
umbra ta suplinind orice încercare
pînă cînd chemarea mea va fi auzită
și din abisul imaginației
vei schița cu precizie conturul
dragostei nevăzute

* * *

un clopot de aburi
izolează inima ta
și răsună în urmele
pașilor trecători prin
deșert

un cal în buiestru
spulberă visele toate

ca un ocean de promisiuni
aceste gânduri încete
în lacrima serii
strepezesc năzuințele

CA ȘI CÎND

să punem frînă timpului
îmi zise îngerul
și mă luă de mînă:
bucură-te de clipa ce aproape
ne-acoperă mersul
și privește spre orizont
ca și cînd ai culege alene
puful de pădărie
de pe stele

VEDENII

s-a îmbolnăvit de cuvinte amiaza
și nici n-am observat umbra ta
așezată pe masa de scris
precum o cană de vin ne-ncepută
la care te invitasem odată
și tu n-ai venit scuzându-te timid
ca o școlăriță ce se fistîcește
la primul compliment
acum umbra ta mîngîie obosită amiaza
îmbolnăvită de cuvinte
și refuză orice tratament
în timp ce un asteroid
îndepărtează semnele fericirii
cu un ecou abia perceptibil

COCORII

plecarea într-o permanentă întoarcere
încercuie cerul
pe pământ încerat
orizontul stînd în penumbra
luminii revărsate difuz
cocorii descriu zborul într-un
desen ne-mplinit
și mîngîie șoaptele
într-un ritual fără
formă
definind viscolul
dintre plecări și
întoarceri

ȘI MĂ UITĂ

cineva-mi zidește zilele
în cer
și le zugrăvește cu povești
petrecute azi spre mâine
fără ieri
trec ninsorile de-a valma
peste ochii mei cețoși
și mă-ndeamnă să urnesc odată
umărul de timp împotmolit
într-o clipă rătăcită-n zare
marea s-o aduc oglindă de speranță
și s-o mîngîi într-o flacără de gînd
dacă ard cuvinte
tu te-ndepărtezi
și mă lași pierdut între silabe
umbra ta – luceafăr e de ziuă
și mă doare pînă la apus
dincolo de plîns iubirea
tot mai searbădă se scrie
ca o pată
sîngele-n pustie
vindecă de tot umblarea
și mă-ntoarce-ntr-o-nvîrită seară
înșirată-n ne-nvîrită roată

cineva-mi zidește zilele
și mă uită-n viața
toată

LA TREI FÎNTÎNI

sus în deal la trei fîntîni
timpul parcă-i scos prea des
din făgașul lunecos
și prin vîntul de cuvînt
mîngîie imaginare albe urme
pe pămînt
trece cîte-un mort ciudat
ocrotit de un alai
timpul sîngerează-n van
ca un gînd decapitat
pînă-n spuza despărțirii
plînsul celor ce-l petrec
adăpîndu-se în mare
umbrele uitate-n cer
fac mai triste stelele
și coboară-ntr-o lumină
pe un fulger de poem

sus în deal la trei fîntîni
timpul iese din țîțîni
și pleznește cu putere
viața pe care-o înduri

OCEANUL PĂLEȘTE

cînd ai amintiri frumoase
nici nu contează regatul în care
s-au întîmplat faptele
atingîndu-ne aripa stîngă
pînă cînd un prezent imprevizibil
înecat în roza vînturilor
după ploaia discretă încearcă să mîngîie
lumina estompată a ochilor tăi
mai dilatați decît șinele de cale ferată
în toridele veri petrecute împreună
cînd ai amintiri frumoase
te rogi dimineața și seara
ca îngerul timpului pe care-l trăiești
să producă inefabilul
și clipa trăită
să înceapă să plîngă
oceanul pălește sub imensitatea infinită
a dorului

FĂRĂ REPERE

ziua întinde lumina
în lanurile de floarea soarelui
ca untul pe pâine la micul dejun
o mare de galben scrutează infinitul
trecîndu-l cu o emoție discretă
prin inima mea tremurîndă
sub presiunea cuvintelor
în imposibilitatea de a fi
rostate
soarele ne privește tandru cu nenumărați ochi
din care lacrima invizibilă
rostogolindu-se cu viteză
desenează orizontul
lăsîndu-mă mult în urmă
fără repere

STAMPĂ AUTUMNALĂ

noiembrie își deschide brațele către soare
și înclină balanța zăpezii întârziate
înspre apus
melcii retrași în anotimpul de hibernare
visează îngeri de flori
implorînd ploile vinovate
să se reverse peste flori
frunzele copacilor mai grăbite
ca niciodată fură culorile
curcubeului obosit și croiesc
vîntului mantie
pe care porumbei imaginari
își odihnesc zborul
mai pe seară un pilc filarmonic de ciori
presară generos semne purgative
pe pălăriile de bună calitate
ale spectatorilor la concert
un vînător stă pitit
ca un dirijor în fosa orchestrei
pîndind momentul favorabil în care
punctele zburătoare se risipesc precum norii
și lasă loc lunii

să se așeze în vîrful plopului
ca o lumînare la căpățiul zilei muribunde

stelele se-nșiră discret
într-o ordine relevantă
și se-nfruptă din trupul nopții
abia înnăscute

CA O CHEIE NEÎNSEMNATĂ

luna trece în vârful picioarelor
ca o mireasă de lumină
pe plaja pustie
în căutarea marelui rătăcit
stelele își apleacă umbre rotunde
ca niște aripi protectoare ale căutării
și păstrează discret taina
vuietul simfonic al mării
urcă simetric spre cer
unde vântul speranței
îmbrățișează-n totem amintiri
nostalgic un pescăruș stingher
ciugulește anemic fiecare secundă
de pe cadranul incert al iluziei
răsucită-n trupul unei dimineți pierdute
ca o cheie neînsemnată
de timp

* * *

cos cu un ac invizibil
nopti răzvrătite și
zile senine
într-o mantie de cuvinte
poemul înfrigurat
pe care-l voi scrie
cînd nu voi mai fi
o agăț într-un zîmbet de cer
și rătăcesc în timp
căutînd toreadorul
pe care să-l mandatez
cu învingerea temerii
că nu-mi va ajunge
corida

FĂRĂ SĂ-MI SPUNĂ PE NUME

cineva pleacă din mine pe întuneric
înainte de a se face ziuă
trăiește cu mine fiecare clipă
respiră și oftează împreună cu mine
deși mă face să cred că este absent
uneori mă abandonează la greu
lăsându-mă să mă zbat
pînă ce găsesc ieșirea la liman
cînd cad toate frunzele toamna e trist
se bucură cînd privesc răsăritul
și-i mîhnit cînd apusul de soare e altfel
dar cel mai îngăduitor e cu mine
cînd încerc să salvez fulgii de păpădie
sub vîntul incert al tuturor primăverilor
din care amîndoi ne clădim numeroase himere
pentru o nouă zi
poate o nouă viață
cînd acel cineva care pleacă
din mine pe întuneric
mă cheamă cu el
fără să-mi spună pe nume

RUPERE DE TIMP

trec clipele ca niște cuvinte grăbite
spre poemul nescris
din care cu siguranță voi desprinde
un mic răgaz
și voi încerca să-ncropesc un fuior de vînt
îl voi arunca precum strigătura peste sat
ce anunță nașterea și moartea deodată
semn că-s împreună mereu
în fiecare din noi la venirea pe lume
ascunsă bine ca să n-o descoperim
și să nu ne fie frică de ea
moartea
deși nimeni n-a văzut-o vreodată
ne scufundă instant
într-o rupere de timp

CERCURI

viața mea e o piramidă de cercuri
de la naștere pînă azi
nimeni nu pătrunde înăuntru
nimeni nu iese înafară
totul se consumă în întuneric
în fiecare zi vine cineva și le curăță de praf
le oblojește pe cele deteriorate
le unge cu un fel de speranță
pe cele mai nou așezate
și le dă un imbold
în fiecare anotimp se mai decolorează cîte unul
sau dă semne de oboseală
atunci năpădesc amintirile și o dată cu ploile
se revigorează
uneori stau la taifas așezate pe vîrste
și își arogă orgolii
primele sînt mai timide și nu se implică
însă cele din mijloc dar mai ales cele adolescente
nu-și prea încap în pene și vor să-și arate
evidentul lor aport la clădirea piramidei
cum că dacă n-ar fi fost
nu s-ar fi atins piscuri
stîrnind din amorțire primele cercuri
fără de care nu s-ar putea nimic construi
nașterea și moartea
fiind legate indestructibil
viața mea ar putea fi citită și pe dos
dacă piramida e așezată
cu vîrful în jos

CARPE DIEM

cei doi oameni de zăpadă
rătăciți în deșert
se șterg la ochi
în fiecare dimineață
cu imaginea unei raze de soare
și încep să plîngă
vîntul spulberă ultimele rămășițe
de dragoste iar
cineva se repede și le culege
înghesuindu-le apoi într-o clepsidră
pe care nimeni n-o mai bagă în seamă
lăsînd timpul să treacă
în voia lui

UN VIOLONCEL TOAMNA

uneori toamna are formă de violoncel
sunetul lui grav mușcă din timp
și mă duce într-o anume vîrstă
toate frunzele colorate încep să cînte
fiecare la cîte un instrument
iar concertul timpului fără dirijor
străbătea toată viața
copacii răspîndeau o bucurie imensă
sub melancolicele raze de soare
neprevestitoare de ploi
o mînă nevăzută îmi atîngea fața
și mă scăldam într-un zîmbet imens
ocolind vreun obstacol imprevizibil
în alte anotimpuri
mă-ntreb acum după atîtea concerte
întipărite pe retina memoriei
în ce destin s-a topit
sunetul grav de violoncel
de mi se-mpleticesc pașii
în orice anotimp

STAU ȘI MĂ-NTREB

azi soarele a răsărit din umărul meu stîng
și inima a început să bată mai tare
înroșind nisipul din clepsidra imaginară

au dispărut toți norii de pe cerul iluziei
desenate la mine-n poem

stau și mă-ntreb digerînd clipele
salvate de amintiri
cîte îndoieli mai poate îndura omul
pînă cînd va crede că eternitatea
e umbra ce fuge mereu
pe sub picioare
ca un șarpe veninos
dar rîvnit

SÎNGELE TIMPULUI

tremur tot cînd mă-ntorc
uneori în copilărie
și nu mă mai găsesc
au dispărut și cerul
și patinele de lemn
singurele mele jucării
ce mă făceau fericit
sub cerul liber
nu mai sînt nici ortacii mei
ce înlocuiau
frații pe care nu-i aveam
nu mai e nici casa părintească
nici umbrele strămoșilor
nu mai stăruie pe la porți
doar un zîmbet uitat în colțul
amintirii al mamei
veghează sîngele timpului
să curgă firesc
prin venele mele

O ZI DIN MINE

biografia mea de nisip
spulberată de vînt
încapă într-o cutie de chibrituri
aruncată într-un vis
anii ard ca un foc invizibil
rătăcind în fum orice speranță
și încearcă să ucidă roua
de sub pleoapele mele
cînd mă despart de cei dragi
o scoică abandonată pe plaja imensă
îmi este ghid generos printre
o mare de spini
pe care nu-i pot ocoli
doar spre zori
cînd visul dispare treptat
flăcări coboară în inima mea
arzînd zăpada
fără să o atingă

UMBRA ȘI PESCĂRUȘII

un durabil cuib
se-ntrec pescărușii să-și facă
exact în barba mea căruntă
și tu nu te-nduri să-mi trimiți măcar
un zbor de rezervă
pe care să nu-l mai uit
cînd mă-ndrept spre tine
am o aripă rănită
de ziua ruptă din calendar
ca s-o păstrezi în inimă
și abia mai atîrn de cer
cu toată absența ta
cînd deodată în cuibul clădit de
pescăruși în barba mea
poposi umbra ta
ca o parașută de salvare
a tuturor păcatelor
nemărturisite-n clepsidra
vieții

ÎN ANOTIMPUL IMPOSIBIL

fulgi de melancolie cad pe genele timpului
și mă-nvîrtesc în toate iubirile
de care am fost în stare
viscolindu-mi orice urmă de dor
încercată după o imprevizibilă despărțire
aripi au vârstele în care te caut
dar eu nu pot atinge zborul
pentru că umbra trecerii mele
e mereu pierdută în noapte
luna mă spionează ades
și-mi întinde din cînd în cînd o capcană
neatent
ratez dezinvolt orice speranță
a întîlnirii cu lumina iubirii
deși nu-mi pierd nădejdea
fac un popas în anotimpul imposibil
și trăiesc inefabil
albul punct al universului
în care-s de tot vălmășit

* * *

prin valea cu plop
umbrele zburdă în voie

o copilărie uitată
în urmele cailor slobozi

timpul mă caută neîncetat
să mă despovăreze de rătăcire
și nu mă găsește eu fiind mereu
în alt univers
de unde privesc înfricoșat
cum trec anii înecați în valurile mării
și-i aruncă oboșiți pe arhipelagul durerii
păsări flămînde repezindu-se să-i
înhațe

spectacolul continuă pînă cînd
un semn ceresc se arată

fulgerul
spintecă vîrsta

RESEMNARE

din mine mușcă ploile în noapte ca
dintr-un măr un flămînd vierme
ca o lumină din inevitabilul întuneric
sînt un liliac rătăcit printre cele mai
răzlețe sensuri de beznă
și caut o urmă de înțeles
pînă la ziuă cad stele imense
în lacrima mea nemărturisită
și mă-ndeamnă să scriu
deși am uitat de mult să strig pe nume
nemurirea ce nu mă mai vrea
în împărăția ei
acum știu mai bine ca niciodată
că nu pot confunda chiar de-ai vrea
zborul unui nevinovat fluture
cu speranța în care-ți îneci
corăbiile avariate
în drumul spre veșnicie
geniul este o pasăre mută
ce nu poate fi vînată
cu nici o armă de foc

CÎT...

m-am rătăcit deși nici o pădure
nu mi s-arată ca să-mi
descurce drumurile
nici luna nu-mi dă umbra
pe care să calc
mă îndrept spre niciunde
nu am nici un țel nici nu știu ce vreau
în urechi pădurea-mi freamătă
o simfonie necunoscută
cheia sol am pierdut-o
dar mă grăbesc în ritmul
labelor grele de urs pe zăpadă
pînă la ziuă trebuie să ajung
mă împinge anul vechi de la spate
iar eu obolesc și nu mai iau seama
cît de aproape-i abisul
cît de aproape

NICIUNDE

uneori mă simt pădădie
la marginea drumului
călcată de tălpi necunoscute
frîntă de vînt
acoperită de colb
înflorită noaptea pe lună
fulg de nea mă prefac
în joaca lor copii
iar eu zbor aiurea ca un nor rătăcit
pînă ce un semnal îmi indică aterizarea
dacă am noroc în păr de fată mare
mi-e locul amestecînd mirosul
cu proaspătul busuioc
iar dacă un ghinion oarecare
mă ține strîns de mînă
atunci nu-mi revine decît consolarea
unui popas efemer
niciunde

CUM DINȚII DE LAPTE

două catedrale
erau sinii ei
cu altare deschise
către iubire
vin șoimi la închinăciune
ca o imensă lumină spre univers
și încearcă să mă-nvețe taina zborului
legînd în aripi strînse
așteptările pînă cînd
de emoție îmi dispare
nodul din gît
plutesc tăcut ca un nor de ploaie
în urma fulgerului
și nu mai văd
nici n-aud
cum dinții de lapte ai poemului
încep să crească
și mușcă setos
din sfînta chemare

BIBERON DE VISE

eu n-am avut biberon
m-am hrănit direct din țița mamei
nu ca biberoniștii de azi
deveniți corporatiști
eu făceam avioane de hîrtie
și zmeie din carton
pușcaviță de soc
și vioară din cocean
apoi nu știu cum am ajuns
să beau lapte de vacă
dintr-o cană de lut cu țuțur pronunțat
suficient ca să-l acopăr cu ambele buze
mai tîrziu cînd au început să-mi crească
dinții de lapte
mă hrăneam cu vise
mușcam cu putere din vis
pînă cînd acesta se făcea praf
îl luam și-l aruncam peste casă
așa cum aruncam măselele ce-mi erau scoase
implorînd cerul să-mi dea altele în loc
mai dure și mai sănătoase
alt vis era mereu așteptat să-l înfulec
dar niciodată nu mă săturam
eram totdeauna flămînd și-mi era
teamă că visele se vor termina
odată am rămas nemîncat
crezînd că așa voi face economie de vise
eroare însă la nu multă vreme

un alt vis m-a cuprins pînă-n stomac
și n-am mai rezistat
l-am digerat cu plăcere
pe moment m-am simțit satisfăcut
și n-am mai visat
cai verzi pe pereți
și cînd tocmai credeam
că tot ce zboară se mănîncă
un alt vis mi-a pus capac
m-am ospătat din el și am crezut
că-mi cresc aripi
așteptînd să-mi iau zborul
am mai mîncat un vis
ca să-mi întăresc crezul
și tot n-am zburat
acum din ce în ce mai rar
mă ospățez cu cîte un vis
deși mi-e foame de lup
și nu mai vreau să pierd momentul
apariției vreunui vis
într-un alt vis
înghițit de visul
în care mă zbat
de cînd respir

VIAȚĂ DE MUCAVA

ce ușor se resemnează oamenii
cînd se-mpiedică de ceva greu
neîncercînd să depășească obstacolele
așa-i viața – se mulțumesc să spună
și trec mai departe
la un alt subiect bun de trăit
cu toată fința
ca și cînd nimic neobișnuit nu urmează
ca și cînd ziua trebuie să se termine în apus
soarele să răsară din același
punct cardinal
iar luna să-mbrățișeze dragostea
pe care-o picură parcimonios
numai în cei care au curajul
să-i atingă lumina cu buzele nopții
contopite într-un sărut
doar umbra îmbrățișării surîde
și alungă orice îndoială
că nimic din ceea ce-i omenesc
nu se poate trăi
într-o viață de mucava

UN SEMN

despre plecări
să nu-mi vorbești
chiar dacă umbra lor
te-ndeamnă
chiar dacă suferi
mai e timp
să-ntorci un gând
precum o toamnă
în care ploile se-ntorc
să aline rănilor
plopului răsfrint
să nu-mi rostești
nici un cuvînt
cînd vei simți
că vrei să pleci
dar lasă-mi
rogu-te un semn
să cred că m-ai
iubit decent
și n-ai știut
să prețuiești
lumina lunii
în deșert
eu voi memora atent
și voi înrăma uitarea
ca o rază de
lună înfiptă în piept
sîngerînd depărtarea

TRENUL TIMPULUI

duminică albă de toamnă
cad gândurile într-o parte
semn că îmbătrânește timpul
cocorii au lăsat umbra verii prin vii
iar mirosul mustului ca o adiere de vînt
desfundă nările
merele neculese dau semne de oboseală
desprinzîndu-se discret
din coroană
construiesc un puzzle de rod
beau cafeaua tăcut întins pe un balansoar
și ascult cîntecul răcănelului ascuns
undeva la rădăcina crizantemelor
încercînd să-mi închipui cu ce viteză
trece zilnic trenul timpului
prin inima mea

DINCOTRO VINE APOCALIPSA

se scurg calendare pe apa zăpezii
topită de soare
ca niște bărci imaginare plutind singure
în bătaia vântului
pițigoii zgribulit de la streășina vremii
prevestește printr-un tril timid
un fel de anotimp în care mereu te caut
călcînd fără milă brîndușile
tu ascunsă fiind
ca un trifoi cu patru foi
trimiți către mine ecoul trecerii
din care coboară să se-adape în grabă
nenumărate păsări ca apoi să-și caute
zborul pe cerul pierdut
cineva îmi înfige în fiecare dor
cîte un fluture
întorcîndu-mă înapoi în clepsidră
iar firele de nisip trec nevăzute
fără să le pese de anii aruncați
pe o plajă imensă
eu bijbiind continui să număr
urmele pașilor tremurați ca o meduză
abandonată pe mal
pe cînd niște amintiri decupate din
calendare îmi arată
dincotro vine apocalipsa



AUTOPORTRET CU STELE ȘI PĂSĂRI

Atent la celebrarea fiecărei aniversări "rotunde", George Schinteie și-a făcut un obicei din a scrie și a edita câte un volum de versuri pentru fiecare dintre ele. Cunosc mulți scriitori care și-au publicat deja *opera omnia* (adesea apreciabilă cantitativ, însumând sute și sute de pagini) pe un *stick de memorie* nu mai mare decât o unghie și/sau și-au conservat-o în *spațiul virtual*, putându-se lăuda că au devenit, astfel, universali, creațiile lor fiind accesibile oricând, de oricine și de oriunde din lume. Spre deosebire de aceștia, George Schinteie continuă să creadă, cu patimă, în destinul Cărții și al Bibliotecii, ca unice păstrătoare ale vieții spirituale, ale patrimoniului universal al creației literare.

Mă număr printre aceia (pesimiști?, sceptici?, realiști?) care cred că destinul *tiparului* și al *cărții*, așa cum ele au străbătut veacurile de la Gutenberg încoace, se apropie de final. Metrul liniar – altcândva, unitate de măsură pentru raftul de bibliotecă – e înlocuit de *mega*, *giga* și *terabiți*, iar mirosul de cerneală tipografică și de clei, cu senzația dată de atingerea suprafeței neutre și reci a unui *ecran tactil* ori a unui *gadget* din ce în ce mai sofisticat, capabil să reproducă până și răsfoirea paginilor.

Dar, mă grăbesc să constat, *finalul* e, precum în producțiile cinematografice cândva la modă, fals și că adevăratul sfârșit se va produce odată cu – și nu cred că exagerez – sfârșitul planetei. Iar aceasta, din simpla rațiune că ființa umană e, în esența ei, sensibilă și imaginar-creativă, că, apetitul de a explora, dincolo de realitatea imediată și concretă, tărâmurile infinite ale fanteziei, nu va pieri decât odată cu specia.

Este argumentul forte că nu, *Cartea* nu are cum să dispară! Suntem doar martorii unui fenomen de radicală și spectaculoasă transformare a *suportului* ei, un fenomen care dă cu tifla meschinăriei tirajelor (où *sont les neiges d'antan* ?) și deschide larg ferestrele către o democrație/democratizare absolută a lecturii. Optimist fiind, sunt chiar tentat să sper că, până la urmă, nici măcar invenția lui Gutenberg nu și-a trăit, pe de-a întregul, traiul, fie ea și modificată radical de/ prin *digitalizare*. Mai mult decât atât: e foarte posibil ca în câțiva ani ori, poate, în câteva decenii, *Cartea* în formatul ei clasic, pe suport de hârtie, să devină un obiect rar, de lux (semnalele sunt, și în acest sens, multiple și evidente), o *operă de artă*, demnă de a fi preservată în seifuri supersecurizate și/ sau vândută la licitații pe sume astronomice. Iar aceasta, cu atât mai mult cu cât avem, în continuare, printre noi, scriitori împătimiți în editarea/publicarea unor *cărțiobiect estetic* care, dincolo de conținutul lor, sunt frumoase în sine.

Experiența de jurnalist de presă scrisă și audiovizual, și, mai cu seamă, de editor de publicații îl include pe George Schinteie în această categorie de autori. Volumele sale de până acum – nouă la număr, dacă îl luăm în considerare și pe acesta de față, cu un titlu straniu, *Deșertul de cuarț. Poeme în bătaia vântului* – demonstrează cu prisosință o asemenea pasiune și grijă pentru – aș zice – confortul cititorului, pentru buna lui orientare în receptarea textului poetic și nu numai, prin felul în care *cartea* îl invită, îl provoacă, îl atrage cu mici detalii (coperte și supracoperte, corpul de literă, paginarea și, nu în ultimul rând, ilustrațiile însoțitoare) ce fac din ritualul lecturii un adevărat (și plăcut!) spectacol.

George Schinteie a debutat cu poeme în 1970, în revista clujeană *Tribuna*, împrejurare, desigur, întâmplătoare, autorul neavând cine știe ce conexiuni cu mișcarea literară din orașul de pe Someș. Mehedințean de origine, dar cu studiile universitare absolvite la Oradea, s-a consacrat presei scrise nu doar ca jurnalist, ci și ca inițiator și promotor de publicații, reviste, caiete literare și antologii de poezie, după cum a înființat și coordonat cercuri și cenacluri, tabere de creație, festivaluri culturale. Între acestea din urmă, *Festivalul de poezie contemporană Nichita Stănescu* (1984-1989) a avut o rezonanță aparte, prezidat fiind de personalități importante ale epocii, precum Laurențiu Ulici, Cornel Ungureanu, Lucian Avramescu, Adrian Popescu, Ion Simuț. Preț de câteva decenii, această risipă în contribuții culturale a fost însoțită doar sporadic de publicarea de poezii în revistele momentului: *Familia*, *Astra*, *Luceafărul*, *Vatra*, *Tribuna*, *Orizont*, opțiunea pentru deschiderea de oportunități pentru cei din jur fiind mai puternică decât dorința de cultivare și promovare a propriei creații.

În 1976, George Schinteie debutează, în volum, cu *Ochi de mesteacăn* (Editura Litera), culegerea fiind întâmpinată elogios de Nicolae Ciobanu, Eugen Dorcescu și Laurențiu Ulici, care nota, în *România literară*: „Poemele de dragoste [...] atestă un exercițiu de durată și, aparent cel puțin, necontaminat de veleitarismul celor care fac din obișnuința de a se exprima în versuri o expresie a obișnuinței înseși. Poetul are, fără îndoială, sensibilitate de îndrăgostit, firește, în limite rezonabile, trăiește, adică, sentimentul cu grijă de ridicol, evită pe cât se poate patetismele și opacitatea stării de patimă, își filtrează

impresiile de zațul pasional, nu e victima unui amor fatal, ci iubește, ca să zic așa, metodic. Nu are prea multe cuvinte, de altfel nici nu-i fac trebuință, de vreme ce imaginația de pus în ele nu le pretinde, mulțumindu-se cu puțin [...] produce imagini ce denotă mare bucurie [...] forța sentimentului eliberează metafore...” Într-adevăr, volumul este o succesiune de mici incantații ce absorb sentimentele și vibrațiile eului liric laolaltă cu tot ceea ce ține de anturajul lor natural (*lumina, umbra, fluturii, anotimpurile, zborul, ninsoarea, păsările ș.a.m.d.*), într-un veritabil ritual închinat erosului. Exaltarea asocierilor naturiste care, în mod normal, îndeamnă la verbositate, e censurată aproape la limită, rezultatul măsurându-se în imagini și metafore convingătoare: „Așteaptă-ți copacul/ Ca o ierugă fără/ pești// Curgând din umbra/ Lui/ Vei fi mireasă// De seară/ Seceră peste/ Brâul Lui/ Busuiocat// Ierugă/ timp ferecat/ Așteaptă-ți mirele/ Copac” (Îndemn de mireasă), ori în originale formulări intuitive: „Doină, leagăn de mestecăn/ Peste mine adormită/ Precum dimineața-n cearcăn/ O zăpadă de iubită/ Doină frunză legănată/ Dintr-un ochi în celălalt/ Netrecut e printre stele/ Zborul meu cât mai înalt/ Doină-n valuri – umbre, ape/ Dincolo de tot și toate/ Semnu-aproapelui, aproape...” (*Doina*).

După aproape patruzeci de ani, răstimp în care, cum spuneam, a dat curs mai degrabă vocației culturale și sociale decât preocupării pentru propria creație, implicându-se în proiecte semnificative și, mai ales, în demersuri esențiale pentru un moment istoric precum Revoluția din Decembrie 1989 (s-a numărat printre fondatorii primei televiziuni independente din România și, ulterior, ai primului post de radio

privat din vestul țării), în 2008, George Schinteie revine la literatură cu două volume masive: *Poeme întrun vers* și *Ninsoare cu ochi de femeie*.

Primul dintre ele dă curs unei lecții de poezie pe care autorul și-o asumă: poemele au nevoie de largi spații de respirație (tipo)grafică, ideea lirică având astfel șansa de a-și deveni suficientă sieși. Proximitatea este aceea a lui Ion Pillat: e, în tot, o succesiune de definiții poetizante, dominate de o retorică ce distorsionează habitudinile cititorului, îi provoacă imaginația, îl pune într-o stare de așteptare difuză: „Prin degete zburdă fluturi, curcubeul se destramă” (*A scrie*), „Oglindea la moară-mi îndeamnă buzele spre cuvinte” (*A vorbi*), „Purpură sub gene, ochii se strecoară-n cearcăn” (*Blazon*), „Se-nchide verbul ca un melc în condei” (*Inspirație*), „În vioară cu arcușul sapă-ntruna cântec” (*Lăutar*), „Scaun de-adormit gândurile așez între gene de timp” (*Popas*), „Între două lacrimi plânsul nu ajunge” (*Risipa*), „Fratele surd mă urmărește iubindu-mă” (*Umbra*).

Al doilea volum, *Ninsoare cu ochi de femeie*, subintitulat „poeme întru rotunjirea ideii de dragoste” și prefațat de un motto din Albert Camus („Putem cunoaște suferința din dragoste, nu știm niciodată ce este dragostea”), reia, la un cu totul alt nivel, marile teme din volumul de debut (*iubirea, natura, copilăria*), adăugând ingrediente poematice care țin, inevitabil, de maturizare, de *trecerea prin viață* a poetului, aceasta – ea însăși devenind o temă majoră.

Seara, crepusculul, amurgul, întunecarea, toamna, iarna sunt, acum, momentele temporale predilecte, reflecția înlocuiește exaltarea: „Se așază amurgul în cerceii toamnei/ Legănați de

vînt precum corabia lui Sebastian/ Și tu tot privești marea
prin ocheanul așteptării/ Ți-au întinerit sînii iubito în absența
razelor calde/ Desprinse de trupul mai fragil ca un val/ Pe cînd
cărarea rămîne troienită cu frunze/ Numai soarele ce răsare
din ochii tăi de tristețe/ Poate să-i întoarcă pașii rătăciți...”
(*Cînd te ating*). În mod firesc, (auto)biograficul ocupă suprafețe
întinse, rememorările îmbracă haine metaforice: „A fost mai
întîi un semn de lumină/ În umbletul meu prin mlaștină și
întuneric/ Totul era ca un somn în care nimic/ Neobișnuit nu
se întîmplă/ Doar ochiul stîng în dimineața/ A doua se zbătea
spărgînd/ Lumina reținută de/ Tîmplă” (*Semn de carte pentru
suflet*).

Adrian Popescu, discursul poetic asimilează masiv inflexiuni, aluzii și trimiteri livrești cu, însă, suficientă temperanță și discreție: „Plîng caii/ Ninsoarea alunecă sub copitele lor/ Cu grele potcoave/ amintind de zăpezile copilăriei/ Mîngîiate de lună/ Eu citesc Esenin și tu ascuți muzică de Bach/ Executată la orgă de Michel Robert” (*Concert de orgă iarna*). Elanurile adolescentine sunt estompate, *dragostea* devine mai degrabă un concept, are un conținut mult mai complex decât acela al unor sentimente intense față de *femeia iubită*. Poemele sunt, în majoritatea lor, grave, cu accente elegiace, evocă stări și senzații conservate profund în memoria afectivă.

Regimul afirmativ-declarativ face loc interogației neli-niștite, ritualurile erotice sunt temperate de melancolie, anotimpul nu mai este al certitudinilor, ci al întrebărilor. „Nu căuta anotimpul, ci doar întrebarea, care nu-i decît un anotimp” (*Anotimpul de întrebări*) notează poetul în subsolul (în sprijinul primului cititor) unuia dintre texte. Consem-

narea este semnificativă pentru că ea marchează un moment important în evoluția poeziei lui George Schinteie: lirismul său capătă treptat o din ce în ce mai accentuată tendință auto-reflexivă: o meditație tensionată asupra *cuvântului* cernut de *clepsidra trecerii*, asupra poeziei și a capacității ei de a rezona trăirile și angoasele *vârstei*.

Cu o ținută tipografică impecabilă, susținută de desenele și reproducerile din creațiile lui Valeriu Sepi și Camil Mihăescu, următoarea antologie a poetului, *Clepsidra de cuvinte. Rotund despre dragoste și timp* (2013), deconspiră, înainte de orice, apetența lui pentru *spectacolul Cărții*: aceasta a devenit un *obiect cultural*, sobru, sofisticat cu măsură și elegant totodată, gândit, conceput „pour les enfants et les raffinés”.

Grafica subtilă nu *ilustrează* poeziile, ci desfășoară, îndărătul lor, o curgere paralelă. Mai mult decât un fundal estetizant, ea configurează un spațiu secund de lumini și umbre, de parabole, simboluri și metafore ce irump în derularea lecturii, plasticizând-o.

Până la urmă, *Clepsidra de cuvinte...* este o carte cu ambiții sincretice, în care grafica distorsionează liniaritatea lecturii și care își dezvăluie cu parcimonie arcalele, obligă la adăstări și reveniri, stimulează interacțiunea cu sensurile ascunse ale fiecărei pagini.

Că ne aflăm în fața unui „concept”, o spune nu doar caseta tehnică a cărții, ci chiar poemul inaugural: „Port în suflet o clepsidră/ În care moare zilnic/ Câte un cuvânt/ La întâmplare” (*Argument*). *Clepsidra* lui George Schinteie nu cerne, așadar, secunde, zilele, orele, anii, deceniile, ci *cuvintele*. Iar dacă ele, *cuvintele*, nu sunt altceva decât „o legătură senti-

mentală între oameni”, pe urmele autorului acestei definiții – l-am numit pe Nichita Stănescu –, dar fără a-l imita în vreun fel, George Schinteie se lansează într-o consistentă ofensivă lirică de recuperare a sensului și semnificațiilor acestora, a *punților* care, uneori în realitate, alteori doar în visare, îl legau de ceilalți, de femeia iubită, de personajele difuze ale primelor vârste, de prieteni: „Puncte incerte minuscule păreau oamenii/ Ordonăți în cuvinte nerostite/ Să-și câștige locul cuvenit/ În clepsidră” (*Clepsidra de cuvinte*).

Poetica autorului orbitează în jurul ideii că, până la urmă, nu cuvintele mor, ci conținutul lor de realitate, iar Poetul este cel dăruit cu harul de a le segmenta, prin vers, pentru o clipă, *trecerea*: „Plouă incert în sufletul poetului/ Curcubeul se aruncă în mare/ Amintirile se îndepărtează de țărnm/ Fără să privească în urmă/ Când cortina prevestește/ Un nou început/ Pe care sfioși îndrăgostiții/ Se întrec să-l ucidă” (*Curcubeul în mare*). De a le fixa în matrice menite să supraviețuiască ființei fragile a celui ce se exprimă.

Spațiul difuz al copilăriei, anii risipitori ai vârstelor năvalnice, *dragostea*, *femeia iubită*, devin, astfel, aproape abstracțiuni în „albumul vârstei”: „Vine un timp în care facem socoteli/ Adunăm înmulțim și scădem/ Vrem neapărat un rezultat pozitiv/ În măsura în care asta înseamnă/ O stare de bine [...] Vine o vreme când/ Ne dă repetat un rezultat cu virgulă/ În anonimat” (*Cu virgulă în anonimat*). Iluziile de altădată sunt reflectate într-o *oglină* din ce în ce mai confuză, mai tranșantă în a separa viața care se viețuiește de realitatea visării poetice: „Am împachetat munți de amînări/ În tinerețe și mai apoi/ Și n-am fost chibzuit cu risipirile/ Deși rătăcirii destule/

Mă avertizau să cobor în real// Acum cea mai mică/ Unitate de timp mi se pare veacul” (*Uitam să mă caut*).

În 2015, cu un volum ce poartă un titlu cu totul neobișnuit, 66, George Schinteie lansează un proiect personal ambițios. Pe foaia de titlu a cărții apare un subtitlu – *poeme dintrun timp înrămat* – și un motto: „dacă în cer s-ar afla pământ/ m-aș furișa într-o noapte albastră/ și aș sădi un cuvânt/ să vorbească norilor despre dragoste”, care, în sine, nu limpezesc prea tare lucrurile. Ba, dimpotrivă, aș zice, adâncesc și mai mult misterioasa intitulare a volumului. Implicit, cea dintâi tentație a lecturii este de a căuta o cheie inițială în zona semnificațiilor numerologice, cu atât mai mult cu cât grafica de pe copertă propune o separare a cifrelor: 6/6, la rândul ei provocatoare.

Simbolistica lui 6 o are drept zeiță tutelară pe Venus/ Afro-dita, sugerând, spun specialiștii, calm, echilibru mental și spiritual, sinceritate, dar și dragoste, adevăr, capacitatea de a depăși cu înțelepciune și diplomatie momentele dificile ale vieții, înțelegere și iertare; lumea a fost creată în șase zile și în tot atâtea direcții ale spațiului: cele patru puncte cardinale, nadirul și zenitul.

La rândul-i, cifra simetrică – 66, „număr angelic” – alcătuită din energiile și vibrațiile numărului 6, este, în plan simbolic, atributul atașamentului față de universul domestic, al responsabilității sociale asumate, al iubirii necondiționate, dar și al încrederii absolute în forța divină. După cum este – în zona laică –, lăsând deoparte multiple alte sensuri, cifra maximă a șansei, a norocului. Multe dintre poemele

volumului „tematizează” asemenea semnificații, fără însă ca autorul să le forțeze în vreun fel.

Între asemenea determinări, „ideologia” cărții devine ceva mai transparentă în chiar poemul titular: „de câteva ore viața mea se scrie cu aceeași cifră/ într-o vîrstă pe care vreau să o ignor/ întrucît nu înseamnă mare lucru fără să răspund/ de pildă dacă pînă acum am găsit sensul/ pentru care mi s-a dat dreptul la viață/ dacă-mi explic de ce umbra este un alter ego/ al ființei mereu rătăcite/ și de ce ochii nu întîlnesc numai lumina soarelui/ în fiecare dimineață când/ simt zborul fluturilor/ prin anii rînduiți într-o doară/ ca niște stîlpi de telegraf pentru pătrunderea/ vîntului în oasele fragile ale timpului/.../ ar mai fi destule întrebări la care/ răspunsul se lasă așteptat/ dar viața mea timp de un an/ se scrie cu aceeași cifră/ desenând două cești de cafea/ cu toarta alăturată/.../ de șaizeci și șase de ani/ aștept la porțile cerului/ și încă nu pot să răspund/ la întrebarea lui Dumnezeu:/ cine-i acolo?” (66).

Așadar, de pe meterezele unui prag simbolic, proiectul despre care vorbeam pare a fi unul menit să recupereze *anii de risipă* ai autorului, să-i limpezească poetica, să dimensioneze o viziune lirică personală, inconfundabilă.

Ca și în volumele anterioare, discursul se țese dintr-o succesiune de imagini și reverberații, de secvențe impregnate de atotputernicia senzorialității, dar și a capacității cuvîntului de a conserva și de a transmite mai departe tensiuni interioare, tristeți și angoase, frustrări și speranțe, spaime și iluzii, melancolii și discrete explozii de extaz.

Poetica lui George Schinteie continuă să graviteze pe traiectoria ideii că nu punerea în cuvinte, *zicerea* – fie ea

și poetică – sunt vulnerabile în fața trecerii timpului, ci un anume conținut de realitate: „în zori dar mai ales când visez/ coleopterele de care m-am îndrăgostit/ mă izolează și-mi taie calea/ lăsându-mi în palmă un snop/ de distinse melancolii/ ce perforează albul unei vieți/ ca o hîrtie de scris” (*Ca o hîrtie de scris*).

Populată de neliniști metafizice, realitatea este, în fond, pentru George Schinteie, cosmosul nesfârșit al *visării poetice*: „viața mea se scrie zilnic/ într-o caligrafie nebuloasă/ cu aluviuni de speranțe/ într-un amestec de vise/ întinează orizontul/ și crapă curcubeul/ în torent de culori/ mă tem de inundații/ când se revarsă în auz/ refuzul oricărei chemări/ în timp ce un înger ascuns/ îmi picură în peniță/ o lacrimă de cer” (*O lacrimă de cer*).

Selectată cu rigoare după criteriile ce țin categoric de *afinitățile elective neîntâmplătoare* ale poetului, subtila grafică a lui Gabriel Kelemen, ce însoțește poemele, e departe de a fi o ilustrare a lor: înzestrați cu o percepție cu totul aparte a realului, autorii lansează, prin intermediul ei, o provocare continuă ce are ca țință receptarea și înțelegerea lumii din perspectiva dialogului oricând posibil dintre arte: cuvântul și imaginea vizuală alcătuiesc împreună – într-o spectaculoasă simbioză – un spațiu de lumini și umbre, de parabole, simboluri și metafore ce distorsionează liniaritatea lecturii, dezvăluie cu parcimonie tainele, obligă la adăstări și reveniri, stimulează interacțiunea cu sensurile ascunse ale fiecărei pagini.

Proiectul lui George Schinteie continuă cu 67 – *poeme deznodate* (2016), volum care, de astă dată, beneficiază de ilustrațiile semnate de Edith Torony, de o frumusețe

și straniețate aparte, un mix semitransparent de culori violente, temperate de fundaluri și sugestii gri. Poezia lui George Schinteie dobândește astfel un spațiu grafic ideal, care pune în valoare fractura profundă ce pare a fi intervenit în discursul său liric. Parcimonia de altă dată, concentrarea imagistică și metaforică din volumele anterioare sunt dislocuite de o voluptate a rostirii vecină cu verbiajul. În multe dintre poezii, autorul lasă jos garda cenzurării cuvintelor, poemele („deznodate”!) se desfășoară pe suprafețe ample, realitatea imediată inundă versurile pentru a se transforma adeseori într-un soi de supraréalitate, populată de asocieri imprevizibile, neobișnuite, șocante: „trecuseră nori negri ca un tren de mare viteză/ răbindu-mi lacrima adormită în colțul ochiului stâng/ abia mă trezisem soarele nu-ndrăznea să-mi ascută/ privirea indiscretă îndreptată spre orizont/ eram un fascicol de tristețe răzbătută din aspre lecturi/ uitate pe noptiera de cer prelungit până-n degete/ și mă căutam prin buzunarele prezentului/ ca pe o monedă necesară punerii în mișcare/ a căruciorului de supermarket din care uneori/ ne închipuim că putem cumpăra orice în afară de viață/ iluzia merge chiar mai departe încât înghe-suim/ în cutii parfumate sperate bucurii/ pentru serile lungi dintr-un anotimp desenat/ cu destule detalii în fanteziile nici-odată atinse/ sorb din ceaiul zilei cu esență de mentă/ lansându-mă ca pe o rachetă în univers/ mă desprind de pământ și plutesc cu ochii închiși/ peste viața trăită într-o relativitate de necuprins/ până când mi se pare că mă așază cineva/ în șaua unui cal alb ce mușcă din barba mea cu nădejde/ iarba rîvnită pierzîndu-se în universul/ ce-mi rătăcea existența” (*Calul alb și micul dejun*).

Poemele sunt, așadar, ample, discursive, eliberatoare, întemeiate pe aceeași succesiune debordantă de imagini și metafore care continuă să *sugereze*, mai degrabă decât să spună, adevărul despre viață și moarte, despre trecere și vârste, despre stări, trăiri intense și sentimente puternice. Tot mai mult, textele lui George Schinteie seamănă cu niște litanii desacralizate, se prezintă ca niște scenarii egocentrice în care imaginarul e împins până aproape de frontierele supraréalismului. Sub aparentele dialoguri cu instanțe grave (Sinele, Moartea, Dumnezeu, Îngerul) se ascunde, în fond, un nesfârșit monolog, o mărturisire fără ascunzișuri, o *confeșiune fără limite* ce caută, în starea de perpetuă visare, sensurile propriiei existențe: „împăcarea cu trecerea se întâmplă/ în fiecare după-amiază pierdută sub nuc/ îmi îmbăiez mirosul cu iod ascultînd muzica sferelor/ în bătaia ușoară a vîntului de aprilie/ și continui să caut oaia cea pierdută în mine/ pînă cînd îngerul răbdător mă ridică de guler/ și-mi suflă pe umeri aripi de mătase/ alunecînd blînd ca un basm/ pe retina ochilor mei fără cortină” (*Basm*). Evident, sunt scenarii ce distorsionează realitatea, o filtrează, o rafinează, o suprapersonalizează cu tandrețe și, uneori, cu o vagă undă de (auto)ironie: „fac dragoste cu poezia/ pe care o iubesc și nu/ mi-e teamă de adevăr/ chiar dacă sunt fiul ei/ din flori/ și lumea susține tot mai des/ că ar fi vorba de incest” (*Incest*).

67 – *poeme deznodate* marchează, așa cum poetul însuși și-a propus, un moment, o *vîrstă* a creației sale: e un segment din ambițiosul proiect al recuperării de sine. Un proiect în care fiecare nouă apariție editorială este – mai mult decât un eveniment – o *sărbătoare a spiritului*, un prilej de celebrare împătimită a bunului-gust.

După 66. *Poeme dintrun timp* înrămat (2015) și 67. *Poeme deznodate* (2016), 68. *Poeme cu fereastra deschisă*, împinge mai departe îndrăznețul proiect, lansat, în urmă cu ceva timp, de George Schinteie, și îl așază dincolo de jumătatea realizării lui. Un proiect nu doar literar, ci și unul de *fuziune*, ce constă, pe de-o parte, în publicarea anuală, până la împlinirea de către autor a vârstei de șaptezeci de ani, a câte unei cărți menită să coaguleze, în intenție cel puțin, principalele coordonate ale universului liric, să configureze tușele conclusive ale viziunii poetului asupra sinelui, asupra lumii și asupra poeziei și, totodată, să exprime pulsul și ritmul deplinei maturizări/maturități existențiale și creative, din perspectiva fiecăreia dintre ultimele cinci trepte (*id est*: ani) către pragul *vârstei solare* – cum ar fi spus G. Călinescu. Pe de altă parte, într-un gest de subtilă și nuanțată sincronicitate, urmând experimentul din *Clepsidra de cuvinte* (2013) – volum spectacol-grafic realizat în colaborare cu Valeriu Sepi, în care poeziile sunt *complinite* de lucrări picturale concepute nu ca o ilustrare, ci ca o reverberare a versurilor într-un alt plan și într-un alt registru, ca un discurs artistic paralel, alcătuind împreună, text și imagine, secvențe de o mare expresivitate și frumusețe –, în fiecare dintre cele trei volume de până acum ale proiectului, George Schinteie și-a asociat numele (și, implicit, creația) cu acela al unor artiști timișoreni cu/de notorietate în domeniul artelor vizuale, cunoscuți nu doar pentru originalitatea formulilor estetice, dar și pentru afinitatea și disponibilitatea lor de a se implica în demersuri inedite, de largă respirație: Gabriel Kelemen (în 66), Edith Torony (în 67) și Victor Gingiu (în 68). Născuți în 1968, primul, în 1988 și, respectiv, în 1977, următorii,

ei aparțin, evident, unor generații diferite de plasticieni; au, însă, în comun un mod de a se circumscrie, de a rezona, și de a adera, prin imagine, la poezie, pe care George Schinteie a reușit să îl provoace, aducându-i aproape de poemele sale și, totodată, lăsându-le libertatea absolută de a se exprima, printr-un soi de inducție, pornind de la acestea. Rezultatul e, cum spuneam, unul seducător: poemele și formele grafice coexistă armonios, se intersectează și se despart, respiră, când împreună, când independent, într-un inedit și convingător tandem estetic cuvânt/imagine. Ar mai fi de spus că, în pofida aparențelor, volumele din proiectul lui George Schinteie nu sunt, nicidecum, cărți de sărbătorire, de celebrare, de ceremonie aniversară. Subtitlul fiecăreia dintre apariții – *Poeme dintrun timp* înrămat (66), *Poeme deznodate* (67), *Poeme cu fereastra deschisă* (68) – sugerează un excurs întemeiat pe o strategie, în egală măsură, inteligentă și rațională, de înțelegere/deconspirare a legăturilor complexe pe care poezia sa le-a tematizat neostenit: relația dintre sine și *Poezie/Poem*, felul (re)modelator prin care creația se răsfrânge asupra *Eului* liric, îl (re)configurează neîncetat, îl poziționează mereu și mereu altfel în raport cu biografia/ istoria individuală și realitatea de dincolo de alchimia impredictibilă a triadei. De aici până la meditația majoră asupra destinului, asupra vieții și a morții, asupra relației cu Dumnezeu nu e decât un pas, unul pe care George Schinteie îl anticipa încă în poemul titular din primul volum al proiectului: „aștept la porțile cerului/ și încă nu pot să răspund/ la întrebarea lui Dumnezeu:/ cine-i acolo?” (66).

Ca și până acum, discursul liric constă într-o succesiune de imagini asociative în cascadă, cu, uneori, aparența de dicteu suprarealist, populat, până la saturație, de meta-

fore și comparații dominate de senzorialitate, cu schimbări bruște și imprevizibile de curs, cu zvâcniri neașteptate de sens: „în ochii mei cîntă viori cînd mă uit în oglindă/ ca o ploaie de vară slobozită din nori/ rostogolind zîmbetul pruncului într-o căpiță de fîn/ greierii plîng muzical sub umbra coasei/ proaspăt bătute pe nicovala încrederii/ dirijorul de gînduri adună amintiri/ într-un siloz de memorie/ și le-nvârtește armonios dînd intrarea fagotului/ melcul lasă urme pe busola ce/ dă peste cap nordul și mîngîie aspru privirea viorilor/ desperate cînd o armată de arici/ traversează scena” (*Puzzle*). Iremediabil confesiv, dispus să meargă până la capăt cu scenarizarea trăirilor și reacțiilor interioare, într-o risipă fără rezerve a sinelui biografic, George Schinteie rămâne, pe mai departe, în *Ich*-poemele sale, un autor de extracție impresionistă, trecut prin febra suprarealismului și traversat de tensiunea experimentelor de tip Nichita Stănescu (adoptat ca *idol*, nu ca model!), practicate în spiritul, nu și în litera lor. De la altitudinea vârstei și a unei experiențe existențiale ajunsă la apogeu – „mă copleșește cifra șase împingînd infinitul vertical/ ca să-mi apropie zborul de un punct/ vîrsta urcă pe cifra opt cu un optimism ieșit din tipare/ și se topește într-o poziție din care chiar și îndrăgostiții/ deslușesc foarte puțin” (*Păsăriclipe*) –, eliberat de presiunea altădată ineluctabilă a unor ispite și spaime mundane, precum *iubirea* – „dragostea umblă din poartă în poartă/ căutînd să se cuibărească într-o inimă [...] cînd dragoastea bate la poarta mea/ și nu mă găsește acasă” (*Dragostea bate la poartă*) –, *trecerea ireversibilă a timpului* – „călăream anii c-o viteză imprescriptibilă/ și deodată m-am trezit bărbat/ încercînd să sparg munții fără pikamer/ doar cu gîndul că puterea e dată/ de ritmul

în care-ți bate inima/ la porțile întredeschise ale himerei/ spre care alergam într-un perpetuum mobile/ din pîntecul mamei” (*Sîinii ei ce concluzie*) –, ori *amintirile/trecutul* („amintirile nerostite divulgă secretul/ nemuritoarei iluzii din care se naște firescul” (*Firescul iluziei*) –, poetul se mișcă acum detașat printre datele propriei biografii, ajunge cu naturalețe la rostiri sapiențiale, nu o dată încărcate de (auto)ironie: „amintirile – concrete iluzii/ pe care muritorii le-ncearcă în viață” (*Firescul iluziei*); „între viață și moarte nu există linie de demarcație” (*Linia de demarcație*); „din abatorul de cuvinte ies poemele” (*Albastrul cuvintelor*); „zilele se înșiră într-un curcubeu alea- toriu” (*Nostalgie*); „de când mă știu/ merg prin pustiul/ și-ncerc să scriu/ alte pustiuri mai blînde” (*Omlut*); „viața mea fără bilet de călătorie/ este fotografiată în fiecare zi/ și arătată la cîini ca s-o latre” (*Clopotul destinului*). Eliberarea expresiei merge chiar mai departe: fapt cu puține antecedente în propria creație, George Schinteie se lasă tentat de forma clasică a poeziei: „cortine se ridică neîncetat/ semn că vânătoarea a început recent/ și fulgerul pătrunde în palat/ trecîndu-mi frica-n oase mai atent// eu mă-ncălzesc la umbra de cuvinte/ cu lacrima de cuc însingurat/ și-aștept să cînte-un nor cuminte/ o simfonie gata de-nrămat// e tristă toamna asta vindecată/ de toate zbaterile verii/ dar nu mă las de-astă dată/ și trag dezlănțuit oblonul serii” (*Oblonul serii*).

Volum de etapă, 68. *Poeme cu fereastra deschisă* nu pune, neapărat, în lumină o nouă perspectivă asupra creației lui George Schinteie. Confirmă, însă, pe deplin, substanțialitatea unui univers liric și ale unor unelte poetice pe care autorul le stăpânește cu asupra de măsură.

În 2018, George Schinteie își lansează prima antologie de autor intitulată *Umbra ceasornicului* (studiu critic, Cristina Sava, postfață de Marian Odangiu, copertă și desene, Romeo Ioan). Volumul adună laolaltă, în cele mai bine de două sute de pagini, un număr important de poeme "de vârf", punând astfel la dispoziția cititorilor o imagine cuprinzătoare a creației lui George Schinteie din cele șapte cărți anterioare. Totdată, noua apariție editorială confirmă aprecierea că fiecare nouă carte a sa și fiecare eveniment prilejuit de aceasta sunt un fel de *happening cultural* de mare ținută artistică. Toate poartă o încărcătură simbolică: în titlu, în concepție, în imagerie, în forma (tipo)grafică. Este o sărbătoare a spiritului, un prilej de celebrare a bunului gust, o "întâmplare" estetică menită nu doar să mijlocească dialogul cititorului cu poezia, ci, mai ales, să-i creeze acestuia un confort estetic fără cusur. Frumusețea *cărții-obiect*, ca și frumusețea poemelor aparțin deopotrivă aceleiași logici de intermediere a înțelegerii vieții și a morții, a iubirii și a relației cu divinitatea, a perisabilității și trecerii, a vulnerabilității clipei și a șansei de a o eterniza prin trăire lirică, a umanității ființei. În versuri este delimitat cu acest sens un seducător perimetru de lumini și umbre, de imagini, de metafore și comparații dominate de senzorialitate, de parabole și rostiri sapiențiale; un spațiu desăvârșit al asumării calme, solare, a existenței, a istoriei și a lumii. Un spațiu al acceptării și al acceptanței.

Cartea de față, *Deșertul de cuarț. Poeme în bătaia vântului* amplifică stările de tristețe reflexivă ale poetului, extinguând suprafețele nostalgiei pentru zăpezile de altădată, dar și neliniștile provocate de înaintarea în vârstă, de trecerea iremediabilă a timpului, de epuizarea progresivă a energiilor

interioare: "se îngheșuie anii într-o arcă spartă/ uitînd fiecare de gloria lui/ ignorînd importanța și intensitatea/ trăirilor în anonimat/ și nepăsîndu-le pe ce tărîm vor ancora/ și ce tărîm al iluziilor le va fi hartă" (*Viața ca Arca lui Noe*). "plecasem din mine/ într-un anonim crăpat de ziuă" - zice poetul - pornit în descifrarea vremii, din care, acum, nu au mai rămas decât amintirile: căutarea Cuvântului, a Poemului, a Sensului, a Femeii și a Iubirii se dovedește a fi fost doar o seducătoare himeră. Cel care, în copilărie, obișnuia să se furișeze într-o stea se simte părăsit, lăsat să se confrunte singur cu viața în bătaia din ce în ce mai imprevizibilă a vântului: "acum o caut mereu și n-o găsesc/ poate m-a abandonat/ poate eu m-am schimbat/ poate ea s-a furișat ca și mine într-o/ altă copilărie/ în care neîncetat și încrezător m-am furișat/ încercînd să trăiesc veșnicia" (*Furișat într-o stea*). Amintirile unor neîmpiniri se aglomerează în vârtoarea anilor care se risipesc în deșert, timpul e bolnav, anii sunt *mesteceni crescuți necruțător în cartea de identitate*, cuvintele-fluturi cu aripile ude. Veșnicia se consumă în pustiul dintre pământ și mare, cuvintele sucombă în momente complet neașteptate, adesea, totul se înfățișează aidoma unui pustiu fără nume, tot mai gol.

Ananghia sentimentală a poetului are momente paroxistice, e salvată doar de imaginea fixată în memorie a femeii iubite: "eu număr pașii ca să nu greșesc/am cam uitat acest dans al vieții/ și strîng la piept ca pe o comoară/ umbra ta răstignită umil" (În poemul acesta). Cu precizarea necesară că erotismul dintotdeauna al poeziei lui George Schinteie își conservă, în mare, caracteristicile, deși e mai sentimental, mai definit între limitele meditației *despre*. Tot mai accentuat, poetul face vorbire despre *ideea* de femeie decât de forma palpabilă,

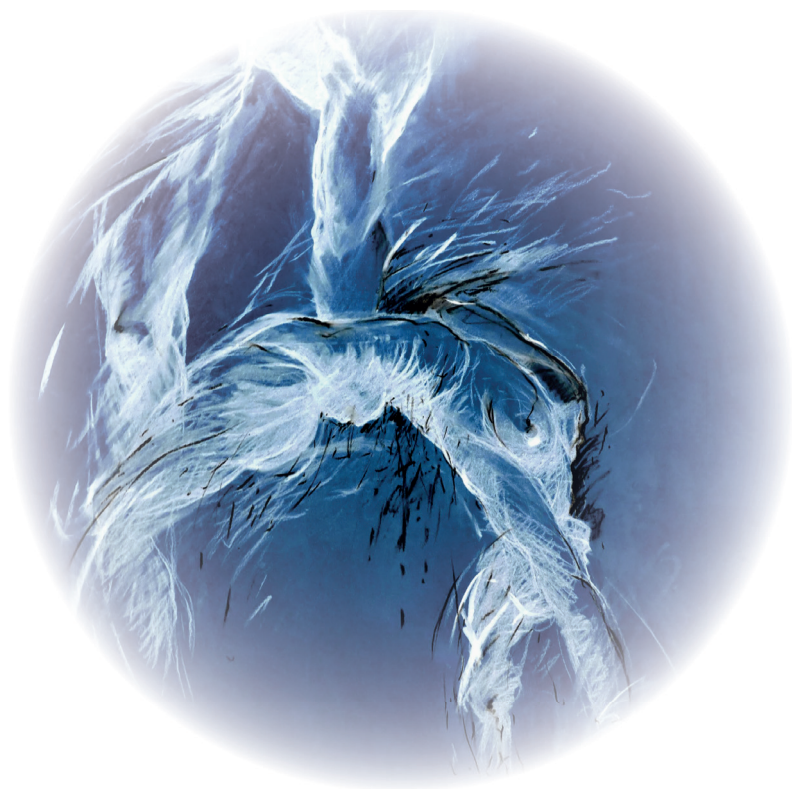
terestră, mundană a iubitei: "cerul s-a înroșit după plecarea ta/ se mai auzea scrișnetul uni timp/ strivit sub pașii invizibili/ ce desenau durere în inima mea/.../ târziu în noapte când cerul s-a mai liniștit/ am încercat să te caut/ pînă când te-ai întrupat în curcubeu// soarele umbrea deja în suflet/ neîncrederea în culori" (xxx). Sub presiunea trecerii Timpului, întâmplările, stările, trăirile, emoțiile intense se estompează, se transformă în *amintiri*, uneori blânde, alteori dureroase: "umbrele vieții acoperă discret/ sentimente irosite prin anotimpuri/ fără a da socoteală/ toate se petrec într-un ritm fără cadență/ și nu mă mai doare lumina/ în care înfășor dimineața/ orizontul" (*Nu mă mai doare lumina*).

Dincolo de imagistica debordantă și de metaforizarea în cascadă, poemele lui George Schinteie sunt, majoritatea, de extracție animistă, cu delicate și discrete trimiteri la satul tradițional, cu legendele, eresurile, mitologiile și credințele lui, de care poetul se simte profund atașat prin copilărie, prin etapa străbaterii primului cerc al cunoașterii. Între *vis*, *realitate* și *iluzie*, pentru el, totul are un suflet, e o ființă vie, înzestrată cu sensibilate și cu o mereu înnoită capacitate de a reacționa, de a se sincroniza că stările interioare ale sinelui liric: "păsări colorate sunt cuvintele mele/ noaptea e mai blîndă dacă/ le rostesc cu voce tare/ ca și cum m-aș afla la marginea mării/ și valurile mi-ar întoarce ecoul" (*Nu mă mai doare lumina*).

Într-un anume fel, cărțile lui George Schinteie sunt veritabile (auto)biografii lirice, care urmăresc traseele unei existențe tumultuoase, trăită mereu și mereu în zona esteticului, a muzicii, a poeziei. E o parcurgere mereu repetată a drumului devenirii sale ca poet, al redescoperirii splendorilor rostirii:

„biografia mea de nisip/ spulberată de vînt/ încape într-o cutie
de chibrituri/ aruncată într-un vis/ anii ard ca un foc invizibil/
rătăcind în fum orice speranță/ și încearcă să ucidă roua/ de
sub pleoapele mele/ cînd mă despart de cei dragi/ o scoică
abandonată pe plaja imensă/ îmi este ghid generos printre/ o
mare de spini/ pe care nu-i pot ocoli/ doar spre zori/ cînd visul
dispare treptat/ flăcări coboară în inima mea/ arzînd zăpada/
fără să o atingă” - *O zi din mine*)...

Marian Odangiu



**„CREZ POETIC: LEAGĂN VISULUI, CUVÂNTUL
BATE LA PORȚI DE ETERNITATE”,
sau descoperirea dorinței de a-l traduce pe George Schinteie.**

„Locuiesc”, și este noua mea „patrie”, pentru a-l parafraza pe Emil Cioran, în limba traducerii: această limbă la răscruce de drumuri, care își potolește setea la două izvoare lingvistice și care se îmbogățește în mod constant din creațiile câtorva (autorii traduși), pe care le modelează, cu un mare grad de fidelitate, în ceea ce mă privește, destinându-le unui și mai mare număr (noii cititori). A traduce poezie este, pentru mine, o sursă de plăcere mult mai mare, pentru că, inclusiv la poeții contemporani rima și constrângerile formale se strecoară câteodată, pe ascuns sau în mod voit, făcând astfel că transpunerea se adevărește și mai complicată, din cauză că ea cere de la sintaxa franceză eforturi de suplețe pe care aceasta din urmă nu este pregătită să le consimtă, așa cum a fost cazul pentru „Mărtișor” (voi reveni asupra semnificației titlului), superb poem în care din păcate nu am reușit să restituți toate rimele.

Pentru a defini ceea ce am simțit citind pentru prima dată versurile lui George Schinteie, am să-mi apropiez acest citat: „[...] poemul nu este un răspuns la o întrebare a omului sau a lumii, ci nu face decât să agraveze chestionarea” (Linda Lê, „Prin alte părți (exiluri)”, p. 75), căci așa cum scrie și George Schinteie în „Poeme într-un vers”, „Poezia: ca o sabie cuvântul în metafore ucide”. Această idee de agravare pe care o evocă atât de bine Linda Lê corespunde la poetul nostru cu un soi de urgență (ultimul cuvânt al volumului de față este „apocalipsa”,

în timp ce primul est „viața”) în deschiderea câmpului de întrebări, fără puncte (de întrebare), pentru că, veți remarca felul în care el se leapădă definitiv de punctuație, pentru a lăsa calea liberă fluxului poetic ce se scurge precum nisipul. De altfel, mai multe poeme necesită o atenție specială în ceea ce privește felul cum sunt înșiruite cuvintele și delicatețea cu care se înrădăcinează ele.

Așadar, întâlnirea mea cu George Schinteie a intervenit sub semnul poemelor într-un vers pe care ni le-am oferit reciproc. Când (în 2020) el mi-a trimis, cu mare generozitate mai multe din volumele sale de poezie, cel cu poeme într-un vers mi-a atras mai întâi atenția, astfel încât i-am trimis și eu, retur și în mod firesc, selecția „Monostiches et autres poèmes” de Ion Pillat pe care am tradus-o și publicat-o în Franța (la sfârșitul anului 2015) cu ajutorul lui Muriel Beauchamp (misterios pseudonim).

Plăcuta mea uimire depășește însă această comparație, pentru că am găsit în versurile lui George Schinteie o sursă de plăcere poetică evidentă. El exprimă într-un mod sublim această „dificilă dorință de a dura” (« dur désir de durer », Paul Éluard), prin dragoste, prin vis și prin frumusețea imposibil de descris a naturii mai ales.

În această scurtă notă a traducătoarei, vă propun de asemenea două lămuriri semantice și justificări rapide de traducere despre termenii „mărtișor” și respectiv „dor”.

Pentru a reveni la poemul deja evocat, *Mărtișor*, am optat pentru o ne-traducere a titlului, fără însă a face o non-traduceren, un *refuz* de traducere, cel puțin așa sper, petru că acest termen corespunde unei tradiții locale mai degrabă bine

vulgarizate prin diferite mijloace, chiar dacă nu încă prea cunoscută în Franța. Românii sărbătoresc deci la 1 martie sosirea primaverii. Este vorba de sărbătoarea Mărțișorului (numele popular al lunii martie) a carei origine trebuie căutată în vremea Dacilor. Pe 1 martie (*martius* în latina), prima zi din vechiul calendar roman se sărbătorea *Matroualia*, sărbătoarea dedicată zeului Marte, divinitate a forțelor naturii, al primăverii și al agriculturii.

O citez în continuare la acest capitol pe experta Denise Pop-Câmpeanu (*Se vêtir: Quand, pourquoi, comment, en Roumanie hier et aujourd'hui*, pp. 121-122):

„Asocierea fir roșu/fir alb se regăsește și în fermecătorul obicei al urărilor de 1 Martie. Pe vremuri, părinții puneau copiilor la gât, în dimineața zilei de 1 martie, o monedă de aur sau argint legată de un fir roșu, sau de fire răsucite roșii și albe pentru a le purta noroc și sănătate pe tot parcursul anului. Trebuia să se aibă grijă ca nicio femeie însărcinată să nu fie prezentă atunci când copiii primeau acest cadou numit mărțișor (la propriu: micul Martie) pentru că efectul ar fi fost invers. [...]

Astăzi, acest obicei s-a răspândit la toate vârstele vieții. Între prieteni, între membrii aceleiași familii, de la mână la mână sau prin scrisoare, mărțișoarele sunt oferite sau trimise sub forma unei mici amulete suspendate dintr-un nod făcut cu două fire de ață, roșu și alb.”

Am numărat aparițiile cuvântului nostalgie în traducerea mea: vreo zece, dintre care majoritatea reprezintă transpunerea „dorului” românesc.

Radu Bata, care declara, fără să glumească cu adevărat, că vrea să introducă în limba franceză cuvântul dor, ne oferă în antologia sa de poezie românească *Le Blues Roumain*, vol. 3 (p. 46), această explicație: „dor: cuvânt românesc intraductibil care provine din cuvintele latine *dolor* (durere) și *desiderium* (dorință) și conține multe stări: durere, dorință, langoare, invidie, dragoste, dor, chin, sensibilitate, etc. Dorul este un sentiment intens și de nedefinit, care variază de la suferință la dulceață, de la dor de casă la erotism, de la încântare melancolică la dorul de altundeva..., în funcție de circumstanțe. Vărul său portughez se numește *saudade*”. George Schinteie face uz, dar fără abuz, de acest cuvânt care ar putea fi descris ca fiind tipic românesc. Pentru traducerea lui, eu am ales însă să folosesc cuvântul *nostalgie*, care caracterizează atât dorul de casă, cât și regretul melancolic (a unui lucru care a trecut sau a ceva ce nu s-a cunoscut) sau o dorință nesatisfăcută. Am simțit astfel nevoia să scot mai mult în evidență dimensiunea universală a acestui sentiment, căruia George Schinteie îi dedică o poezie întreagă, și despre care unii au comentat din belșug.

Cărțile lui George Schinteie sunt toate realizări editoriale remarcabile, astfel încât mă simt foarte onorată că am participat la acest volum bilingv și țin aici să-i mulțumesc poetului pentru încrederea acordată.

Gabrielle Danoux

GEORGE SCHINTEIE

LE DÉSERT DE QUARTZ
- poèmes au gré du vent -

Traduit du roumain par GABRIELLE DANOUX

Preface par Prof. Dr. CRISTINA SAVA

Postface par MARIAN ODANGIU

LIÉ AU TEMPS

« quel âge a le temps chaque matin
 quand je secoue à peine la rosée sur mon cœur
 en songeant aux pluies retardées
 ou bien qui ont oublié de venir »
 (Lié au temps)

Valoriser l'expressivité poétique de George Schinteie dans son plus récent recueil *Le Désert de quartz (poèmes au gré du vent)*, après un baroque transmué en métaphores dans l'anthologie d'auteur intitulée „Umbra ceasornicului [L'Ombre de l'horloge]”² (Timișoara, Artpress, 2018), c'est redécouvrir, en plus d'une relecture du « goût pour le beau », également « un souffle de compréhension suggestive ». Si dans ladite anthologie le maître reprend un nombre impressionnant de poèmes extraits de ses sept recueils précédents, dans une sélection attentive, dans une lecture *nouvelle*, comme cela a été démontré, dans le présent recueil, en revanche, l'existential se fond dans la disponibilité de l'art de la parole, par une interférence entre le créateur et l'art de la création.

Il existe dans la poétique de George Schinteie une sorte de « détermination » dans le vers qui apporte un souffle élégiaque issu d'un « certain » stockage d'énergies poétiques

² George Schinteie, *Umbra ceasornicului* [L'Ombre de l'horloge], anthologie (avec une étude critique signée Cristina Sava, postface de Marian Odangiu, couverture et dessins, Romeo Ioan, mise en page, Radu Kopany, les éditions Artpress, Timișoara, 2018. Il s'agit d'une sélection avec des extraits des recueils suivants : 68 (*poeme cu fereastră deschisă*) [68 (poèmes avec la fenêtre ouverte)], 2017 ; 67 (*poeme deznodate*) [67 (poèmes dénoués)], 2016, préface Marian Odangiu ; 66 (*poeme dintr-un timp înrămat*) [66 (poèmes d'un temps encadré)], 2015, postface Marian Odangiu ; *Clepsidra de cuvinte* [Le Sablier des mots], postface Adrian Dinu Rachieru, 2013 ; *Poeme într-un vers* [Monostiches], 2008 ; *Ninsoare cu ochi de femeie* [Neige avec un œil féminin], 2008 ; *Ochi de mesteacăn* [Œil de bouleau], 1976).

censées (re)générer les sentiments et le vécu *incognito*. On confirme ainsi la définition de la poésie proposée par Adrian Dinu Rachieru, comme « signif[ant], à travers une domestication du cœur, un retour au soi et l'accès à elle, longtemps convoité, libérant la voix de l'âme, procure la miraculeuse rencontre de l'Homme avec son soi-même, en veillant sur l'implosion du langage dans l'Être (*Clepsidra de cuvinte* [Le Sablier des mots], postface, Timișoara, Artpress, 2013). Par la même occasion nous sommes transportés à proximité de ce que les critiques littéraires importants ont écrit au sujet de l'*ars poetica* de George Schinteie en démontrant que celui-ci incite à réfléchir et suscite de fulgurantes réflexions.

Sur l'horizon de la « connaissance de soi », le recueil s'inscrit dans l'axe d'une radiographie suivant le tumulte intérieur, non pas d'après le modèle de Tudor Arghezi, entre « amour et déni », mais plutôt de « l'itinéraire » de l'amour en tant qu'idée, dans un « désert de quartz », et, ici il nous faut voir vers quelle destination nous renvoie la « hiérophanie » du Verbe, ne s'agissant aucunement d'états « sableux », ou bien, disons, de signes d'un vécu illégitime, mais au contraire, d'états d'une ardente « identité biographique », construite « au gré du vent », d'un point de vue lyrique, de l'amour pour la femme « qui est un automne ». Il s'agit d'une juxtaposition « d'états », de particularités linguistiques, technique habilement utilisée et caractéristique du style « rhétorique » patiqué par George Schinteie au mode superlatif, sur un ton grave, parfois légèrement ironique, d'autres fois, même ludique, aux quelques endroits où le poète crée l'idée d'amour qui laisse derrière lui aussi bien des sensations que des impressions éloquentes.

Le poète accomplit, lyriquement, l'expérience de vie dans laquelle le processus de la mise en relation avec le « soi-même » devient transparence de l'élément, dont le sens est unique et « sacré » (« tandis que des vagues plus hautes que l'amour/enveloppent de lumière le silence/le tout advient dans un ordre inespéré /d'après un plan bien établi/comme s'il y avait toujours un retour éventuel/puisque le départ est quant à lui possible à tout moment/l'arche donne à peine des signaux de résistance/elle ne s'est pas encore mise en marche [...] », *La vie comme une arche de Noé*). Il ne reste plus au lecteur qu'à découvrir la manière dont le discours intérieur se rapporte à quelque chose de « plus profond que le soi-même » dans la sphère poétique, en traçant des lignes directrices dans des poèmes impressionnants, de grande valeur esthétique et d'une acuité livresque particulière qui atteignent « l'élévation d'accords pertinents, gouvernés par Éros », comme le souligne le poète et le docteur ès lettres Eugen Dorcescu (George Schinteie, 67, Ed. Artpress, 2016).

Notre étude a pour but de suivre la manière dont la pensée du créateur de poésie et la « phénoménologie » de la parole se retrouvent dans un rapport de compréhension d'états d'âme appartenant, sans médiation aucune, à l'univers poétique « d'une autre façon ou sur un autre plan » (Gadamer, *Vérité et Méthode*, 2001) considéré comme étant supérieur du point de vue de la détermination (« j'avais l'arc-en-ciel dans l'âme/je le gardais précieusement à l'endroit du cœur/pour ressentir les battements des couleurs/comme un éventail du temps/dispersé en secondes/dont je faisais souvent des petites barques en papier/les laissant s'en aller sur l'océan imaginaire/le ciel s'ouvrait de plus en plus pour que je puisse/y

compter les ombres des pas/que je faisais avec une rapidité/
digne de la vitesse de la lumière/et pour me sentir heureux/
je courrais comme dans un rêve/sans me soucier de quoi que
ce soit/vers mon étoile qui sûrement m'attendait/chaque soir
quand j'étais nostalgique », *Dissimulé dans une étoile*). Il est
intéressant de remarquer qu'à la manière de Paul Ricœur,
le poète rapporte une certaine qualité, une herméneutique
romantique, fondée que une « signification cachée de l'appa-
rent », de sorte que nous retrouvons dans l'intentionnalité de
la « codification » et de la « dé – codification » de la parole,
une signification directe et littérale « ne pouvant être saisie
qu'à travers le premier » (« plus rien n'est encore possible/si
d'aventure quelqu'un/fouille dans le tas de souvenirs/dans
lequel s'est cachée ta vie/un déluge démarre instantanément/
tandis que les années se dissipent de travers/dans le désert
», *Conclusion*). C'est ici qu'intervient l'intention d'aborder
la compréhension rationnelle, de manière à inviter, voire à
avertir le lecteur de poésie, que « l'esprit » absolu de l'amour
peut « écouter », en se fondant dans une « présence absente »,
une métaphysique rationnelle.

Comme dans un déjà-vu, la poésie du recueil *Le Désert
de quartz (poèmes au gré du vent)*, surprend la limite entre le
figuratif et le trans-figuratif. L'accent est posé sur la focali-
sation des représentations d'un quotidien autoréférentiels en
des transcendances symboliques impressionnantes, grâce à
la capacité picturale de la parole, grâce à la sonorité « silen-
cieuse » de la « tranquillité », grâce à la dignité d'une attitude
poétique remarquable, post-moderniste, marque de fabrique
linguistique de l'artisan versificateur, George Schinteie, qui
croit dans la contemplation de l'image comme révélation de la

réflexivité « de la métaphore ouverte et de la hiérophanie de la parole » (Mircea Eliade, *Le sacré et le profane*, 2005). Chaque poème du présent recueil est *lié au temps*, comme le poète lui-même est lié au temps (« quel âge a le temps chaque matin/ quand je secoue à peine la rosée sur mon cœur/en songeant aux pluies retardées/ou bien qui ont oublié de venir »), à un temps méditatif, ordonné par un certain détachement équilibré et serein (« ce n'est qu'à présent que je me rends compte que mon corps/est *sisyphement* fatigué et je me laisse immerger/comme une ancre dans les eaux sans fond/délivrant l'écho »). C'est une confession autonome, dans un « journal ouvert » qui tend vers davantage que « ce qui se cache » à la vue, un discours hautement symbolique. Dans un tout homogène, le recueil est traversé par un « axe » des « souvenirs », réverbérés avec la grandeur et la suavité de la poésie, dans la stratégie d'un discours qui tente de mettre en relation la subjectivité avec l'inter-subjectivité (« les années se poussent dans une arche brisée/et chacune oublie sa propre gloire/[...]/elles observent paisiblement ce début de désert/à travers le fond de brouillard de la matinée/et je ne m'étonne guère que tant d'ombres demeurent/comme les traces d'escargot sur la planète », *La vie comme une arche de Noé*). Cette fois-ci, George Schinteie, n'a pas seulement recouru à « la mémoire, au passé, à l'amour », mais il semble bien que le moment est venu pour que la « beauté » artistique s'accomplisse à travers des confessions qui « transforment l'habituel en inhabituel, le vu en non-vu, la musique en couleur et inversement, la parole en œuvre d'art, autrement dit, la non-dissimulation en ce qui est caché, ce qui est rendu possible par le regard et le Verbe » (Viorel Rotilă, *Heidegger și rostirea ființei* [Heidegger et le discours de l'être], 2009).

Une analyse pragmatique conduit vers un amour en tant qu'idée, tant que la nostalgie est charriée dans cette « arche » des paroles (« et dans mon sillage les paroles/sanctifiaient un bonhomme de neige dans le désert/avec toutes les plaies de l'instant enveloppées/dans l'aluminium invisible de la vie/ et avec un sourire triste dans/le coin orienté au nord/d'un espoir caché/je m'éloignais du présent/dans un passé bien moins défini/que celui que j'avais réellement vécu », *Dans mon sillage les paroles*). Il y a toute une herméneutique de la compréhension de la profondeur des verbes « descendre »/« monter », en un perpétuel mouvement ascendant. Qu'il « s'annonce » par le « silence », ou bien pas plutôt par l'action du jeu de la poétique de la couleur, l'imaginaire fait toujours de la place, dans le poème, à l'opposition ombre/vs/le silence de « l'autre » (« depuis que j'étais parti comme/je me souvenais/de moi-même/sans bruit et sans/déranger », *Dans mon sillage les paroles*). Il existe une musicalité de l'intériorité, avec une apparente note élégiaque de la contrariété et avec, cependant, la vibration spécifique d'un *illo tempore*, absolument pas due au hasard, qui est également d'ailleurs l'essence d'une technicité (pré)discursive d'un « par-delà la vue » (« il me semblait que le monde est un oiseau/de paroles sorti d'un sablier/délivré par le temps/moi je suivrais l'ombre de la signification/de chaque pas d'un comptage précis/jusqu'au cercle du destin », *Dans mon sillage les paroles*). Cette compréhension, grâce à la parole, sous-tend la profondeur de chaque poème pris à part, et du recueil considéré dans son ensemble.

Si, à un moment donné on peut croire que l'amour en tant qu'idée (« le vent court dans mon âme/tel un enfant après des

papillons/il fait voler en éclats tout ce qu'il rencontre sur sa route/les âges de la jeunesse la buée de la félicité », *Quelque part au loin*) est incompris ou bien que le niveau de perception vers lequel le poète dirige le lecteur est insuffisant, alors celui-ci peut s'interroger sur les « limites » de la communicabilité de l'amour, ce qui n'est pas sans rappeler les théories de Husserl concernant les conditions de la négation du processus de communication symbolique (« les nuages des sourires/et l'ombre des réussites/les joies s'étant discrètement glissées dans/un trop plein de tristesses/les saisons de l'amour et les nuits des échecs/la lumière de la lune des nuits d'attente/qui toujours tombait de travers//je portais une chemise temporelle/et je fourrais dans sa poche sur la poitrine/une poignée d'illusions », *Quelque part au loin*). Considérée en tant que jeu, la poésie de George Schinteie nous conduit dans la proximité des configurations oniriques, sans lesquelles ni l'œuvre, ni le poète ne pourraient exister. Le langage poétique dont use George Schinteie, en tant que modalité unique d'être, exprime la réflexivité du miroir, la possibilité d'une connaissance esthétique, ancrée dans l'acceptation d'une donnée existentielle (« que voulez-vous faire vous les anges/avec les paroles que vous exigez quotidiennement de moi/ordonnées en poèmes/elles m'aident à comprendre le sens du bruit/de la lune en forme de tuba/qui descend dans ma propre absence/et m'apprend à espérer/[...]/mes veines sont gonflées de paroles/et je ne trouve point le temps de les caresser/mon cœur bat la chamade et/je tournoie dans une sphère intégrée au cube de la vie/sans issue//mes yeux embrassent l'aube avec une intensité incontrôlée », *Étonnement*). L'univers d'une véritable somme de significations se déploie dans une ancestrale atemporalité.

À noter qu'après de fulgurantes images de la métaphore ouverte concernant des souvenirs d'enfance, où « les paroles/sanctifiaient un bonhomme de neige dans le désert », où « le vent court dans mon âme/tel un enfant après des papillons » et où « les années se poussent dans une arche brisée/et chacune oublie sa propre gloire », le poète passe à un autre niveau herméneutique de « sortie de l'espace vaincu du sable », du « sablier délivré par le temps » appartenant à la sphère onirique. Ainsi, comme dans un jeu initiatique dans le rapport de la compréhension ontologique, l'instant de la perception de l'Absolu complète la possibilité de la manifestation de l'élément « sacré » dans le « profane » (« seulement pendant l'éclipse solaire/notamment quand les vies se/mélangeaient et tentaient de/croiser leurs absences de vécu/dans la croix de Saint-André », *Colonne de l'infini*), à travers toute une variété de « monades » (« chaque matin une pelote de temps/me roule vers l'infini/avec l'espoir que je jouisse de/l'absence de frontières/la mer est de plus en plus bleue/lorsqu'elle rencontre le ciel/la ligne de l'horizon marquant de manière appuyée/mon existence/des mouettes attardées dans la prière/m'offrent généreusement le vol/pour que le ciel je le touche/et qu'ensuite sa couleur dans l'âme je descende », *La lumière de la vérité*). Le poète élabore la relation génératrice d'états d'âme qui établissent l'intransigeance et qui peuvent s'expliquer par la description d'une sémantique discrète, symétrique aux distorsions de l'archétype de l'immanence.

L'acte de l'écriture poétique, dans un apollinien réverbérant de l'émotion idyllique (« si tous les matins/le soleil se lèverait sous forme de papillon/j'aurais des ailes de lumière/

pour voler l'au-dessus des nuages/pour attraper l'arc-en-ciel/dont jaillit l'amour », *Désir*), devient l'expression d'une étique figurée en tant qu'axe du monde autour duquel se construisent les poèmes du présent recueil. *Lié[e] au temps*, attentive aux détails et à la verve du vocabulaire, la compréhension du cadre lyrique est sous-tendue par une certaine réalité du « magique horizon » de l'amour (« entre la mer et la terre se trouve l'éternité/de l'amour me disais-tu/tandis que les vagues brisaient les mots/et que des coquillages surgissaient des papillons en vol/nous continuions à nous aimer/faisant disparaître l'obscurité/de la main droite je cueille une étoile/pour que sa lumière sur ta poitrine tombe/comme un sentier ouvert vers le bonheur », *À l'horizon nous*). Il y a ici une rétrospective de l'existential, dans des images de peintre, à la sonorité finement orchestrée dans le monde des affects, directement proportionnelle aux sentiments du poète, d'un point de vue participatif et mélancolique. L'originalité poétique, sereinement posée, de la mélancolie, est, elle aussi *lié[e] au temps*, à un temps des illusions. Ce n'est, au fond, que l'originalité du sentiment par le truchement duquel la réalité se situe dans l'appartenance de l'être à l'existential (« et nous nous mettons à nous nourrir/avec la lumière qui pénètre/nos pensées jusqu'au vortex de l'âme/le soleil se détache comme une coccinelle/timide de la ligne de l'horizon », *Illusion à deux*). Le sentiment amoureux en tant qu'élément « pur/impure » est une autre monade de l'Éternité (« l'amour en forme d'oiseau/prend son envol chaque nuit/depuis une étoile », *Ineffable*). La créativité rencontre « l'état de sidération/impondérable du désert sans nom [...] », désir refoulé dans l'acuité d'une philosophie de vie. L'horizon poétique se dissout dans « l'horizon

absolu » de ce qui définit le passage du simple au complexe, du délimité à l'infini, comme appartenance à l'élément « numineux ».

À l'instar des sonnets de V. Voiculescu, où l'on a le plus grands nombre de définitions pour l'amour en tant qu'idée, George Schinteie n'hésite pas à formuler la définition de l'amour. La nature apollinienne ainsi que le côté solaire qui participe directement aux états d'âme du poète, parfois en contrepoint, favorisent une certaine métaphorisation, en vue de créer l'ineffable qui deviendra un jeu de nuances, d'ombres et de lumières, non dépourvu d'un certain sentiment viscéral (« c'est juste que toujours le vent/augmentait le diluvien débit de mon sang/et les ponts imaginaires ne me suffisaient pas/pour traverser de l'autre côté/de la vie [...] et quand mon sang continuait/à me porter dans le désert/comme un cerf volant de papier/comme une idée comme un rêve/dans la platitude de l'étendu sablier [...] au-dessus de mon rêve pas encore rêvé/et moi aussi je volais à l'instar d'une symphonie »). Même si la nature des « ombres mouvantes », en apparences douloureuses, appartenant au monde des pensées d'un désert hyperbolisé, et l'hyperbole est ici plus profonde, et même plus grave que celle de V. Voiculescu (« la forêt de pensées »), comprises en tant qu'espace expressionniste, le poète met en avant un métaphorique idéalisé, avec des rythmes irisés, solennels de l'espace-temps (« une matinée de rosée/par-dessus le sang sanguinolent/dont je tressais année après année/une quenouille de poèmes [...] que les jours qui s'agglutinaient/dans une procession de papillons/portant toutes les douleurs/de mes échecs/intoxiqués par la poésie/dans un coffre-fort/sans clé », *Le désert*). Dans le vol métaphorisé, (« je me méta-

morphose en papillon/qui vole mais le vent/âpre qui vient de se lever/l'aile gauche me la blesse/et le temps s'ensanglante [...] sans songer/un seul instant que demain se retrouve dans/chaque oubli de pensée/quand la mer tue sans/pitié tout souvenir/dont TU/fleuris », *Nostalgie*), la transcendance s'accomplit en un « état d'esprit » de la poésie comme prière et inversement.

Dans tout ce décor métaphysique, la triade « femme/amour/amoureux » reçoit les valences de la spiritualité, une vision de la subjectivité, dans une note apocalyptique (« l'idée de femme cheminait entre/les arbres comme un automne fouetté par le vent/chevauchant un cheval blanc de paroles éparées/nouant des étoiles/égarées dans les significations/il l'aimait depuis qu'autre chose était advenu/et qu'il avait oublié jadis dans une saison [...] et l'amour s'éparpille comme un *puzzle*/avec les après-midis verts/dans tous les âges », *L'amour comme un puzzle*). On dirait même que dans un « au-delà de la vue », le poète témoigne en poésie de l'impossible à confondre état d'âme qui submerge finalement l'intériorité qui en prend conscience dans un tumulte, lui aussi *lié au temps* (« je me tiens au seuil du glissement dans le rêve/et je me demande combien de temps dois-je/errer dans la nuit/pour oublier qu'uniquement/toi tu peux allumer la mèche/de l'amour », *Uniquement toi*). Si chez Tudor Arghezi nous retrouvons l'idée de la « femme-hache », ou de la « femme-connaissance livresque », ici la femme est « un automne », toujours au sens de « femme-idée », comme une complexe expression de l'irrémédiosité temporelle (« femme qui est un automne/ou bien toute autre saison à ton gré/viens chaque matin/comme une rosée limpide et chaude/et lave mes yeux avec les deux paumes/

pour que je ressente et que je croie dans le salut », *Pensée de novembre*). Comme une fatalité de la condition humaine (« je reste encore dans l'anti-chambre de l'après-midi/en comptant les neiges à venir/que j'implore avec espoir/dans mon cœur de pénétrer/cet automne mon amoureuse/s'est niché timidement en moi/le vol de la nostalgie à travers les mots/brise la lumière de l'hiver qui arrive », *Cet automne mon amoureuse*), on constate que ce « ici-maintenant » est transformé par le poète en un spectacle de la nature céleste, un spectacle radiant de la création universelle (« le ciel s'est empourpré après ton départ/ on entendait encore le crissement d'un temps/écrasé sous les pas invisibles/qui dessinaient la douleur/dans mon cœur/il se mit à pleuvoir du sang », ***). Il importe de ne pas ignorer le souffle élégiaque des vers où un « dépassement-atteint » est souhaité (« entre rêve et réalité/l'illusion connaît un couronnement/de reine », ***). Il s'agit d'ailleurs de ce qui traverse comme un fil rouge l'œuvre du poète, avec un naturel paisible d'un « trop-plein » de l'intériorité qui veut se faire entendre au moyen du « silence » (« quelqu'un enfonce attentivement les jours/sans pitié comme dans un insectarium/avec une aiguille bien pointue/sans se soucier des douleurs qui restent/toujours sans être avouées/par la suite/la hiérarchie est autre que l'ordre normal du/calendrier », *Je constate que*). Un système de connotations peut-être atroces, précisément pour confronter ce conflit intériorisé, vulnérable, du temps néfaste.

Lié au temps (« dans l'attente de la pluie/tous les amours rassemblés en un siècle/si le temps me le consent/je te les offrirai en guise de couronne/et nous errerons ensemble/dans le rêve où tu me caches/toujours/en oubliant nos noms », *Couronnement*), George Schinteie est le témoin d'un amour qui

ne s'accepte pas lui-même (« viens plus près de moi pour que je sente la couleur/de l'étoile sur laquelle tu as pris place comme dans un fauteuil temporel/et tu ne sais plus qui t'a dérobé/un regard aussi grand qu'une saison/sans jamais reconnaître que/tu maîtrisais à peine tes larmes/entre les pluies incontrôlées/où tu avais égaré mon nom », *Le contour de l'amour*). Il revient attentivement à l'idée d'absolu, de laquelle il s'est détaché pour couronner sa création, dans une distorsion du réel en irréel (« et regarde vers l'horizon/comme si tu cueillais lentement/le pappus des pissenlits/qui recouvre les étoiles », Comme si). On pourrait croire qu'en s'arrachant à l'univers du temps qui passe, le poète monte les marches de l'intériorité reflétée dans l'image de l'amour comme idée et de l'amoureuse comme forme de la renaissance dans un espace où la crainte existe toujours, et alors l'unique possibilité d'acceptation de la finitude et de l'inaccomplissement est « le salut par la poésie », manifestation corporelle de la parole.

George Schintieie ramène la métaphore vivante, avec des nuances émotionnelles, dans l'aspiration d'une relative, et possible perte de l'idéal d'amour, presque à la façon de Mihai Eminescu qui prône l'image de « l'incompris », « seul et errant », se trouvant dans une quête perpétuelle d'ascension démiurgique. C'est au moyen du « mystère » de la parole, dans une « pensée critique » de la vue de « l'autre », résigné devant la dualité du verbe être, qu'est exprimé, dans une tonalité grave, « l'inattendu » (« passent les neiges pêle-mêle/au-dessus de mes yeux embrumés/et m'incitent à faire bouger enfin/l'épaule de temps embourbé/dans un instant égaré au loin [...] si brûlent des mots/tu t'éloignes/et tu me laisses perdu entre les syllabes/ton ombre—étoile polaire est par temps de jour/et me fait mal jusqu'au coucher du soleil/par-delà les pleurs l'amour/de plus

en plus fade s'écrit », *Et m'oublie*). Le poète poursuit l'image craintive, absolument pas aléatoire, en exprimant un vide qui ne peut se remplir autrement que par la passion ardente de l'amour, dépassant au final les illusions ecclésiastiques (« en haut de la colline aux trois fontaines/le temps semble trop souvent retiré/de son lit glissant/et à travers le vent de la parole/caresse d'imaginaires traces blanches [...] en haut de la colline aux trois fontaines/le temps sort de ses gonds/et fouette fortement/la vie que tu endures », *Aux trois fontaines*). Le discours poétique revient avec l'identification de l'élément lumineux, « l'ange du temps », pas celui de chez V. Voiculescu (*Je l'ai laissé passer*), mais un qui, coparticipant à ce collage de choses vécues de manière inhérente à infinitude de l'océan de l'amour inconditionnel (« quand tu as de beaux souvenirs/tu pries le matin et le soir/pour que l'ange du temps que tu vis/produise l'ineffable/et que l'instant vécu/commence à pleurer/l'océan pâlit sous l'immensité infinie/de la nostalgie », *L'océan pâlit*). Un cérémonial discursif, marqué du sceau du rôle et de la raison d'être de cette « prière comme poésie ». Ne pas confondre cependant prière et poésie, car « la poésie reprend et au final exprime le mystère universel, tandis que la religion va directement à la transcendance » (Ernest Bernea, *Trilogia filozofică* [La Trilogie philosophique], 2002).

Vers la fin du recueil, l'idée d'amour, manifestée dans l'espace imaginé par le poème, est reprise dans le rythme d'une authentique transgression, dépourvue de reproches, avec résignation pour la compréhension d'un « dépassement-atteint », et plus encore, dans la mesure où l'on observe une sagesse pour la compréhension de l'irréversibilité temporelle (« les deux bonhommes de neige/perdus dans le désert/se frottent

les yeux/chaque matin/avec l'image d'un rayon de soleil/et se mettent à pleurer/le vent disperse les derniers restes/d'amour tandis que/quelqu'un s'empresse de les cueillir/en les insérant ensuite dans un sablier/que plus personne ne prend au sérieux/laissant le temps s'écouler/à son gré », *Carpe diem*). De retour au quotidien, par-delà tout préjugé ou cliché de vie, la philosophie de vie du poète, dans un discours créatif, devient son propre disciple pour aborder le « temps – artésienne », qui dépasse les limites du « temps – cascade » (« elles construisent un puzzle de fruits/je bois en silence mon café allongé sur la balançoire/et j'écoute le chant de la grenouille cachée/quelque part à la racine des chrysanthèmes/en essayant de me figurer la vitesse à laquelle/passe quotidiennement le train du temps/à travers mon cœur », *Le train du temps*).

Si dans la poésie féminine, en règle générale, nous avons un ton de lamentation, dans la poésie d'amour de George Schinteie, sont réunies toutes les conditions pour hisser l'idée d'amour incompris au rang de béatitude (« le vol d'un papillon innocent/avec l'espoir dans lequel on noie/les navires avariés/sur le chemin vers l'éternité/le génie est un oiseau muet/qui ne peut être chassé/avec aucune arme à feu », *Résignation*), avec tous les éléments du « numineux », qui laisse au lecteur la possibilité de déchiffrer la voix du dilemme existentiel.

Tout comme la « poésie n'est pas une pseudo-communication, mais une communication *autrement* par rapport à celle réalisée par la langue elle-même au moyen des paroles et des relations qui s'établissent entre elles » (Nicolae Manolescu, *Despre poezie* [Sur la poésie], 2008), de la même manière on peut s'interroger sur comment est George Schinteie dans ce

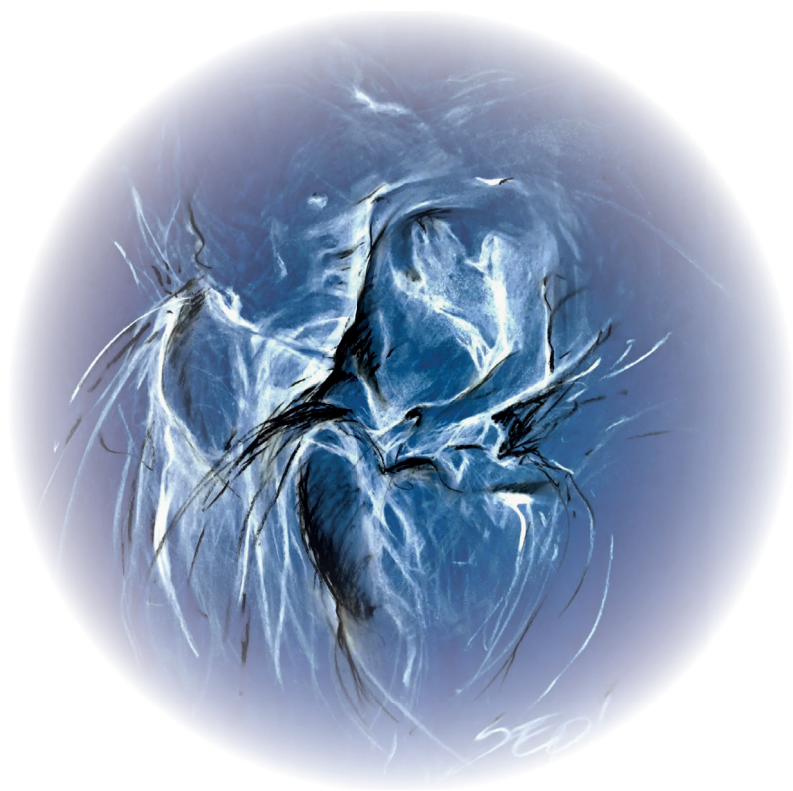
recueil ? Il est atypique. L'autoportrait construit linguistiquement, à la façon d'un authentique philosophe, vient assurer le *feed-back* pour la fidélité du lecteur envers l'actant qui configure son vécu dans un espace atypique, du « désert de quartz », où le vent, en tant qu'élément de l'écho invisible de la spiritualité jamais abandonnée, souligne la vérité sur un temps kantien, « pur-impur », auquel le poète se sent attaché (« ma biographie de sable/que le vent a fait voler en éclats/trouve sa place dans une boîte d'allumettes/jetée dans un rêve/les années brûlent tel un feu invisible/égarant dans la fumée tout espoir/et tentent de tuer la rosée/sous mes paupières/quand je quitte les personnes qui me sont chères/un coquillage abandonné sur une plage interminable/est mon guide généreux à travers/une mer d'épines/que je ne peux contourner/si ce n'est au lever du jour/quand le rêve se dissipe progressivement/des flammes descendent dans mon cœur/incendiant la neige/sans la toucher », *Un jour de moi-même*).

George Schinteie, poète de « marque » neo-moderniste, manifeste dans un *ars poetica*, sa prédilection pour une phénoménologie de mot à part (« coulent des calendriers entiers sur l'eau de la neige/fondue par le soleil/comme des barques imaginaires flottant seules/au gré du vent [...] une sorte de saison où toujours je te cherche/piétinant sans pitié les crocus/toi cachée étant/comme un trèfle à quatre feuilles/ tu renvoies vers moi l'écho du silence [...] quelqu'un enfonce dans chaque désir/un papillon/me faisant retourner à ma place dans le sablier/tandis que les fils de sable passent invisibles [...] en tâtonnant je continue à compter/les traces des pas tremblés [...] alors que des souvenirs découpés dans/les calendriers me montrent/de quel côté arrive l'apocalypse », *De*

quel côté arrive l'apocalypse). Avec des nuances techniques romantiques, dans un décor bucolique, dans un « autrement » du « sablier », la pensée interrogative est le subterfuge de la rhétorique d'un découpage de puzzle livresque, architectural. Un travail d'un commun accord entre le créateur et la création, sous le signe d'Éros, dans un vécu subjectif, cette fois-ci rapporté dans un discours qui détermine des sentiments, des états d'âmes, définis par le poète ou bien et se définissant eux-mêmes, travail qui met en exergue le particulier élevé au rang d'universel. Substantialité et rationalité, une perception d'un genre supérieur, voilà ce que signifie *Le Désert de quartz* (*poèmes au gré du vent*), non pas apocalyptique (quand même), mais *lié au temps* !

Professeur, docteur ès lettres, **Cristina Sava**





LA VIE COMME UNE ARCHE DE NOÉ

Les années se poussent dans une arche brisée
et chacune oublie sa propre gloire
ignore l'importance et l'intensité
des états vécus dans l'anonymat
et ne s'enquérant pas du rivage où elles vont jeter l'ancre
et de quelle terre des illusions sera leur nouvelle carte
elles observent paisiblement ce début de désert
à travers le fond de brouillard de la matinée
et je ne m'étonne guère que tant d'ombres demeurent
comme les traces d'escargot sur la planète
le monde commence à se dessiner autrement
des morceaux généreux de terre fondent dans la mer
tandis que des vagues plus hautes que l'amour
enveloppent de lumière le silence
le tout advient dans un ordre inespéré
d'après un plan bien établi
comme s'il y avait toujours un retour éventuel
puisque le départ est quant à lui possible à tout moment
l'arche donne à peine des signaux de résistance
elle ne s'est pas encore mise en marche
mais arrive le timonier et d'un simple geste
il trace une ligne invisible sur le ciel
du lever au coucher du soleil
et soudain toutes les années
s'unissent dans les pleurs
sur lesquels l'arche de plus en plus brisée
se met à flotter
à dessein

DANS MON SILLAGE LES PAROLES

j'avais quitté mon moi-même
dans une saison de l'aube
et dans mon sillage les paroles
sanctifiaient un bonhomme de neige dans le désert
avec toutes les plaies de l'instant enveloppées
dans l'aluminium invisible de la vie
et avec un sourire triste dans
le coin orienté au nord
d'un espoir caché
je m'éloignais du présent
dans un passé bien moins défini
que celui que j'avais réellement vécu
et je rangeais attentivement dans la mémoire
chaque méandre qui me testait
depuis que j'étais parti comme
je me souvenais
de moi-même
sans bruit et sans
déranger
il me semblait que le monde est un oiseau
de paroles sorti d'un sablier
délivré par le temps
moi je suivrais l'ombre de la signification
de chaque pas d'un comptage précis
jusqu'au cercle du destin
désorienté par la direction

QUELQUE PART AU LOIN

le vent court dans mon âme
tel un enfant après des papillons
il fait voler en éclats tout ce qu'il rencontre sur sa route
les âges de la jeunesse la buée de la félicité
les nuages des sourires et l'ombre des réussites
les joies s'étant discrètement glissées dans
un trop plein de tristesses
les saisons de l'amour et les nuits des échecs
la lumière de la lune des nuits d'attente
qui toujours tombait de travers

je portais une chemise temporelle
et je fourrais dans sa poche sur la poitrine
une poignée d'illusions
dont je me nourrissais modérément
quand soudain la tempête me surprend
et s'assiste frissonnant au spectacle du vent qui court
à travers moi sans que j'aie mal

quelque part au loin
dans une autre vie
peut-être
que le son du silence
cherche encore son
écho

ÉTONNEMENT

que voulez-vous faire vous les anges
avec les paroles que vous exigez quotidiennement de moi
ordonnées en poèmes
elles m'aident à comprendre le sens du bruit
de la lune en forme de tuba
qui descend dans ma propre absence
et m'apprend à espérer
je redresse mes pas quand étourdi
je me laisse porter dans ma propre errance
dans laquelle je resterais muet s'il n'y avait pas leur déclamation
limpide et ascendante à l'instar d'ailes
de neige s'étant déposée sur toutes les ombres
dont surgissent des fontaines à la croisée des ans
mes veines sont gonflées de paroles
et je ne trouve point le temps de les caresser
mon cœur bat la chamade et
je tournoie dans une sphère intégrée au cube de la vie
sans issue

mes yeux embrassent l'aube avec une intensité incontrôlée
comme si s'était le dernier lever
d'un soleil figé

COMBIEN DE PLAIES

un train passe dans mon cœur
sans destination précise
et personne ne me prévient
que je dois mettre mon réveil à sonner
pour que je ne rate pas le moment
de son arrivée dans la gare invisible de la journée
je compte les graines de rosée sur les feuilles encore
vertes de l'attente
et je les enfile comme des perles sur un collier
la larme de la lune je la porte en gage
pour l'oubli
le train insolent poursuit son trajet
ignorant le nombre exact des plaies qu'il a oublié d'embarquer
à l'arrêt de mon cœur
dessiné dans d'imprévisibles
matins

DISSIMULÉ DANS UNE ÉTOILE

pendant mon enfance
je me cachais en catimini dans une étoile
surtout les nuits d'été
après les pluies rapides qui me surprenaient dans les champs
j'avais l'arc-en-ciel dans l'âme
je le gardais précieusement à l'endroit du cœur
pour ressentir les battements des couleurs
comme un éventail du temps
dispersé en secondes
dont je faisais souvent des petites barques en papier
les laissant s'en aller sur l'océan imaginaire
le ciel s'ouvrait de plus en plus pour que je puisse
y compter les ombres des pas
que je faisais avec une rapidité
digne de la vitesse de la lumière
et pour me sentir heureux
je courrais comme dans un rêve
sans me soucier de quoi que ce soit
vers mon étoile qui sûrement m'attendait
chaque soir quand j'étais nostalgique

à présent je n'ai de cesse de la chercher et je ne la retrouve plus
peut-être m'a-t-elle abandonné
peut-être ai-je changé
ou bien elle s'est cachée comme moi en catimini dans
une autre enfance
dans laquelle sans cesse et confiant je me suis glissé
en m'évertuant à vivre l'éternité

L'ARC-EN-CIEL DES EAUX

doux infini
pour te toucher
je me suis mis en route
le fin du voyage pétri à partir de
l'oubli des ombres dans un autre
infini
je suis boiteux et j'ai mal aux étoiles
tuées dans le sable sous la semelle
de la sandale
mais je prends appui sur la lune et je me raidis
au maximum pour empêcher les roues du temps
de m'accorder un instant de finitude
pour mordre dans l'impatience de ce qui passe
avec l'espoir que demain cela sera plus proche
personne n'observe personne n'écoute
mes pas
roulés vers
ce qui jamais ne s'oublie
et il fait mal comme jamais
l'arc-en-ciel des eaux
baigné par les rêves

TEMPS MALADE

il se met à me faire mal le temps de mes articulations
et aucun médecin ne me prévient
que je dois l'amener en consultation
ou peut-être que je dois appeler l'ambulance
si je remarque que sa température augmente
et qu'il se met à grincer si le vent souffle plus fort
les années sont raides comme des bouleaux
qui ont poussé dans la carte d'identité
même si parfois je ne me reconnais point
quand je passe à la nuit tombée par leur ombre
la lune se glisse discrètement parmi ce qui advient quotidiennement
et fait semblant de ne pas remarquer la couleur neige de mes tempes
laissant glisser la lumière hésitante
par-dessus les coups de vent de l'âge
tel un cheval récalcitrant je vis de plus en plus
des souvenirs d'actes inaccomplis
et je me demande pourquoi s'est mis à me faire mal
de plus en plus intensément le temps que le vent
me le fait glisser toujours entre mes doigts
qui fixent comme dans un insectarium les mots de ce poème
sur le clavier inondé de sang

CONCLUSION

plus rien n'est encore possible
si d'aventure quelqu'un
fouille dans le tas de souvenirs
dans lequel s'est cachée ta vie
un déluge démarre instantanément
tandis que les années se dissipent de travers
dans le désert
tu tentes en vain de les cueillir
et de les ranger dans des calendriers
tout comme tu les as vécues
mais elles refusent et se dissipent encore
de sorte que le désespoir que tu éprouves
armé jusqu'aux dents
d'un optimisme désuet
t'abandonne dans un
trop bien défini moment
d'où tu parviens à peine à conclure
ce poème

LA LUMIÈRE DE LA VÉRITÉ

chaque matin une pelote de temps
me roule vers l'infini
avec l'espoir de jouir de l'absence de frontières
la mer est de plus en plus bleue
lorsqu'elle rencontre le ciel
la ligne de l'horizon marquant de manière appuyée
mon existence
des mouettes attardées dans la prière
m'offrent généreusement le vol
pour que le ciel je le touche
et qu'ensuite sa couleur dans l'âme je descende

seul le sable des étendues assiste impassiblement
à la dissipation dans la tempête
de la lumière de la vérité

DÉSIR

si tous les matins
le soleil se lèverait sous forme de papillon
j'aurais des ailes de lumière
pour voler au-dessus des nuages
pour attraper l'arc-en-ciel
dont jaillit l'amour

si par une nuit tu compteras les étoiles
et que tu constateras qu'il en manque une
ne t'attriste pas
c'est dans mon cœur qu'elle s'est réfugiée
pour éclairer l'amour

À L'HORIZON NOUS

entre la mer et la terre se trouve l'éternité
de l'amour me disais-tu
tandis que les vagues brisaient les mots
et que des coquillages surgissaient des papillons en vol
nous continuions à nous aimer
faisant disparaître l'obscurité
de la main droite je cueille une étoile
pour que sa lumière sur ta poitrine tombe
comme un sentier ouvert vers le bonheur
veillant sur les baisers incessants
tous les mots pas encore prononcés se précipitaient
pour une autre saison—
fondation de l'éternité
et la pyramide s'érigait assez lentement
même si nous avions trouvé l'endroit idéal
et que nous espérions que rien ne pourrait faire voler en éclats le rêve
de temps en temps tombait une étoile
mais elle ne nous touchait pas
tu me cherchais entre les vagues
jusqu'à ce que le matin nous surprenne
enlacés sur la ligne de l'horizon

JUSQU'À CE QUE LE MIROIR...

j'observe étonné dans le miroir mon
ombre s'éloigner
dans une marche continue
me laissant perplexe
des serpents invisibles
enlacent mon regard
dans la chute d'une pensée
les mots cherchent à faire une halte
adéquate entre des sourires
de lumières
qui perlent de manière aléatoire
entre les pas surpris
du départ si inexpliqué
du miroir
de l'extérieur la marche est plus concrète
que le façonnage rond de la prière
que nous tentons dans
les moments où nous sommes déboussolés
je cherche sans cesse le départ et l'ombre
et l'errance dont quelqu'un
pourrait me sauver
invisible comme une feuille
au gré d'un mouvement léger de vent
et je ne me rends pas compte que
tout en moi-même est parti
le cœur vers l'horizon blanc
dont seule la silhouette de mon amoureuse
se hisse dans la lumière

et tamise mon appel
avec délicatesse
je respire des désirs et des réussites
je mélange dans des paroles bien choisies
le vécu et les caresses
jusqu'à ce que le miroir commence
à héler le visage
perdu



INEFFABLE

l'amour en forme d'oiseau
prend son envol chaque nuit
depuis une étoile
les amoureux s'enlacent
sous son vol invisible
prononçant d'éphémères serments
et attendent que tombe dans leur âme
une plume de son aile blessée
par la nostalgie

* * *

les mots font un infarctus sans me prévenir
et me portent étourdi dans une douleur
que je marche de manière plus appuyée ils me demandent
que je ne perturbe pas les secondes
à travers lesquelles ils se glissent
je les suis attentivement et j'essaye
de les ressusciter par des métaphores
mais leur ombre me suit de près
jusqu'à ce qu'invisible je devienne
dans le silence blessé par le sens
anticipé de l'infarctus
m'étouffant dans les pleurs

L'AUTOMNE

septembre pleut à travers tous les yeux du jour
et inonde du regard la saison toute entière
les ombres timides se sont dissimulées parmi les nuits
et attendent optimistes un lever de soleil
tous les amours errent aveugles dans l'âme de la mer
en quête d'une vague de sauvetage
pour les rejeter au rivage dans une espérée survie
seul moi égaré dans les pensées azurées
je reste sur un rocher et impuissant je suis du regard
comment coulent les navires qui n'ont de cesse de me hanter
tandis que l'automne déjà installé
se dérobe sous mes pieds

COLONNE DE L'INFINI

nous avons dépassé déjà la voie ferrée
sous le patronage unique de la croix de Saint-André
et je me dirigeais vers l'horizon sous l'impulsion
de tous les souvenirs les ébats et les échecs
de tant de vies mises à l'épreuve en une
seule sans qu'un unique instant
je n'eus l'impression que mon heure avait sonné

les vies s'écoulaient doucement l'une
dans l'autre comme la lumière tamisée par les
deux sphères du sablier
tantôt plus nombreuses étaient les nuits
tantôt les autres jours additionnaient
tous les malheurs advenus et
partiellement protégés par la vérité
qui guérissait des moments rares
seulement pendant l'éclipse solaire
notamment quand les vies se
mélangeaient et tentaient de
croiser leurs absences de vécu
dans la croix de Saint-André
superposée à une autre croix
de Saint-André
et ainsi de suite tant que le sablier
n'était pas retourné
et ma vie crucifiait
dans un parfait silence
une colonne de l'infini
au repos

LE DÉSERT

le sang coulait à flots dans le désert
sans direction préétablie
il avait jailli d'une seconde
en même temps que ma naissance
d'un cataclysme inattendu
et il maintenait l'état de sidération
impondérable du désert sans nom
il avait laissé derrière lui tant d'attentes
et d'échecs dont je m'obstinais
à sortir sans traces de douleur
ou cicatrices
en m'efforçant de
redresser mon azimut
au fur et à mesure que je m'enfonçais dans le temps
c'est juste que toujours le vent
augmentait le diluvien débit de mon sang
et les ponts imaginaires ne me suffisaient pas
pour traverser de l'autre côté
de la vie
dont les sages généreux et beaux
offraient le don de l'errance
avec de plus en plus de parcimonie
tandis que les égarés se multipliaient
sans aucun contrôle
il n'y avait personne pour monitorer
par une coche leur nombre
comme dans un recensement
même si quelqu'un prenait acte cependant
de leur présence
en marquant leur ombre
le soir à la lumière de la lune

quand la musique des étoiles semblait
plus limpide et quand mon sang continuait
à me porter dans le désert
comme un cerf volant de papier
comme une idée comme un rêve
dans la platitude de l'étendu sablier
une immense tarte de sable
et personne ne venait pour le retourner
personne ne venait y pleurer
personne ne venait y sourire
une matinée de rosée
par-dessus le sang sanguinolent
dont je tressais année après année
une quenouille de poèmes
en les faisant serpenter concrètement
dans une sorte d'éternité
quand je fatiguais je posais ma tête
sur l'illusion d'une ombre
et je me translatais dans une mer de ciel
en me fondant dans un groupe d'oiseau
qui étreonnaient leur vol
au-dessus de mon rêve pas encore rêvé
et moi aussi je volais à l'instar d'une symphonie
surgie de la baguette du chef d'orchestre vers d'autres
mers tout aussi bleues
que les jours qui s'agglutinaient
dans une procession de papillons
portant toutes les douleurs
de mes échecs
intoxiqués par la poésie
dans un coffre-fort
sans clé

ILLUSION À DEUX

nous prenons place chacun sur un rivage
chacun avec sa propre mer
et nous nous mettons à nous nourrir
avec la lumière qui pénètre
nos pensées jusqu'au vortex de l'âme
le soleil se détache comme une coccinelle
timide de la ligne de l'horizon
et nous porte les illusions
comme un parachute incontournable
dans toutes les directions mais
surtout vers le nord
l'attente devient de plus en plus confuse
et caressée par les vagues
elle se dissout dans d'inaudibles paroles
que chacun d'entre nous
adresse à l'autre
après un temps arrive la tempête
et bouscule nos aspirations
superposées sur les sentiments
égarant notre vie
dans une bribe
d'éternité

NOSTALGIE

l'océan est loin et
je ne sais pas nager non plus
je voudrais la mer étroite
l'engouffrer dans mon âme
et je n'y arrive pas
je me métamorphose en papillon
qui vole mais le vent
âpre qui vient de se lever
l'aile gauche me la blesse
et le temps s'ensablante
dans un sablier les ombres
étranglent la lumière
filtrée par l'arc-en-ciel
et il les disperse ensuite
comme une poignée d'illusions
pas encore prononcées
affamées les mouettes viennent
de nulle part
et s'empiffrent du sang
de la journée que par erreur
j'ai oubliée hier devant le portail
de la vie sans songer
un seul instant que demain se retrouve dans
chaque oubli de pensée
quand la mer tue sans
pitié tout souvenir
dont TU
fleuris

L'AMOUR COMME UN PUZZLE

l'idée de femme cheminait entre
les arbres comme un automne fouetté par le vent
chevauchant un cheval blanc de paroles éparées
nouant des étoiles
égarées dans les significations
il l'aimait depuis qu'autre chose était advenu
et qu'il avait oublié jadis dans une saison
mais il portait encore sous des paupières rendues sévères par le temps
la nostalgie d'elle comme un mouchoir créponné à la poitrine
il déroulait parfois minutieusement et en murmurant
l'ombre submergée par la nostalgie de ses pas
et le rétroviseur refusait de lui apporter
dans sa main comme un pappus de pissenlit
son visage à elle embaumé par la rosée
comme il l'avait peinte dans un rêve d'aquarelle
froissée par les pleurs
c'était des pleurs fourbus et sans personnalité
dont des sources vivantes se noyaient dans
des cascades
et l'amour s'éparpille comme un puzzle
avec les après-midis verts
dans tous les âges

UNIQUEMENT TOI

la lune déverse sa lumière virginale
et m'enveloppe dans des paroles
la pluie tue l'arc-en-ciel
dans lequel je te cherche
en mélangeant les couleurs tel un peintre maladroit
à qui les nuances échappent entre les dents
j'ai jeté à la nuit tombée avec une étoile
vers ton départ intempestif
sans croire dans ma naïveté
que tu n'allais pas éclairer un jour
alors que j'étais en détresse sentimentale
la voie vers la gloire
je me tiens au seuil du glissement dans le rêve
et je me demande combien de temps dois-je
errer dans la nuit
pour oublier qu'uniquement
toi tu peux allumer la mèche
de l'amour

CET AUTOMNE MON AMOUREUSE

s'est niché cet automne en moi
en coordonnant chacune de mes pensées
et il écrit des poèmes dans le ciel
avec des nuages terrorisés par le vent
le sourire de la lune dans la paume descend
comme une matinée sans défaut
l'ombre de la saison diminue
même si partir je n'en ai pas envie
je reste encore dans l'anti-chambre de l'après-midi
en comptant les neiges à venir
que j'implore avec espoir
dans mon cœur de pénétrer
cet automne mon amoureuse
s'est niché timidement en moi
le vol de la nostalgie à travers les mots
brise la lumière de l'hiver qui arrive

* * *

tes seins troublés accompagnaient mes pas
et pour que je ne les égare point
je butais express
cherchant dans les souvenirs
le nœud de l'amour
tu me demandais impatiente mais calme
quand serions-nous arrivés
tandis que je te murmurais discrètement
aie patience
alors qu'au-dessus
les nuages d'une rare beauté
portaient comme dans une nacelle
les ombres invisibles enlacées
de notre absence d'aveux

ON EST TOUJOURS PUNI PAR CE QUE L'ON A PÉCHÉ

la pluie s'est nichée dans mes paroles
prononcée par cette matinée nuageuse
dont s'est discrètement enfuie la lumière
j'ai la nostalgie de l'ombre de ton départ
après avoir perdu le pari
ne pouvant pas t'offrir deux étoiles
en guise de boucles d'oreilles
j'entends encore les pas rapides qui descendent
d'invisibles escaliers
sans que tu touches la terre ferme
qui se dérobe toujours à tes pieds
le vol était bien plus adapté en retrait
même si les ailes ne te donnaient pas l'élan
d'une renonciation
et c'est alors que tu as eu recours à un coup de vent
provoquant en moi la tempête
j'implore
depuis le rayon de soleil
de m'aider à trouver la couleur de l'arc-en-ciel
derrière lequel on se cache
car on est toujours puni par ce que l'on a péché

JE CONSTATE QUE

quelqu'un enfonce attentivement les jours
sans pitié comme dans un insectarium
avec une aiguille bien pointue
sans se soucier des douleurs qui restent
toujours sans être avouées
par la suite
la hiérarchie est autre que l'ordre normal du
calendrier
personne ne rend des comptes sur rien
car personne n'est intéressé
seule l'hirondelle esseulée avec l'aile
brisée
implore le report de l'aiguille qui s'enfonce
jusqu'à ce que le temps ouvre son parapluie
comme un ciel protecteur
pour le sang qui jaillit dans un arc-en-ciel
à chaque fois que l'aiguille est enfoncée

le vol à l'instar du sourire de la matinée
éclaire le silence

L'AMOUR A DES AILES

il vole parfois dans nos âmes
son écho fracasse les nuages de pluie
et rend serein le désert
tremblent tous les mots dans lesquels nous essayons
de fixer ce que nous ressentons
quand nous surprend le matin
en comptant des graines de rosée
perdues dans tes cheveux qui reflètent la lumière
tous les gestes tentés s'avèrent inutiles
le vol de l'amour se poursuit doucement
de sorte qu'on entend à peine les rayons du soleil
qui couvrent l'étreinte dans laquelle
tu me perds

PARFOIS

quelle soirée mon amoureuse se cache dans le violet
et m'incite à oublier l'arc-en-ciel dans lequel je te cherche
ton souvenir est toujours une fleur d'iris
fleurie avant l'heure
et je ne te trouve pas
peut-être que les anges me détournent du sentier
peut-être que je demeure trop longtemps dans un rêve
mais je te cherche sans cesse
depuis que tu es partie de la lumière
de l'arc-en-ciel par l'amour
par personne déterminée
pourtant à quel point je t'ai aimée
seul le temps peut te le rappeler
parfois

DANS CE POÈME

la valse de la pluie nous invite à la rêverie
bercés par des feuilles colorées
d'une saison inconnue
vers laquelle nous guide le cœur

je compte les pas pour ne pas me tromper
j'ai quelque peu oublié cette danse de la vie
et je serre contre ma poitrine comme un trésor
ton ombre crucifiée humblement

tu détiens le contrôle discret
et tu redresses mon errance parmi les nuages
tu es si proche je te sens
descendre la lumière dans mon sang

la valse de la pluie se poursuit lentement
dans ce poème
quelque peu indécent

PENSÉES TREMPÉES PAR LES PLUIES

les paroles ont des ailes humides
elles dissimulent le temps
derrière de tristes nuages
même si les soirées semblent plus courtes
plus rien ne les empêchent de rêver
tandis que la saison et de plus en plus
sans nom

COQUILLE

la saison se vêtit de sa robe de gala
il neige des fleurs de pommier sur ses épaules
pleurent les étoiles avec des larmes de rêves
dans le bruit des pas invisibles
le temps mesure des instants tués
une cigale invite au concert son amoureux
et le soir danse dans les cerisiers amers une valse
se sont retirées les abeilles aussi vers l'entrée de la ruche
au jour de miel dont les mots
tournoient vers la déclamation
et moi j'hésite encore sur la feuille barbouillée
par les gouttes de l'illusion dispersées de travers
si je dois baisser le volet crépusculaire
et si je dois nourrir ma solitude
de l'imprévisible de ce printemps
indicible

EN GUISE D'ÉGAREMENT

des mots-papillons pleurent des pétales
et laissent derrière eux des traces
plus blanches que la neige tombée dans la paume
alors que la montagne se cache dans le val

en vortex les syllabes s'agglutinent
quand le vent provoque leur jeu
et maladroit j'assiste en secret
et je ne peux plus les arrêter

le poème est presque prêt
me fait signe de la main la lune
de son immaculée lumière
je m'offre le destin et débet

que des illusions me portent dans le désenchantement
que j'apprenne à pardonner à être à consentir
tel un parent qui pardonne à son fils
perdu en guise d'égarement

TROIS BICHES

trois biches sont entrées dans la ville
comme des bonnes fées
dans la maison des divinités du destin
en baptisant le temps durant lequel
le nouveau-né à peine baigné
se voyant pousser des ailes
ses pleurs contournant la lune
faisait fleurir les crocus
qui soutiennent les cieux
tandis que le soleil sirotait leur odeur
d'autres nouveau-nés innocents
les cueillent dans leurs mains dodues
et en nourrissent
les biches qui s'avancent
encore plus dans la ville
en ignorant le code de la route
elles paissent les sourires des passants
quelqu'un leur ouvre la porte
du bâtiment qui abrite l'opéra et
les biches surgissent dans
le lac des cygnes jusqu'à ce que
le pompier de service
vigilent sonne la fin du spectacle
et le rideau tombe comme une neige non programmée
sur la fosse désertée par les instrumentistes
par la porte de secours
le chef d'orchestre en queue-de-pie
implore les biches

d'évacuer la scène
car le spectacle du baptême
du nouveau-né assisté par les divinités du destin
s'était achevé en déluge d'applaudissement
tandis que l'écho svelte des pas
se dirigeait vers la forêt
à l'ombre du poème



UN SOURIRE

la soirée se presse contre les instants qui passent
comme les brebis dans le parc pour la traite
les unes contre les autres dans une toile d'araignée
dont même si je voulais
je ne pourrais plus sortir
la pénitence du silence me convient
j'attends la symphonie des cigales
et un invisible chef d'orchestre
qui m'offre une dizaine d'années
de l'enfance égarée sans le vouloir
à cause de restrictions d'époques vétustes
que je fasse de nouveau voler les papillons
plus lentement cette fois-ci que
les années qui me déposent chaque jour en bas de l'escalier
un sourire nostalgique
de passage

INFARCTUS

la pluie mord le temps
et lui tronque quelques heures
le ciel s'est ouvert dans un coin
de la mémoire
d'où ton visage apparaît comme un arc-en-ciel
après les nuages aux bras tendus
jusqu'à l'horizon
la mer agite les âges oubliés
dans les calendriers
et offre avec parcimonie le sable
nécessaire au changement dans le sablier
de l'ombre qui cache soigneusement
tous les péchés accomplis
intentionnellement ou pas
les yeux de la mer veillent sur l'étreinte
des mouettes retrouvées
et comptent infatigables les étoiles voyageuses
qui s'immergent de plus en plus profondément
dans un cœur introuvable
dans la pluie de sang qui mord sans cesse
le temps

LIÉ AU TEMPS

quel âge a le temps chaque matin
quand je secoue à peine la rosée sur mon cœur
en songeant aux pluies retardées
ou bien qui ont oublié de venir
j'ai de plus en plus la nostalgie d'un temps innomé
dispersé à travers l'enfance
et je ne peux vraiment rien faire
pour le revivre encore une fois
je mets ma montre à gousset à sonner
un âge de plus en plus indéterminé
et j'attends les yeux rivés sur le miroir
le sourire du jour suivant
je pose ma tête lourde à cause des épreuves vécues
sur le rocher esseulé et abandonné
et je me demande de combien de saisons
l'homme a-t-il besoin pour le hisser jusqu'au sommet
ce n'est qu'à présent que je me rends compte que mon corps
est sisypheusement fatigué et je me laisse immerger
comme une ancre dans les eaux sans fond
délivrant l'écho
du temps

COMME UN POINT SUR LA SÉCANTE

j'ai aperçu la pleine lune –
un miroir rond
aux cimes des bouleaux
j'écarquillais les yeux tel en enfant
devant la mer qu'il voit
pour la première fois
et je n'en revenais pas
que la nuit tirait déjà
les volets sur le coucher du soleil
trop tôt
je n'avais pas encore fini
de dégrossir
le poème dans lequel je
baigne ma solitude
en attendant que tombe la neige
de muettes cigales entamèrent
une nocturne symphonie
résonnant dans les airs
à l'instar de l'odeur de foin
fraîchement coupé
les traces des pas oubliés
dans un temps dont nous venons
à peine déchiffrées s'empressaient dans les classeurs
dans un ordre aléatoire
je m'élance vers une étoile
avec le poème inachevé dans une main
en essayant de faire un échange
de douleur

en mesurant le passage en ces années-lumières
dans lesquelles nous nous engouffrons

la pleine lune fait tourner dans
le cercle immense ma vie
comme un point
sur la sécante



* * *

le ciel s'est empourpré après ton départ
on entendait encore le crissement d'un temps
écrasé sous les pas invisibles
qui dessinaient la douleur
dans mon cœur
il se mit à pleuvoir du sang
à me mouiller les épaules jusqu'à la peau
sous un manteau d'air
je tentais de garder l'odeur
de la séparation
qu'en une seconde
j'ai respirée

tard dans la nuit quand le ciel s'est un peu calmé
j'ai tenté de te chercher
jusqu'à ce que tu t'incarnes en arc-en-ciel

le soleil faisait déjà dans l'âme de l'ombre
à la défiance à l'égard des couleurs

LES COQUELICOTS

sur la voie ferrée un champ de coquelicots
déverse presque impertinemment
les tiges aux pétales fragiles
comme mon regard qui je penche discrètement
pour tâter la vie si imprévisible
à peine touches-tu le souffle
des pétales que soudain tu sens comment
leur éphémérité passe à travers
tes veines
plus vite que le train qui oublie de venir
pour charger dans de nombreux containers
le regret qui s'épand
dans une mer couleur sang
non-vaccinée par le vent

LA LUMIÈRE NE ME FAIT PLUS MAL

des oiseaux colorés sont mes mots
la nuit est plus douce si
je les prononce à voix haute
comme si je me trouvais au bord de la mer
et que les vagues me retourneraient l'écho
lorsque tu entends ton nom
la solitude se cache toujours
dans les mots pas encore dits
gardés express dans les tiroirs
pour les souvenirs des photos
renversés dans les années
les ombres de la vie recouvrent discrètement
les sentiments perdus à travers les saisons
sans rendre des comptes
tout se passe à présent dans un rythme
dépourvu de cadence
et ne me fait plus mal la lumière
avec laquelle j'enveloppe au matin
l'horizon

ABANDONNÉ PAR LA LUNE

quelle pourrait bien être la couleur
de cette soirée attardée
où je cherche sur le ciel la lumière perdue
après avoir fait l'amour en catimini
elle s'est arrondie vers le haut
en m'envoyant des doux baisers
que je ne vois pas
quelle est la couleur de cette soirée
telle une toile d'araignée
dont je ne peux pas m'extirper
comme si j'avais été condamné à mort
pour avoir fait l'amour avec la lune
et avoir été abandonné

PENSÉE DE NOVEMBRE

femme qui es un automne
ou bien toute autre saison à ton gré
viens chaque matin
comme une rosée limpide et chaude
et lave mes yeux avec les deux paumes
pour que je ressente et que je croie dans le salut
comme croit l'aube dans le sud
quelle que soit la saison que tu es abandonne-toi à l'oubli
pour que le passage me paraisse plus léger
et que je ne regarde pas trop souvent mon numéro de sécurité sociale
je repousse à chaque instant la tristesse
et je me retire dans une ombre
que tu soulèves dans une oasis de rêve
et que tu portes en sourdine vers l'immense porte du temps
en attendant patiemment que la clé te tombe
du ciel

UNE PENSÉE PANDÉMIQUE

mes ancêtres s'agglutinent
pour engouffrer leurs entrailles
putrides dans
de minuscules noix
et implorent la saison de déverser
des pluies mesurées par-dessus la glaise tachée
du sang pleuré dans les générations
sans azimut social
la pensée veille attentivement
que l'embryon casse
la croûte et s'élance vers le ciel
de nombreuses torches allument le temps
dont plus personne ne peut
compter les années
éparpillées au hasard dans les âges
on dirait que l'ombre du passé
mord en profondeur dans le présent
des fleurs éphémères tombées
sur une tombe universelle

HYPOSTASE

le nuage en forme de cœur
me verse une larme rouge
juste sur le mot qui entamait
ton appel dans le poème
rendant le chemin plus sinueux
et plus emperlé de nostalgie
tu étais telle une ombre déplacée par le vent
et de temps en temps tu tuais
un serpent
pour une invisible ceinture
comme un cordon de nuages
déféré
avant la pluie
je fais de ton attente une échelle
sur laquelle je hisse un arc-en-ciel
pour le retard injustifié
à l'horizon du baiser avec la mer
du pèlerin dérouté
par la lumière

DE FROID IMPARFAIT

le magnolia ouvre la saison sans écho
trahissant l'espoir dans lequel je crois encore
que ce matin tu réapparaîtras dans le vestibule
de la pensée où je t'avais égarée et
où j'avais renoncé à te chercher encore
j'ai déposé deux coupes de rosée sur un pissenlit
et je t'incite à laisser nos âmes dans leur attirance
comme si c'était la naissance du monde
dans une lumière a giorno de la nuit de l'équinoxe
volant vers nulle part mais ensemble pourtant
tel un papillon chargé de pollen
en direction de l'immortalité
le soleil caressera la chevelure du nouveau-né de la lune
et le portera inconditionnellement sur les nuages
l'enveloppant dans sa lumière miraculeuse
répétée de l'aube jusqu'à la tombée de la nuit
et versant aux amoureux son coucher dans
des coupes de froid imparfait

TENTATIVE

pourquoi partir bras dessus bras dessous avec toi la mort
cette nuit quand je n'ai pas encore rêvé de toi
et que tu ne m'as pas laissé faire mes adieux
à l'ombre du lever du soleil
ou bien du babil coloré de son coucher
où je me cachais toujours pendant les soirées
prolongées d'été
ou des saisons innombrables où
je songeais à toi
parce que j'aimais ardemment
les fleurs d'acacia
tombées avant l'heure
laisse-moi je t'en prie jusqu'à ce que la journée débute
tuer le dragon furieux
qui se débat pour faire entrer ma vie toute entière
dans un nuage de pluie
par-dessus la lumière du seau de l'abysse
avant que l'heure
ne sonne

COURONNEMENT

ente rêve et réalité
la montagne gémit de verdure
et la rosée se penche en arrière
comme un fleuve qui coule depuis
ta chevelure
la soirée mord timidement dans le temps
rendant la journée plus courte
et tire le rideau d'obscurité
par-dessus des joies interrompues
on entend les grenouilles en sourdine
défiant le désir de rencontre
entre la lune et le sourire dessiné
par les nuages
dans l'attente de la pluie
tous les amours rassemblés en un siècle
si le temps me le consent
je te les offrirai en guise de couronne
et nous errerons ensemble
dans le rêve où tu me caches
toujours
en oubliant nos noms
entre rêve et réalité
l'illusion connaît un couronnement
de reine

LE CHEMIN VERS LE SALUT

en chortes les pas muets
empreintes parlantes sur
le plancher de la cathédrale du temps
portent les larmes de l'âme
jusqu'à Dieu
dans les flots du fleuve de prières
châteaux d'espérances
colonnes d'illusions
dissimulent discrètement l'architecture
du saint esprit à ne toucher
que dans une humble rédemption
dont sont capables les colombes
qui volent au-dessus des icônes
donnant des ailes aux anges fatigués de chanter
dans l'autel les psaumes
de temps en temps descend
Dieu qui nourrit
les croyants avec les larmes
des oiseaux

LE SABLIER 1

une invisible douleur
monte l'escalier et
ne tente pas de revenir au rivage
lorsque l'oubli renverse
imperturbablement
toute la vie
par-dessus les ombres des anges
projetées sur le ciel
qui pleure du bleu
et me porte accroché à une étoile
dont la lumière refuse de mémoriser
les encoches où les années tuent des souvenirs
étourdi j'éteins les tisons dans l'âtre
et je balbutie un rêve effiloché
en ensorcelant la chemise du jour
et déclenchant spontanément le rituel
de la conception
signe que je respire

LE SABLIER AÉRIEN

l'hiver a boutonné tous ses boutons
comme une cape de vie par-dessus
les âmes fourbues par l'absence de vie
il prend place à la table où j'écris
plus assoupi que le souvenir
à travers lequel me portent les années indéterminées
et oubliées dans les traces de pas dans la neige
je passe des doigts durs dans mes cheveux
quand j'observe dans le miroir
le visage incommensurable de l'amour
que je crains
et troublé je reviens dans le présent
quand le clavier de mon ordinateur devient ailé
et vole mon cœur dans une fleur
de lotus par-dessus tous les poèmes
ébouriffés dans le sablier aérien
les métamorphosant en statue de glace

ARC-EN-CIEL INCONTRÔLÉ

la nuit écrit des poèmes transparents
sur le sable au bord de la mer
et le reflux au lever du soleil les empourpre
tandis que tous les éloignements
rapprochent la rive accidentée
de la mouette qui creuse de son bec
une grotte d'où
surgit un arc-en-ciel à l'instar d'un
vol incontrôlé au-dessus
de l'étendue d'eau
et annihile l'éclipse
de la tentative
de passage
de l'autre côté

MĂRTIȘOR

des bonhommes de neige plus je ne vends
les mots ont fondu entre les dents
du ciel la lumière est sur le point de choir
par-dessus les âges de nostalgie brûlant

j'attends le grand chariot à la nuit tombée
et je te cherche parmi les étoiles filantes
pour te tresser l'amour en murmures
me donnant l'illusion de son immortalité

des bonhommes de neige jadis j'ai vendu
dont aujourd'hui de fragiles crocus fleurissent
j'assaisonne leur odeur dans une autre ballade ardue
en dessinant des papillons de lumières entre les portes

une grande échelle vers l'arc-en-ciel j'érige
maintes fois trébuchant
mais quelqu'un agrippe mon lourd bras
qui brise au loin le son des violons

c'est le printemps de l'âge qui tente
dans d'autres saisons l'amour de faire passer

LA CLOCHE DANS LE CLOCHER

ma vie sans titre de voyage
est photographiée quotidiennement
et montrée aux chiens
pour qu'ils l'aboient
l'âme brûle sans boussole
tantôt fleurs de pissenlit
tantôt un flocon de vent
et m'apprend à voler
essayant de toucher la joue du ciel
avec la pointe de la plume d'amour
collier de nuits agitées comme une symphonie
et mon vers prend froid dans une étoile
la crucifixion en symbole ne m'est pas étrangère
et je m'élève dignement vers le zénith
je porte le triangle musical à la boutonnière
et je rêve l'infini plus près
je prends place sur un nuage moelleux
tandis que l'amour affamé
actionne la cloche dans le clocher
pour rendre nette la neige de ma
pensée

LA STATUE DU TONNERRE

le tremblement de terre de 5,2 degrés
sur l'échelle de richter
fit que certaines étoiles ont dévalé la pente
et roulant entre les nuages
et par cette énergie sans bornes
les cercles de lumière
devinrent des cubes avec des angles
usés
se rapprochant de la terre
ne trouvant pas le visage de la terreur sur lequel
asseoir la fatigue du plus
rapide tonnerre converti en
mutisme

DISPARITION ENTRE LES ÉTOILES

je jouais avec un papillon mauve dans la main
à la saison de l'enfance inoubliable
j'avais des larmes aux yeux de peine
et j'essayais avec elles de soigner
sa petite patte pendante comme un hameçon
toutes les prières oubliées me revenaient en tête
toutes les implorations prononcées en promettant
à ma mère que plus jamais je ne referai
pour qu'elle ne me punisse pas et qu'elle me pardonne
après quelque bêtise commise
se tenaient à présent bien droites sur mes lèvres
tandis que je ne parvenais guère à redresser la petite patte brisée
du papillon mauve
et soudain un rayon de lune me l'arracha
comme un coup de vent

mes pleurs d'enfant coupable
arc-en-ciel devinrent
et il disparut entre les étoiles

LE SABLIER 2

si l'étonnement avait une montre au poignet
il n'y aurait plus des accidents vasculaires dans les étoiles
l'errance se guérirait des illusions
et vivrait une vie
un peu moins tumultueuse
l'amour serait plus concret
et ne chercherait pas toujours
un subterfuge dans une mer de souffrance
nous nous reporterons moins souvent
à l'ombre qui nous court après
sans jamais nous rencontrer
et même si nous trébucherions
sur certaines années
nous ne saurions pas écarter
les barreaux d'une liberté inutile

LE CONTOUR DE L'AMOUR

viens plus près de moi pour que je sente la couleur
de l'étoile sur laquelle tu as pris place comme dans un fauteuil temporel
et tu ne sais plus qui t'a dérobé
un regard aussi grand qu'une saison
sans jamais reconnaître que
tu maîtrisais à peine tes larmes
entre les pluies incontrôlées
où tu avais égaré mon nom
viens plus près ce soir
ventilé par mes paroles
en ignorant la symphonie des nuages
laisse-toi bercer dans un vol de papillons
au début du chemin
la timidité de la mariée disparaît dans le miroir
et toi absente tu veux être toujours
ton ombre suppléant à toute épreuve
jusqu'à ce que mon appel soit entendu
y compris depuis l'abysse de l'imagination
tu esquisseras avec précision le contour
de l'amour jamais vu

* * *

une cloche de vapeurs
isole ton cœur
et raisonne dans les traces
des pas qui passent dans le
désert

un cheval en amble
fait voler en éclats tous les rêves

à l'instar d'un océan de promesses
ces pensées lentes
dans la larme de la soirée
engourdissent les aspirations

COMME SI

mettons un frein au temps
me dit l'ange
et il me prend par la main:
réjouis-toi de l'instant qui presque
nous recouvre la marche
et regarde vers l'horizon
comme si tu cueillais lentement
le pappus des pissenlits
qui recouvre les étoiles

VISIONS

l'après-midi est tombé malade à cause des paroles
et je n'ai pas remarqué ton ombre
posée sur la table où j'écris
comme une tasse de vin pas encore entamée
à laquelle je t'avais invitée jadis
et tu n'es pas venue en t'excusant timidement
telle une écolière troublée
dès le premier compliment
à présent ton ombre caresse fatiguée l'après-midi
malade de paroles
et refuse tout traitement
tandis qu'un astéroïde
éloigne les signes du bonheur
tel un écho à peine perceptible

LES GRUES CENDRÉES

le départ dans un permanent retour
encerclé le ciel
sur la terre par les cieux encerclée
l'horizon se trouvant dans la pénombre
de la lumière déversée de manière diffuse
les grues cendrées décrivent un vol dans un
dessin inachevé
et caressent les murmures
dans un rituel sans
forme
en définissant le vent glaciale
entre les départs et
les retours

ET M'OUBLIE

quelqu'un construit mes jours
dans les cieux
et les peint avec des histoires
qui se sont déroulées aujourd'hui vers demain
sans hier
passent les neiges pêle-mêle
au-dessus de mes yeux embrumés
et m'incitent à faire bouger enfin
l'épaule de temps embourbé
dans un instant égaré au loin
pour que la mer je la rapporte miroir d'espoir
et que je la caresse dans une flamme pensive
si brûlent des mots
tu t'éloignes
et tu me laisses perdu entre les syllabes
ton ombre-étoile polaire est par temps de jour
et me fait mal jusqu'au coucher du soleil
par-delà les pleurs l'amour
de plus en plus fade s'écrit
comme une tache
le sang dans l'étendue déserte
guérit pleinement l'errance
et me fait revenir dans une soirée tournoyante
disposée sur une route jamais tournée

quelqu'un construit mes jours
et m'oublie en vie
pour de bon

AUX TROIS FONTAINES

en haut de la colline aux trois fontaines
le temps semble trop souvent retiré
de son lit glissant
et à travers le vent de la parole
caresse d'imaginaires traces blanches
par terre
passe quelque mort étrange
veillé par une procession
le temps saigne en vain
comme une pensée décapitée
jusqu'à la cendre de la séparation
les pleurs de ceux qui le conduisent sur son dernier chemin
s'abreuvant dans la mer
les ombres oubliées au ciel
rendent plus tristes les étoiles
et descendent dans une lumière
sur un tonnerre de poème

en haut de la colline aux trois fontaines
le temps sort de ses gonds
et fouette fortement
la vie que tu endures

L'OCÉAN PÂLIT

quand tu as de beaux souvenirs
il n'a plus aucune importance le royaume dans lequel
se sont déroulés les faits
en nous touchant l'aile gauche
jusqu'à ce qu'un présent imprévisible
noyé dans la rose des vents
après la pluie discrète tente de caresser
la lumière estompée de tes yeux
plus dilatés que les rails de voie ferrée
dans les torrides étés passés ensemble
quand tu as de beaux souvenirs
tu pries le matin et le soir
pour que l'ange du temps que tu vis
produise l'ineffable
et que l'instant vécu
commence à pleurer
l'océan pâlit sous l'immensité infinie
de la nostalgie

SANS REPÈRES

le jour étale la lumière
dans les champs de tournesol
comme le beurre sur le pain au petit-déjeuner
une mer de jaune scrute l'infini
le passant avec une émotion discrète
par mon cœur tremblotant
sous la pression des paroles
dans l'impossibilité d'être
prononcées
le soleil nous observe tendrement avec d'innombrables yeux
desquels la larme invisible
roulant à grande vitesse
dessine l'horizon
me laissant loin derrière
sans repères

ESTAMPE AUTOMNALE

novembre ouvre ses bras vers le ciel
et incline la balance de la neige tardive
vers le couchant
les escargots retirés dans la saison d'hibernation
rêvent d'anges de fleurs
implorant les pluies coupables
de se reverser par-dessus les frissons
les feuilles des arbres plus empressées
que jamais volent les couleurs
de l'arc-en-ciel fourbu et taillent
pour le vent un manteau
sur lequel des colombes imaginaires
reposent leur vol
un peu plus tard le soir un groupe philharmonique de corbeaux
saupoudre généreusement des signes de purgation
sur les chapeaux de bonne qualité
des spectateurs au concert
un chasseur est caché
comme un chef d'orchestre dans la fosse
guettant l'instant où
les points volatils s'éparpillent comme des nuages
et laissent la place à la lune
pour qu'elle s'installe au sommet du peuplier
comme un cierge au bout de la journée moribonde

les étoiles s'enfilent furtivement
dans un ordre révélateur
et mangent goulûment le corps de la nuit
naissante

COMME UNE CLÉ NON MARQUÉE

la lune passe à pas de loup
telle une mariée de lumière
sur la plage déserte
en quête du marié égaré
les étoiles baissent leurs ombres rondes
comme des ailes protectrices de la recherche
et conserve discrètement le secret
le hurlement symphonique de la mer
monte symétriquement au ciel
où le vent de l'espoir
embrasse en totem des souvenirs
nostalgique une mouette solitaire
picore comme atteinte d'anémie chaque seconde
du cadran incertain de l'illusion
tournée dans le corps d'une matinée perdue
comme une clé non marquée
par le temps

* * *

je couds avec une aiguille invisible
des nuits rebelles et
des journées sereines
dans une capote de mots
le poème grelottant
que j'écirai
quand je ne serai plus
et je l'accroche à la patère céleste de sourire
et je flâne dans le temps
en quête du torero
que je vais mandater
de vaincre la peur
que cela ne me suffira pas
la corrida

SANS M'APPELER PAR MON NOM

quelqu'un quitte mon moi intérieur tandis qu'il fait noir
avant l'aube
vit avec moi à chaque instant
respire et soupire en même temps que moi
même s'il me fait croire à son absence
parfois il m'abandonne dans les moments difficiles
me laissant seul à me débattre
pour trouver la bonne issue
quand tombent toutes les feuilles en automne il est triste
il se réjouit quand j'observe le lever du soleil
et il est triste quand son coucher est différent
mais le plus clément il est avec moi
quand je tente de sauver les pappus du pissenlit
sous le vent incertain de tous les printemps
dont nous nous érigeons de nombreuses chimères
pour une nouvelle journée
peut-être une nouvelle vie
quand ce quelqu'un qui quitte
mon moi intérieur tandis qu'il fait noir
me hèle pour le rejoindre
sans m'appeler par mon nom

DÉCHIREMENT DU TEMPS

passent les instants comme des paroles pressées
vers le poème pas encore écrit
dont je vais certainement extraire
un peu de répit
et je vais tenter d'improviser une quenouille de vent
je vais la jeter à l'instar des appels par-dessus le village
qui annoncent la naissance et la mort en même temps
signe qu'elles sont ensemble toujours
dans chacun d'entre nous en venant au monde
bien cachée pour que nous ne la découvriions pas
et que nous ne la craignons pas
la mort
même si personne ne l'a jamais vue
nous immerge instantanément
dans un déchirement du temps

DES CERCLES

ma vie est une pyramide de cercles
depuis ma naissance à ce jour
personne ne pénètre à l'intérieur
personne n'en sort dehors
tout se consomme dans l'obscurité
chaque jour quelqu'un vient et fait la poussière
soigne ceux qui sont détériorés
enduit d'une sorte d'espoir
les plus récents
et leur donne une impulsion
à chaque saison l'un d'entre eux se décolore
ou bien il donne des signes de fatigue
c'est alors que font irruption les souvenirs et avec les pluies
il se revigore
parfois ils discutent regroupés par âges
et s'arrogent des attitudes orgueilleuses
les premiers sont plus timides et ne s'impliquent pas
mais ceux du milieu et surtout les adolescents
sont imbus de leurs personnes et veulent démontrer
leur évident apport à la construction de la pyramide
comme quoi s'ils n'avaient pas existé
on n'aurait pas atteint des sommets
réveillant ainsi de leur étourdissement les premiers cercles
sans lesquels rien n'aurait pu être construit
la naissance et la mort
étant liées indestructiblement
ma vie pourrait être lue aussi à l'envers
si la pyramide était posée
la pointe vers le bas

CARPE DIEM

les deux bonhommes de neige
perdus dans le désert
se frottent les yeux
chaque matin
avec l'image d'un rayon de soleil
et se mettent à pleurer
le vent disperse les derniers restes
d'amour tandis que
quelqu'un s'empresse de les cueillir
en les insérant ensuite dans un sablier
que plus personne ne prend au sérieux
laissant le temps s'écouler
à son gré

UN VIOLONCELLE L'AUTOMNE

parfois l'automne a une forme de violoncelle
sa sonorité grave mord le temps
et m'emporte à un certain âge
toutes les feuilles colorées se mettent à jouer
chacune d'un autre instrument
tandis que le concert du temps sans chef d'orchestre
parcourait la vie toute entière
les arbres répandaient une joie immense
sous les mélancoliques rayons de soleil
qui ne prédisaient pas des pluies
une main invisible me touchait le visage
et je baignais dans un sourire immense
contournant quelque obstacle imprévisible
dans d'autres saisons
je me demande à présent après tant de concerts
gravés sur la rétine de la mémoire
dans quel destin s'est confondu
la sonorité grave du violoncelle
pour que mes pas trébuchent
dans toute saison

JE SUIS LÀ À ME DEMANDER

aujourd'hui le soleil s'est levé de mon épaule gauche
et le cœur s'est mis à battre plus fort
empourprant le sable du sablier imaginaire

tous les nuages ont disparu du ciel de l'illusion
dessinée dans mon poème

je suis là à me demander en digérant les instants
sauvés des souvenirs
combien de doutes peut endurer l'homme
avant de croire que l'éternité
est l'ombre qui court toujours
sous ses pieds
comme un serpent venimeux
mais convoité

LE SANG DU TEMPS

je tremble de tout mon corps quand je retourne
parfois en enfance
et je ne me retrouve plus
ont disparu aussi bien le cercle
que les patins en bois
mes seuls jouets
qui me rendaient heureux
sous le ciel libre
ils ne sont plus là non plus mes copains
qui remplaçaient
les frères que je n'avais pas
elle n'est plus là non plus la maison parentale
ni les ombres des ancêtres
qui surveillaient les portillons
seul un sourire oublié au coin
d'un souvenir de maman
veille sur le sang du temps
pour qu'il coule naturellement
dans les veines

UN JOUR DE MOI-MÊME

ma biographie de sable
que le vent a fait voler en éclats
trouve sa place dans une boîte d'allumettes
jetée dans un rêve
les années brûlent tel un feu invisible
égarant dans la fumée tout espoir
et tentent de tuer la rosée
sous mes paupières
quand je quitte les personnes qui me sont chères
un coquillage abandonné sur une plage interminable
est mon guide généreux à travers
une mer d'épines
que je ne peux contourner
si ce n'est au lever du jour
quand le rêve se dissipe progressivement
des flammes descendent dans mon cœur
incendiant la neige
sans la toucher

L'OMBRE ET LES MOUETTES

un nid durable
les mouettes se surpassent à faire
exactement dans ma barbe sel et poivre
et toi tu ne t'avises même pas à m'envoyer au moins
un vol de réserve
que je n'oublie plus
quand je me dirige vers toi
j'ai une aile blessée
par la journée déchirée du calendrier
pour que tu la gardes dans le cœur
et à peine pends-je au ciel
avec toute ton absence
quand soudain dans le nid bâti par
les mouettes dans ma barbe
fit halte ton ombre
comme un parachute de sauvetage
de tous les péchés
inavoués dans le sablier
de la vie

DANS LA SAISON IMPOSSIBLE

des flocons de mélancolie tombent
et me font voltiger dans tous les amours
dont j'ai été capable
pulvérisant toute trace de nostalgie
éprouvée après une imprévisible séparation
des ailes ont les âges où je te cherche
mais je peux rejoindre le vol
car l'ombre de mon passage
est toujours perdue dans la nuit
la lune m'espionne souvent
et me tend de temps en temps un piège
inattentif
je rate avec désinvolture toute espoir
de rencontrer la lumière de l'amour
même si je ne perds pas ma confiance
je fais une halte dans la saison impossible
et je vis de manière
le blanc point de l'univers
où je suis entièrement agglutiné

* * *

dans la vallée des peupliers
les ombres galopent en liberté

une enfance oubliée
dans le sillage des chevaux détachés

le temps n'a de cesse de me chercher
pour que je m'allège de l'errance
et il ne me trouve pas puisque je suis toujours
dans un autre univers
d'où j'observe terrifié
passer les années noyées par les vagues marines
qui les rejette fatigués sur l'archipel de la douleur
où des oiseaux affamés se précipitent pour les
avalier

le spectacle continue jusqu'à ce
qu'un signe céleste se montre

le tonnerre
fend l'âge en deux

RÉSIGNATION

les pluies me croquent la nuit comme
si j'étais une pomme et elles un vers de terre affamé
comme si j'étais une lumière et elles l'inévitable obscurité
je suis un lilas égaré dans les plus
clairsemés sens de noirceur
et je cherche une trace de signification
jusqu'à l'aube tombent d'immenses étoiles
dans ma larme non confessée
et m'incitent à écrire
même si cela fait longtemps que j'ai oublié de héler
l'immortalité qui ne veut plus de moi
dans son royaume
à présent je sais mieux que jamais
qu'on ne peut même si on le voulait confondre
le vol d'un papillon innocent
avec l'espoir dans lequel on noie
les navires avariés
sur le chemin vers l'éternité
le génie est un oiseau muet
qui ne peut être chassé
avec aucune arme à feu

SI PRÈS

je me suis égaré même si aucun bois
ne se montre à moi
pour m'indiquer les chemins
ni la lune ne me donne l'ombre
sur laquelle je devrais marcher
je me dirige vers nulle part
je n'ai aucun but et j'ignore ce que je veux
dans mes oreilles la forêt frémit
une symphonie inconnue
la clé sol je l'ai perdue
mais je me dépêche dans le rythme
des pattes lourdes d'ours des neiges
jusqu'à l'aube je dois être arrivé
m'y pousse la nouvelle année par une tape dans le dos
tandis que je fatigue et je ne me rends plus compte que
l'abysse est si près
si près

NULLE PART

parfois je me sens dent-de-lion
aux bords du chemin
piétiné par de pieds inconnus
brisé par le vent
recouvert par la fine poussière
fleuri la nuit sur la lune
en flocon de neige me transforment
dans leurs jeux les enfants
tandis que je vole au hasard comme un nuage égaré
jusqu'à ce qu'un signal m'indique l'atterrissage
avec un peu de chance dans les cheveux d'une jeune fille en fleur
est ma place mélangeant le parfum
avec le frais basilic
mais si une guigne quelconque
me tient la main bien serrée
ne me revient alors que la consolation
d'une halte éphémère
nulle part

COMMENT LES DENTS DE LAIT

deux cathédrales
étaient ses seins
avec des autels ouverts
vers l'amour
arrivent des faucons pour la prière
comme une immense lumière en direction de l'univers
et ils tentent de m'apprendre les secrets du vol
rassemblant en guise d'ailes
les attentes jusqu'à ce que
d'émotion disparaisse
le nœud dans ma gorge
je flotte silencieusement tel un nuage de pluie
après l'éclair
et je ne vois plus
ni n'entends
comment les dents de lait du poème
se mettent à pousser
et mordent copieusement
dans le saint appel

BIBERON DE RÊVES

moi je n'ai pas eu de biberon
je me suis nourri directement au sein de ma mère
et non pas comme les biberonnistes de nos jours
devenus corporatistes
moi je faisais des avions en papier
et des cerfs-volants en carton
des fusils en bois de bureau
et des violons à partir de rafles de maïs
ensuite je ne sais pas comment j'en suis arrivé
à boire du lait de vache
dans une tasse en terre cuite avec un bec verseur proéminent
assez pour que je le recouvre de mes deux lèvres
plus tard quand mes dents de laits
ont poussé
je me nourrissais de rêves
je mordais énergiquement dans le rêve
jusqu'à ce qu'il devienne de la poudre
alors je le prenais et je le jetais par-dessus la maison
tout comme je jetais les dents qu'on m'enlevait
en implorant le ciel de m'en donner d'autres à la place
plus fermes et plus saines
un autre rêve était toujours attendu pour être avalé
mais jamais je ne me rassasiais
j'étais toujours affamé et j'avais
peur que les rêves se terminent
une fois je suis resté sans manger
croyant qu'ainsi j'allais faire une économie de rêves
erreur toutefois peu de temps après

un autre rêve m'a saisi jusque dans l'estomac
et je n'ai pas pu lui résister
je l'ai digéré avec plaisir
sur le moment je me suis senti satisfait
et je n'ai plus rêvé
des vertes et des pas mûres
et quand précisément je croyais
que tous ce qui vole se mange
un autre rêve m'a mis K.O
je m'en suis délecté et j'ai cru
que des ailes me poussaient
en attendant de prendre mon envol
j'ai mangé encore un rêve
pour me réconforter dans ma croyance
mais je n'ai quand même pas volé
à présent c'est de moins en moins souvent que
je me réjouis d'un rêve
même si j'ai une faim de loup
et que je ne veux plus perdre l'instant
de l'apparition d'un rêve
dans un autre rêve
avalé par le rêve
dans lequel je me débats
depuis que je respire

LA VIE DE CARTON-PÂTE

comme les gens se résignent facilement
quand ils trébuchent sur une difficulté
n'essayant pas de dépasser les obstacles
c'est la vie se contentent-ils de dire
et passent à un autre
sujet bon à vivre
de tout leur être
comme si rien d'inhabituel ne suivait
comme si la journée devait se terminer par le coucher du soleil
comme si celui-ci devait se lever au même
point cardinal
et que la lune embrasse l'amour
qu'il perle parcimonieusement
seulement dans ceux qui ont le courage
d'atteindre sa lumière avec les lèvres de la nuit
confondues en un baiser
seule l'ombre de l'étreinte sourit
et chasse tout doute
que rien de ce qui est humain
ne peut être vécu
dans une vie de carton-pâte

UN SIGNE

des départs
ne me parle pas
même si leur ombre
t'y incite
même si tu en souffres
il est encore temps
de retourner une pensée
comme un automne
où les pluies reviennent
pour apaiser les plaies
du peuplier fendu
ne prononce
aucun mot
quand tu sentiras
que tu veux partir
mais laisse-moi
je t'en prie un signe
pour que je croie que tu m'as
aimé décemment
et que tu n'as pas su apprécier
la lumière de la lune
dans le désert
je vais mémoriser attentivement
et je vais encadrer l'oubli
à l'instar d'un rayon de
lune planté dans la poitrine
ensanglantant l'éloignement

LE TRAIN DU TEMPS

dimanche blanc d'automne
tombent les pensées d'un côté
signe que le temps prend de l'âge
les grues cendrées ont laissé l'ombre de l'été dans les vignes
tandis que l'odeur du vin nouveau comme un coup de vent
débouche les narines
les pommes pas encore cueillies donnent des signes de fatigue
en se détachant discrètement
de la couronne
elles construisent un puzzle de fruits
je bois en silence mon café allongé sur la balançoire
et j'écoute le chant de la grenouille cachée
quelque part à la racine des chrysanthèmes
en essayant de me figurer la vitesse à laquelle
passe quotidiennement le train du temps
à travers mon cœur

DE QUEL CÔTÉ ARRIVE L'APOCALYPSE

coulent des calendriers entiers sur l'eau de la neige
fondue par le soleil
comme des barques imaginaires flottant seules
au gré du vent
la mésange frileuse de la gouttière du temps
prévient d'un trille timide
une sorte de saison où toujours je te cherche
piétinant sans pitié les crocus
toi cachée étant
comme un trèfle à quatre feuilles
tu renvoies vers moi l'écho du silence
dont descendent pour se nourrir à la hâte
d'innombrables oiseaux pour qu'ensuite ils cherchent
le vol sur le ciel perdu
quelqu'un enfonce dans chaque désir
un papillon
me faisant retourner à ma place dans le sablier
tandis que les fils de sable passent invisibles
sans s'enquérir des années jetées
sur une plage immense
en tâtonnant je continue à compter
les traces des pas tremblés comme une méduse
abandonnée au rivage
alors que des souvenirs découpés dans
les calendriers me montrent
de quel côté arrive l'apocalypse



AUTO PORTRAIT AVEC DES ÉTOILES ET DES OISEAUX

Soucieux de célébrer certains de ses anniversaires d'un âge à chiffre rond, George Schinteie a pris l'habitude d'éditer un recueil de vers pour chacun d'entre eux. Je connais nombre d'écrivains qui ont déjà publié leur « œuvres complètes » (souvent quantitativement appréciables et comprenant des centaines et des centaines de pages) sur une clé USB de la taille d'un ongle et/ou l'ont confié pour sauvegarde à l'espace virtuel, pouvant ainsi s'enorgueillir d'être devenu universels, leurs créations étant, par voie de conséquence, accessibles à tout moment, pour tout un chacun et à n'importe quel endroit du monde. Aux antipodes de ces auteurs, George Schinteie, continue de croire passionnément dans le destin du Livre et de la Bibliothèque, en tant qu'uniques supports de conservation de la vie spirituelle, du patrimoine universel de la création littéraire.

Je compte parmi ceux (pessimistes ?, sceptiques ?, réalistes ?) qui croient que le destin de la typographie et du Livre, à en juger d'après la manière dont ils ont traversé les siècles depuis Gutenberg à nos jours, connaîtra bientôt sa fin. Le mètre linéaire, jadis unité de mesure pour les rayonnages des bibliothèques, est remplacé par des mégas, des gigas, voire des téraoctets, et l'odeur de l'encre typographique et de la colle, par la sensation que procure le toucher de la surface neutre et froide d'un écran tactile ou de quelque *gadget* de plus en plus sophistiqué, apte à reproduire y compris l'image des pages qui se tournent.

Mais, je m'empresse de le constater, cette *fin* est, à l'instar des productions cinématographiques jadis à la mode, fausse, de sorte que la véritable fin n'interviendra qu'avec, et je ne crois pas exagérer, la mort de la planète elle-même. Cela, pour la simple raison que l'être humain est, par essence, sensible, imaginatif et créatif, et que l'appétit pour l'exploration, par-delà la réalité immédiate et concrète, des rivages infinis de la fantaisie, ne périra qu'en même temps que l'espèce humaine.

Je tiens là l'argument fort que non, le Livre ne disparaîtra pas ! Nous sommes uniquement les témoins d'un phénomène de radicale et spectaculaire transformation de son support, un phénomène qui fait un pied de nez à la mesquinerie des tirages, « où sont les neiges d'antan ? » (François Villon) et qui ouvre bien grand la voie vers une démocratie/démocratisation absolue de la lecture. De nature optimiste, je suis même tenté de croire qu'au final, l'invention de Gutenberg, n'a encore pas pleinement vécu sa propre vie, bien que radicalement modifiée par la digitalisation. Il est de surcroît fort possible qu'en seulement quelques années, ou bien peut-être quelques décennies, le Livre, dans son format classique, sur support papier, devienne un objet rare, de luxe (les signaux sont, dans ce sens-là aussi, multiples et évidents), une œuvre d'art, digne d'être conservée dans des coffres-forts super-sécurisés et/ ou vendue aux enchères pour des montants astronomiques. Et cela, d'autant plus que nous avons toujours parmi nous des écrivains passionnés par l'édition/publication de livres-objets esthétiques qui, par-delà leur contenu, sont très beaux en-soi.

Mon expérience en tant que journaliste de presse écrite et audio-visuelle, et surtout, d'éditeur, me fait inclure George Schinteie dans cette catégorie d'auteurs. Ses recueils, publiés jusqu'à présent, neuf si l'on compte également celui-ci, avec son étrange titre, *Le Désert de quartz (poèmes au gré du vent)*, démontrent amplement une telle passion et un tel soin pour, je dirais, le confort du lecteur, pour la bonne orientation dans la réception du texte poétique et pas seulement, à travers la manière dont le Livre l'invite, le provoque, l'attire avec de menus détails (couvertures, sur-couvertures, police de caractères, mise en page, sans oublier les illustrations accompagnatrices) qui font du rituel de la lecture un véritable (et agréable !) spectacle.

George Schinteie a fait ses débuts en poésie en 1970, dans la revue *Tribuna* [La Tribune] de Cluj, et ce fut un peu par hasard, l'auteur n'ayant pas de connexions particulières avec le mouvement littéraire de cette ville située sur le Someș. Originaire de la région de Mehedinți, mais ayant fait des études universitaires à Oradea, il s'est consacré au journalisme essentiellement. Il est également connu en tant qu'instigateur et promoteur de publications, revues, cahiers littéraires et anthologies de poésie, tout comme celui qui a créé et coordonné des cercles et des cénacles, des résidences de création, des festivals culturels. Parmi ces derniers, le *Festival de poésie contemporaine Nichita Stănescu* (1984-1989) a eu une résonance à part, étant présidé par des personnalités importantes de l'époque, telles que Laurențiu Ulici, Cornel Ungureanu, Lucian Avramescu, Adrian Popescu, Ion Simuț. Durant plusieurs décennies, cette dissipation dans des contributions culturelles a été accompagnée sporadiquement par la publication de poèmes dans

les revues de l'époque: *Familia* [La Famille], *Astra*, *Luceafărul* [Hypérion], *Vatra* [Le Foyer], *Tribuna*, *Orizont* [Horizon]. En effet, le choix de créer des opportunités pour ceux qui l'entouraient l'a emporté sur la promotion de sa propre création artistique.

En 1976 est publié le tout premier recueil de George Schinteie, *Ochi de mesteacăn* [Œil de bouleau], aux éditions Litera. Il est accueilli avec les éloges de Nicolae Ciobanu, Eugen Dorcescu et Laurențiu Ulici qui notait dans *România literară* [La Roumanie littéraire]: « Les poèmes d'amour [...] sont la preuve d'un exercice de longue durée et, au moins en apparence, pas encore contaminé par le caractère velléitaire de ceux qui font de l'habitude de s'exprimer en vers une expression de l'habitude elle-même. Le poète dispose, sans aucun doute, d'une sensibilité d'amoureux, naturellement dans des limites raisonnables, autrement dit, il vit le sentiment, avec la crainte du ridicule, évite, autant que possible le pathos et l'opacité de l'état d'âme passionné, filtre ses propres impressions en laissant se décanter l'ersatz passionnel. Il n'est point la victime d'un amour fatal, mais il aime, pour ainsi dire, méthodiquement. Son vocabulaire n'est pas trop vaste, d'ailleurs il n'en a pas besoin, du moment que son imagination à transposer en mots ne les exige pas, en se contentant de peu[...]. Il produit des images qui dénotent une grande joie [...]. La force du sentiment délivre bien des métaphores [...]. »

En effet, le recueil est une succession de petites incantations absorbant les sentiments et les vibrations d'un moi lyrique, ainsi que de tout ce qui l'entoure naturellement (la lumière, l'ombre, les papillons, les saisons, le vol, la neige, les oiseaux, etc.) dans un véritable rituel dédié à Éros. L'exalta-

tion des associations naturistes qui normalement incitent à la verbosité, est censurée presque à la limite de l'épuration, le résultat pouvant se mesurer en images et métaphores convaincantes: « Attends ton arbre/Comme une robine sans/poissons// Coulant de son ombre/ Tu seras une mariée//Ce soir/Faucille au-dessus de sa/Taille sentant le/Basilic//Robine/ temps verrouillé/Attends ton mari/L'arbre » (*Incitation de mariée*) ou bien en de formulations originales et intuitives: « *Doina*, balançoire de bouleau/Au-dessus de moi endormie/ Comme le matin dans les cernes/Neiges d'amoureuse/ *Doina* feuille bercée/D'un œil vers l'autre/Il n'est pas passé par les étoiles/Mon vol le plus haut/ *Doina* dans des vagues, ombres et eaux/Par-delà toutes choses/Le signe de la proximité, tout près » (*Doina*).

Une quarantaine d'années plus tard, période durant laquelle, comme je le disais, il a donné libre cours à sa vocation culturelle et sociale plutôt qu'à des préoccupations en marge de sa propre création, en s'impliquant dans des projets significatifs et surtout, dans des démarches essentielles pour le moment historique que fut la révolution roumaine de décembre 1989 (il compte parmi les fondateurs de la première chaîne indépendante de télévision roumaine et ultérieurement du premier poste de radio privée de l'ouest du pays), en 2008, George Schinteie revient à la littérature avec deux recueils denses: *Poeme întrun vers* [Monostiches] et *Ninsoare cu ochi de femeie* [Neige avec un œil féminin].

Le premier d'entre eux donne libre cours à une leçon de poésie que l'auteur assume pleinement: les poèmes ont besoin de larges espaces de respiration (typo)graphique, l'idée lyrique ayant ainsi la chance de se suffire à elle-même. La proximité

avec Ion Pillat est évidente: il y a une succession de définitions poétiques, dominées par une rhétorique qui distord les habitudes du lecteur, en provoquant son imagination, et le projettent dans un état d'attente diffuse: « Entre les doigts gambadent les papillons, l'arc-en-ciel s'effiloche » (*Écrire*), « Le miroir au moulin guide mes lèvres vers les mots » (*Parler*), « Pourpre sous les paupières, les yeux se glissent dans les cernes » (*Blason*), « Le verbe se renferme comme un escargot dans la plume » (*Inspiration*), « Dans le violon, avec l'archer, il n'a de cesse de creuser une mélodie » (*Violoneux*), « Chaise pour endormir les pensées je dépose entre des paupières temporelles » (*Halte*), « Entre deux larmes, les pleurs ne suffisent pas », (*Prodigalité*), « Le frère sourd me poursuit en m'aimant », (*L'ombre*).

Le second recueil publié en 2008, *Ninsoare cu ochi de femeie* [Neige avec un œil féminin], avec le sous-titre « poèmes en vue d'arrondir l'idée d'amour » et comportant cette épigraphe d'Albert Camus: « On peut savoir ce qu'est la souffrance d'amour, on ne sait pas ce qu'est l'amour » (*Carnets I, mai 1935 – février 1942*), reprend, à un autre niveau, les grands thèmes du volume de début (l'amour, la nature, l'enfance), en y ajoutant des ingrédients poétiques qui relèvent, inévitablement, d'une maturation, d'un *passage par la vie* du poète, qui devient également un de ses thèmes majeurs.

Le soir, le crépuscule, l'obscurité, l'automne, l'hiver sont à présent les moments temporels de prédilection, la réflexion remplaçant l'exaltation: « Le crépuscule se dépose dans les boucles d'oreilles de l'automne/Bercées par le vent à l'instar de l'embarcation de Sebastian/Et toi tu n'as de cesse d'observer la mer à travers la longue-vue de l'attente/Tes seins ont

rajeuni mon amoureuse en l'absence des rayons chauds/Détachés du corps plus fragile qu'une vague/Tandis que le sentier reste enneigé de feuilles/Seul le soleil qui surgit de tes yeux de tristesse/Peut lui retourner les pas égarés » (*Quand je te touche*). Naturellement, l'(auto)biographique occupe une place importante, les remémorations revêtant des habits métaphoriques: « Ce fut d'abord un signe lumineux/Dans mon errance à travers la vase et l'obscurité/Tout était tel un sommeil dans lequel rien/D'inhabituel ne se passait/Juste l'œil gauche le second matin/Se débattait en brisant/La lumière retenue par la/ Tempe » (*Signet pour l'âme*).

D'une façon pas très éloignée de la poésie d'Adrian Popescu, le discours poétique assimile massivement des inflexions, des allusions et des références livresques, avec, cependant, assez de tempérance et de discrétion: « Pleurent les chevaux/La neige glisse sous leurs sabots/Aux lourds fers/Rappelant les neiges de l'enfance/Caressées par la lune/Je lis Essénin et toi tu écoutes de la musique de Bach/Interprétée à l'orgue par Michel Robert » (*Concert d'orgue en hiver*). Les élans d'adolescence sont estompés, l'amour devient plutôt un concept, il a un contenu bien plus complexe que celui des sentiments profonds envers la femme aimée. Les poèmes sont, pour la plupart, graves, avec des accents élegiaques, évoquent des états d'âmes et des sensations conservés au plus profond de la mémoire affective.

Le régime d'affirmation/déclaration laisse la place à une interrogation inquiète, les rituels érotiques sont tempérés par la mélancolie, la saison n'est plus celle des certitudes, mais celle du questionnement. « Ne cherche pas la saison, mais seulement la question, qui n'est elle-même que saison » (*La*

saison de questions) note le poète dans une note de bas de page (pour venir en aide au premier des lecteurs) d'un de ses textes. Cette consigne est significative, car elle marque un moment important dans l'évolution de la poésie de George Schinteie: son lyrisme acquiert progressivement une tendance auto-réflexive de plus en plus accentuée: une méditation tendue sur le mot tamisé par le *sablier du silence*, sur l'art poétique et sa capacité à faire résonner le vécu et les angoisses de l'âge.

Avec un aspect matériel impeccable, soutenue par les dessins et les reproductions des créations de Valeriu Sepi et Camil Mihăescu, l'anthologie suivante, *Clepsidra de cuvinte, rotund despre dragoste și timp* [Le Sablier des mots, rond sur l'amour et le temps](2013), met surtout en avant une appétence pour le *spectacle du Livre*: celui-ci est devenu un objet de culture, sobre, sophistiqué avec mesure et en même temps élégant, conçu « pour les enfants et les raffinés (Max Jacob) ».

Le graphisme subtil n'*illustre* pas les poèmes, mais déroule, derrière eux, un écoulement parallèle. Plus qu'un fond esthétiquement construit, il configure un second espace d'ombres et de lumières, de paraboles, de symboles et de métaphores qui font irruption dans le déroulé de la lecture, en lui prodiguant une dimension d'art plastique.

Finalement, *Le sablier de mots* est un livre avec des ambitions synchrétiques dans lequel le graphisme distord la linéarité de la lecture et qui dévoile avec parcimonie ses arcanes, oblige à des ajouts et des retours, stimule l'interaction avec les sens cachés de chaque page.

Nous sommes devant un « concept », et cela ne ressort pas uniquement de l'écrin matériel du livre, mais aussi du poème

introdutif: « Je porte dans mon âme un sablier/Dans lequel meurt quotidiennement/Un mot/Au hasard » (*Argument*). Dans le sablier de George Schinteie ne s'écoulent donc ni les secondes, ni les jours, ni les heures, ni les années, ni les décennies, mais les mots. Et si eux, les mots, ne sont autre chose « [qu']un lien sentimental entre les gens », dans le sillage de l'auteur de cette définition, et j'ai nommé ici Nichita Stănescu, mais sans qu'il y ait imitation aucune, George Schinteie se lance dans une consistante offensive lyrique de récupération du sens et des significations des mots, des ponts qui, parfois dans la réalité, d'autres fois uniquement en rêve, le liait aux autres, à la femme aimée, aux personnages diffus des premiers âges, aux amis: « Des points incertains minuscules paraissent les gens/Ordonnés en mots pas encore prononcés/ Pour gagner la place qui leur revient/Dans le sablier » (*Le Sablier des mots*).

L'art poétique de l'auteur tourne sur l'orbite de l'idée que, finalement, ce ne sont pas les mots qui meurent, mais leur contenu de réalité, tandis que le Poète est celui investi du don de fragmenter, au moyen de la poésie, pour un instant, leur passage: « Il pleut de façon incertaine dans l'âme du poète/L'arc-en-ciel se jette dans la mer/Les souvenirs s'éloignent du rivage/Sans regarder derrière eux/Quand le rideau prédit/ Un nouveau commencement/Que les timides amoureux/Se surpassent à tuer » (*L'arc-en-ciel dans la mer*). Et de fixer en matrices censées survivre à l'être fragile de celui qui s'exprime.

L'espace imprécis de l'enfance, les années prodigues des âges tumultueux, l'amour, la femme aimée, deviennent ainsi, presque des abstractions dans « l'album de l'âge »: « Il arrive un

temps où nous faisons des calculs/Nous additionnons multiplions et soustrayons/Nous voulons à tout prix un résultat positif/Dans la mesure où cela signifie/Un état de bien-être [...] Il arrive un temps où/Nous trouvons à répétition un résultat avec une virgule/Dans l'anonymat » (*Avec une virgule dans l'anonymat*). Les illusions de jadis sont reflétées dans un miroir de plus en plus trouble, tranchant dans la séparation de la vie vécue de la réalité de la rêverie poétique: « J'ai emballé des montagnes d'ajournements/Dans ma jeunesse et par la suite/ Et je n'ai pas compté les prodigalités/Même si assez d'égarements/M'avertissaient de descendre dans la réalité//À présent la plus petite/Unité de temps me semble être le siècle » (*J'oubliais de me chercher*).

En 2015, avec un recueil qui porte un titre tout à fait inhabituel, 66, George Schinteie, lance un projet personnel ambitieux. Sur la page de garde du livre figurent un sous-titre *poeme dintrun timp înrămat* (poèmes d'un temps encadré), ainsi qu'une épigraphe: « si dans le ciel il y avait de la terre/je m'y glisserais par une nuit bleue/et j'y planterais un mot/ pour qu'il parle aux nuages de l'amour » qui, en soi, ne rendent pas les choses plus limpides. Au contraire même, je dirais qu'ils creusent davantage le mystérieux titre du recueil. Implicitement, la première tentation de la lecture est de rechercher une clé initiale dans la zone des significations numérologiques, d'autant plus que le graphisme de la couverture propose une séparation des chiffres, 6/6, à son tour provocatrice.

La symbolique du 6 a comme déesse tutélaire Venus/Aphrodite, suggérant, disent les spécialistes, calme, équilibre mental et spirituel, sincérité, mais aussi amour, vérité, capa-

cité de dépasser avec sagesse et diplomatie les moments difficiles de la vie, compréhension et pardon; le monde fut créé en 6 jours et autant de directions de l'espace: les quatre points cardinaux, le nadir et le zénith.

À son tour 66, apparaît comme un nombre symétrique, angélique, composé des énergies et des vibrations du nombre 6. Il est, sur le plan symbolique, l'attribut de l'attachement envers l'univers domestique, de la responsabilité sociale pleinement assumée, de l'amour inconditionnel, mais aussi de la confiance absolue dans la force divine, de même qu'il est, dans la sphère laïque, et laissant de côté de multiples autres significations, le chiffre maximal de la chance. Bon nombre des poèmes de ce recueil « thématissent » de telles significations, sans que l'auteur les en force cependant.

Au sein de telles déterminations, « l'idéologie » du livre devient quelque peu plus transparente dans le poème qui donne le titre lui-même: « depuis quelques heures ma vie s'écrit avec le même chiffre/dans un âge que je veux ignorer/car il ne signifie pas grand-chose sans que je réponde/par exemple si jusqu'à présent j'ai trouvé le sens/pour lequel on m'a octroyé le droit à la vie/si je m'explique pourquoi l'ombre est un alter ego/de l'être toujours égaré/et pourquoi les yeux ne rencontrent-ils pas que la lumière du soleil/chaque matin quand/ je sens le vol des papillons/à travers les années rangées à la va-vite/comme des poteaux télégraphiques destinés à la pénétration du/vent dans les os fragiles du temps/[...]/il y aurait pas mal de questions auxquelles/les réponses se laissent attendre/mais ma vie durant toute une année/s'écrit avec le même chiffre/dessinant deux tasses de café/avec les anses rapprochées/[...]/depuis

soixante-six ans/j'attends aux portes des cieux/et je ne puis toujours pas répondre/à la question de Dieu:/qui est-ce ? » (66).

Ainsi donc, depuis les murailles d'un seuil symbolique, le projet que j'évoquais serait donc censé récupérer les « années de prodigalité » de l'auteur, clarifier son art poétique, rendre la pleine mesure d'une vision lyrique personnelle, impossible à confondre.

Tout comme dans les précédents recueils, le discours se tisse à partir d'une succession d'images et de réverbérations, de séquences imprégnées par l'omnipotence de la sensorialité, mais aussi de la capacité des mots à conserver et à transmettre, plus loin, des tensions internes, des tristesses et des angoisses, des frustrations et des espoirs, des craintes et des illusions, des mélancolies ainsi que de discrètes explosions d'extase.

L'art poétique de George Schinteie continue de graviter sur la trajectoire de l'idée que ce ne sont pas la « mise en mots », la verbalisation (fut-elle poétique) qui sont vulnérables devant le temps qui passe, mais un certain contenu de réalité: « à l'aube, mais surtout quand je rêve/les coléoptères dont je suis tombé amoureux/m'isolent et me coupe la voie/me laissant dans la paume un bouquet/de distinguées mélancolies/qui perforent le blanc de la vie/comme une feuille de papier » (*Comme une feuille de papier*).

Peuplée par des inquiétudes métaphysiques, la réalité est, au fond, pour George Schinteie, le cosmos infini de la « rêverie poétique »: « ma vie s'écrit quotidiennement/dans une calligraphie nébuleuse/avec des alluvions d'espoirs/dans un mélange de rêves/macule l'horizon/et brise l'arc-en-ciel/

dans un torrent de couleurs/je crains les inondations/quand se reverse dans l'ouïe/le refus de tout appel/tandis qu'un ange caché/me perle la plume/d'une larme de ciel » (*Une larme de ciel*).

Sélectionnée rigoureusement d'après des critères qui relèvent catégoriquement « des affinités électives non dues au hasard » du poète, le graphisme subtil de Gabriel Kelemen, qui accompagne les poèmes, est loin d'en être une simple illustration: doués d'une perception particulière de la réalité, les auteurs lancent, à travers ce graphisme, une provocation continue dont l'objectif est la réception et la compréhension du monde du point de vue du dialogue toujours possible entre les arts: la parole et l'image visuelle constituent ensemble, dans une spectaculaire symbiose, un espace d'ombre et de lumière, de paraboles, de symboles et de métaphores qui distordent la linéarité de la lecture, dévoile avec parcimonie des mystères, oblige à s'attarder et à revenir en arrière, stimule les sens cachés de chaque page.

Le projet de George Schinteie se poursuit avec *67 – poeme deznodate* [poèmes dénoués] (2016), livre qui bénéficie cette fois-ci des illustrations signées par Edith Torony, d'une beauté et d'une étrangeté à part, un mix semi-transparent de couleurs violentes, tempérées par des fonds et suggestions de gris. La poésie de George Schinteie acquiert ainsi un espace graphique idéal, qui met en valeur la fracture profonde qui semble intervenir dans son discours lyrique. La parcimonie de jadis, la concentration en images et en métaphores des recueils précédents sont remplacées par la volupté de la « mise en mots » qui avoisine le verbiage. Dans nombre de poésies,

l'auteur baisse la garde de la censure des mots, les « poèmes dénoués » se déploient sur d'amples surfaces, la réalité immédiate inonde la versification pour se transformer souvent en une sorte de surréalité, peuplée par des associations imprévisibles, inhabituelles, choquantes: « des nuages noirs étaient passés comme un TGV/ me blésant la larme endormie dans le coin de l'œil gauche/je venais tout juste de me lever le soleil n'osait pas aiguïser/mon regard indiscret dirigé vers l'horizon/j'étais un faisceau de tristesse transpercé par d'âpres lectures/oubliées sur le chevet de ciel prolongé jusqu'aux doigts/et je me cherchais dans les poches du présent/comme une pièce de monnaie nécessaire à la mise en mouvement/ du caddy du supermarché duquel parfois/on s'imagine qu'on peut tout acheter sauf de la vie/l'illusion se poursuit de sorte que nous fourrons/dans des boîtes parfumées des espoirs des joies/pour les longues soirées d'une saison dessinée/avec pas mal de détails dans les fantaisies jamais atteintes/je sirote le thé du jour à la menthe/me lançant comme une fusée dans l'univers/je me détache de la terre et je flotte les yeux fermés/ par-dessus la vie vécue dans une relativité incommensurable/jusqu'à ce que quelqu'un semble m'asseoir/dans la selle d'un cheval blanc qui mord ma barbe avec entrain/l'herbe convoitée se perdant dans l'univers/qui égarait mon existence » (*Le cheval blanc et le petit-déjeuner*).

Les poèmes sont donc, amples, discursifs, libérateurs, fondés sur la même succession débordante d'images et de métaphores qui continuent de suggérer, plutôt que de dire, la vérité sur la vie et la mort, sur l'écoulement du temps et les âges, sur des états d'âme intenses et des sentiments forts. De plus en plus, les textes de George Schinteie ressemblent

à des litanies désacralisées, se présentent comme des scénarios égocentriques où l'imaginaire est poussé jusqu'aux frontières du surréalisme. Sous les dialogues apparents avec des instances suprêmes (le Soi, la Mort, Dieu, l'Ange) se cache, au fond, un monologue sans fin, un témoignage sans détours, une « confession sans limites » qui cherche, en état de perpétuelle rêverie, le sens de sa propre existence: « l'acceptation de l'écoulement se passe/chaque après-midi perdu sous le noyer/je baigne mon odorat dans l'iode en écoutant la musique des sphères/dans le souffle léger du vent d'avril/et je continue de chercher la brebis égarée en moi/jusqu'à ce que l'ange gardien me soulève par le col/et me souffle sur les épaules des ailes de soie/glissant doucement comme un conte de fées/sur la rétine de mes yeux sans rideau » (*Conte de fées*). Ce sont, bien évidemment, des scénarios qui tordent le cou à la réalité, la rendent plus raffinée, plus personnelle, plus tendre et, parfois, avec une vague once d'(auto)ironie: « je fais l'amour à la poésie/que j'aime et je ne/craings pas la vérité/même si je suis son fils/adultérin/et que les gens soutiennent de plus en plus souvent/que c'est de l'inceste » (*Inceste*).

67 (*poeme deznodate*) [67 (poèmes dénoués)] marque, comme le poète lui-même l'a voulu, un moment, un âge de sa création: c'est un segment de son ambitieux projet de la récupération du soi-même. Un projet dans lequel chaque nouvelle apparition est, plus qu'un événement, une fête de l'esprit, une occasion de célébrer le bon goût.

Après 66 (*poeme dintr-un timp înrămat*) [66 (poèmes d'un temps encadré)], 2015 et 67 (*poeme deznodate*) [67 (poèmes

dénoués]], 2016, *68(poeme cu fereastră deschisă)* [68 (poèmes avec la fenêtre ouverte)], 2017 pousse plus loin encore le projet, lancé il y a quelque temps par George Schinteie, et le dépose de l'autre côté du milieu de sa réalisation. Un projet pas seulement littéraire, mais un projet de fusion, qui consiste, d'une part dans la publication tous les ans jusqu'à l'âge de 70ans, d'un livre apte à coaguler, intentionnellement tout du moins, les principales coordonnées de l'univers lyrique, à configurer les touches finales de la vision du soi du poète, du monde et de la poésie et, en par ailleurs, à exprimer le pouls et le rythme de la pleine maturation/du plein mûrissement existentiels et créatifs, du point de vue de chacune des cinq dernières étapes (i.e. années) vers le seuil de « l'âge solaire » comme dirait George Călinescu. D'autre part, par un geste de subtile synchronicité nuancée, poursuivant l'expérience du recueil *Clepsidra de cuvinte* [Le Sablier des mots] (2013) – dont la réalisation graphique a été faite avec Valeriu Sepi et où les poésies sont « complétées » par des œuvres picturales conçues non pas comme une démarche illustrative, mais comme une réverbération des vers, sur un autre plan et dans un autre registre, comme un discours parallèle, constituant ensemble, texte et image, des séquences d'une grande beauté expressive –, dans chacun des trois autres recueils du son projet, publiés à ce jour, George Schinteie a associé son nom (et implicitement l'intégralité de son œuvre) à celui d'artistes originaires de Timișoara avec une notoriété certaine dans le domaine des arts visuels et connus non seulement pour l'originalité de leurs formules esthétiques, mais aussi pour leurs affinités et leurs disponibilités pour des démarches

inédites, de grande envergure: Gabriel Kelemen (dans 66), Edith Torony (dans 67) et Victor Gingiu (dans 68). Nés en 1968 pour le premier, en 1988, et respectivement en 1977, pour les suivants, ils appartiennent, bien évidemment, à des générations différentes de plasticiens; ils ont, cependant, en commun une manière de se circonscrire, de résonner et d'adhérer, par l'image, à la poésie que George Schinteie est parvenu à provoquer en les rapprochant d'elle tout en leur laissant une absolue liberté d'expression, par le truchement d'induction l'ayant comme point de départ. Le résultat est, comme je le disais, séduisant: les poèmes et les formes graphiques cohabitent harmonieusement, s'intersectent et s'éloignent les uns des autres, respirent, tantôt ensemble, tantôt indépendamment, dans un tandem esthétique inédit et convaincant parole/image. À noter encore que, malgré les apparences, ces volumes du projet de George Schinteie, ne sont pas des livres marquant la simple célébration d'un anniversaire. Les sous-titres – *Poeme dintrun timp înrămat* [poèmes d'un temps encadré] (66), *Poeme deznodate* [poèmes dénoués] (67), *Poeme cu fereastra deschisă* [poèmes avec la fenêtre ouverte] (68) – suggèrent un cheminement suivant une stratégie bien établie, à la fois intelligente et rationnelle, de compréhension/divulgateion des liens complexes que sa poésie a sans cesse développée: la relation entre le soi et la Poésie, la manière (re)modelante à travers laquelle la création se reflète dans le Moi lyrique, le (re)configure incessamment, le positionne encore et encore de la sorte dans le rapport avec la biographie et l'histoire individuelle, ainsi qu'avec la réalité qui transcende l'alchimie imprédictible de la triade. De là, à la méditation majeure sur le destin, la vie

et la mort, sur la relation à Dieu, il n'y a qu'un pas, un pas que George Schinteie anticipe dès le poème éponyme du premier recueil du projet: « j'attends aux portes des cieux/et je ne puis toujours pas répondre/à la question de Dieu:/qui est-ce ? » (66).

Comme auparavant, le discours lyrique consiste en une succession d'images associatives, avec, parfois, une apparence de dicton surréaliste, peuplé, jusqu'à la saturation, de métaphores et comparaisons dominées par la sensorialité, avec des changements brusques et imprévisibles de direction, avec des éclats inattendus de sens: « dans mes yeux jouent des violons quand je m'observe dans le miroir/comme une pluie d'été délivrée par les nuages/faisant rouler le sourire du nouveau-né dans une motte de foin/les grillons pleurent musicalement à l'ombre de la faux/fraîchement aiguisée sur l'enclume de la confiance/le chef d'orchestre des pensées rassemble des souvenirs/sans un silo de la mémoire/et les fait tourner harmonieusement laissant le basson commencer/l'escargot laisse des traces sur la boussole qui/dérègle le nord et caresse âprement le regard des violons/désespérés qu'une armée de hérissons/traverse la scène » (*Puzzle*). Irrémédiablement sur un ton de confession, disposé à aller jusqu'au bout avec la mise en scène de son vécu et de son intériorité, dans une prodigalité sans réserves du soi-même biographique, George Schinteie, reste toujours, dans ses poèmes, un auteur de facture impressionniste, passé par la fièvre du surréalisme et traversé par la tension des expérimentations du type Nichita Stănescu (adopté en tant qu'idole et non pas comme modèle !), pratiquées dans son esprit, mais pas à la lettre.

Du haut de l'âge et d'une expérience existentielle à l'apogée – « je suis submergé par le chiffre six qui pousse verticalement l'infini/pour rapprocher mon vol d'un point/l'âge monte sur le chiffre huit avec un optimisme hors du commun/et se fond dans une position que même les amoureux/ identifie mal » (*Oiseaux-instants*) –, délivré de la pression jadis inéluctable de certaines tentations et craintes mondaines, telles que l'amour – « l'amour va de porte en porte/en quête d'un cœur pour y faire son nid/[...]/quand l'amour frappe à ma porte/et ne me trouve pas chez moi » (*L'amour frappe la porte*) –, l'irréversible écoulement du temps: « je chevauchais les années avec une imprescriptible vitesse/et soudain je me suis réveillé en homme/tentant de briser la montagne sans marteau-piqueur/mais seulement avec la pensée que la force est donnée/par le rythme des battements du cœur/devant les portails entre-ouverts de la chimère/vers laquelle je courais dans un *perpetuum mobile*/des entrailles de ma mère » (*Ses seins quelle conclusion*); ou bien les souvenirs et le passé: « les souvenirs non-dits divulguent le secret/de l'immortelle illusion dont naît le naturel » (*Le naturel de l'illusion*); le poète se déplace à présent avec détachement à travers les données de sa propre biographie, parvient naturellement à des conclusions aphoristiques, plus d'une fois chargées d'(auto)ironie: « les souvenirs – illusions concrètes/que les mortels essayent durant leur vie » (*Le naturel de l'illusion*); « entre la vie et la mort point de ligne de démarcation » (*La ligne de démarcation*); « de l'abattoir de mots sortent les poèmes » (*Le bleu des mots*); « les jours s'enfilent dans un arc-en-ciel d'aléatoire » (*Nostalgie*); « depuis toujours/j'erre dans le désert/et j'essaye d'écrire/d'autres déserts plus doux » (*L'homme-glaise*); « ma vie

sans titre de voyage/est photographiée quotidiennement/et montrée aux chiens/pour qu'ils l'aboient » (*La cloche du destin*). La délivrance de l'expression va encore plus loin: fait rarissime dans sa création, George Schinteie se laisse tenté par la forme classique de la poésie: « des rideaux sans cesse se lèvent/signe que la chasse a commencé récemment/et l'éclair dans le palais pénètre/transférant la crainte dans mes os attentivement//je me réchauffe à l'ombre des paroles/avec la larme de coucou esseulé/et j'attends qu'un sage nuage chante/une symphonie prête à encadrer//qu'il est triste cet automne guéri/par tout le tumulte de l'été/mais je n'abandonne pas, nenni/et déchaîné je tire le volet de la soirée » (*Le volet de la soirée*).

Recueil marquant une nouvelle étape, 68 (poèmes avec la fenêtre ouverte) ne met pas nécessairement l'accent sur une nouvelle perspective de la création de George Schinteie, mais il confirme néanmoins, pleinement, la substantialité d'un univers lyrique et d'autres outils poétiques que l'auteur maîtrise à merveille.

En 2018, George Schinteie lance sa première anthologie d'auteur intitulée *Umbra ceasornicului* [L'Ombre de l'horloge] avec une étude critique signée Cristina Sava, postface de Marian Odangiu, couverture et dessins, Romeo Ioan. Le volume rassemble, dans ces quelque deux cents pages, un nombre conséquent de poèmes remarquables et met ainsi à la disposition des lecteurs une image d'envergure de la création de George Schinteie figurant dans les sept recueils qui précèdent. En même temps cette publication confirme le constat que chaque nouveau livre de George Schinteie et chaque

événement en marge de celle-ci sont une sorte de *happening culturel* de la plus haute tenue artistique. Tout cela porte une charge symbolique: dans le titre, dans la conception, dans les images, dans la forme typographique. C'est une fête de l'esprit, une occasion de célébrer le bon goût, une « aventure » esthétique censée non seulement rétablir le dialogue du lecteur avec la poésie, mais surtout de créer pour celui-ci un confort esthétique sans faux pas. La beauté du livre en tant qu'objet, ainsi que la beauté des poèmes relèvent toutes les deux de la même logique d'intermédiation de la compréhension de la vie et de la mort, de l'amour et de la relation avec la divinité, de la périssabilité et de l'écoulement, de la vulnérabilité de l'instant et de la chance de le rendre éternel au moyen du vécu lyrique, de l'humanité de l'être. Les vers délimitent, avec ce sens, un séduisant périmètre d'ombres et lumières, de métaphores et comparaisons dominées par des éléments sensoriels, de paraboles et d'aphorismes, un espace parfait de l'acceptation clame, solaire de l'existence, de l'Histoire et du monde. Un espace de l'acceptation et de l'acquiescement.

Le présent recueil, *Deșertul de cuarț, poeme în bătaia vântului* [Le Désert de quartz, poèmes au gré du vent] amplifie les états de tristesse réflexive du poète, et étend les surfaces de la nostalgie pour les neiges d'antan, mais aussi les inquiétudes provoquées par l'avancement dans l'âge, par l'écoulement irréversible du temps, par l'épuisement progressif des énergies intérieures: « les années se poussent dans une arche brisée/et chacune oublie sa propre gloire/ignore l'importance et l'intensité/des états vécus dans l'anonymat/et ne s'enquérant pas du rivage où elles vont jeter l'ancre/et de qu'elle terre des illusions sera leur nouvelle carte » (*La vie comme une arche*

de Noé). « [J]’avais quitté mon moi-même/dans une saison de l’aube », nous dit le poète, parti pour déchiffrer l’époque, dont il ne reste maintenant que des souvenirs: la quête du Verbe, du Poème, du Sens, de la Femme et de l’Amour s’avère être seulement une séduisante chimère. Celui qui, durant l’enfance s’était habitué à se « dissimule[r] dans une étoile », se sent abandonné, esseulé devant la confrontation avec la vie, au gré de plus en plus imprévisible du vent: « à présent je n’ai de cesse de la chercher et je ne la retrouve plus/peut-être m’a-t-elle abandonné/peut-être ai-je changé/ou bien elle s’est cachée comme moi en catimini dans/une autre enfance/dans laquelle sans cesse et confiant je me suis glissé/en m’évertuant à vivre l’éternité » (*Dissimulé dans une étoile*). « [L]es souvenirs d’actes inaccomplis » s’agglutinent dans le vortex des années qui se dispersent dans le désert, le temps est malade, les années sont des « bouleaux/qui ont poussé dans la carte d’identité », les mots, des papillons aux ailes humides. L’éternité se consomme dans la région abandonnée comprise entre la terre et la mer, les mots succombent à des moments parfaitement inattendus, souvent, tout se figure à l’instar d’un désert sans nom, de plus en plus vide.

La « détresse sentimentale » du poète connaît des moments de paroxysme et n’est sauvée que par l’image fixée dans la mémoire de la femme aimée: « je compte les pas pour ne pas me tromper/j’ai quelque peu oublié cette danse de la vie/et je serre contre ma poitrine comme un trésor/ton ombre crucifiée humblement » (*Dans ce poème*). À préciser, nécessairement, que l’érotisme de toujours des vers de George Schinteie conserve, dans ses grandes lignes, ses caractéristiques, même s’il est davantage sentimental, davantage

défini par les limites de la méditation *au sujet de*. De façon plus prégnante, le poète fait un discours sur l'idée de femme plutôt que sur la forme palpable, terrestre, mondaine de l'amoureuse: « le ciel s'est empourpré après ton départ/on entendait encore le crissement d'un temps/écrasé sous les pas invisibles/qui dessinaient la douleur/dans mon cœur [...] tard dans la nuit quand le ciel s'est un peu calmé/j'ai tenté de te chercher/jusqu'à ce que tu t'incarnes en arc-en-ciel//le soleil faisait déjà dans l'âme de l'ombre/à la défiance à l'égard des couleurs » (***). Sous la pression de l'écoulement du Temps, les aventures, les états d'âme, le vécu, les émotions intenses s'estompent, se transforment en souvenirs, parfois doux, parfois douloureux: « les ombres de la vie recouvrent discrètement/les sentiments perdus à travers les saisons/sans rendre des comptes/tout se passe à présent dans un rythme/dépourvu de cadence/et ne me fait plus mal la lumière/avec laquelle j'enveloppe au matin/l'horizon » (*La lumière ne me fait plus mal*).

Par-delà les images débordantes et l'usage en cascade de la métaphore, les poèmes de George Schinteie sont, pour la majorité, d'extraction animiste, avec de discrètes et délicates références au village traditionnel, avec ses légendes, ses superstitions, ses mythologies et ses croyances, auxquelles le poète se sent profondément attaché, dès l'enfance, par l'étape du parcours du premier cercle de la connaissance. Entre rêve, réalité et illusion, pour lui, tout a une âme, tout est être vivant, doué de sensibilité et avec une toujours renouvelée capacité de réaction, de synchronisation en tant qu'état intérieur du soi-même lyrique: « des oiseaux colorés sont mes mots/la nuit est plus douce si/je les prononce à voix haute/

comme si je me trouvais au bord de la mer/et que les vagues me retourneraient l'écho » (*La lumière ne me fait plus mal*).

Dans une certaine mesure, les livres de George Schinteie sont de véritables (auto)biographies lyriques qui suivent les méandres d'une existence tumultueuse, vécue toujours et encore dans les sphères de l'esthétique, de la musique et de la poésie. C'est un parcours répété sans cesse de son devenir en tant que poète, de sa redécouverte des splendeurs des mots: « ma biographie de sable/que le vent a fait voler en éclats/trouve sa place dans une boîte d'allumettes/jetée dans un rêve/les années brûlent tel un feu invisible/égarant dans la fumée tout espoir/et tentent de tuer la rosée/sous mes paupières/quand je quitte les personnes qui me sont chères/un coquillage abandonné sur une plage interminable/est mon guide généreux à travers/une mer d'épines/que je ne peux contourner/si ce n'est au lever du jour/quand le rêve se dissipe progressivement/des flammes descendent dans mon cœur/incendiant la neige/sans la toucher » (*Un jour de moi-même*).

Marian Odangiu

« Credo poétique: balançoire du
rêve, la parole frappe aux portes de
l'éternité »

ou la découverte du désir de traduire George Schinteie

J'habite, et c'est ma nouvelle *patrie*, pour paraphraser Cioran, la langue de la traduction: cette langue à la croisée des chemins, qui s'abreuve à deux sources linguistiques et s'enrichit constamment des créations de certains (les auteurs traduits), qu'elle façonne, avec un haut degré de fidélité, pour ma part, à destination d'un plus grand nombre encore (les nouveaux lecteurs). Traduire de la poésie est, pour moi, une bien plus grande source de plaisir, car même chez les poètes contemporains la rime et les contraintes formelles se glissent parfois, subrepticement ou volontairement, en rendant la transposition un peu plus compliquée, en ce qu'il faut demander à la syntaxe française des efforts de souplesse qu'elle n'est pas toujours prête à consentir, comme ce fut le cas pour *Mărtișor* (je reviendrai sur la signification du titre), magnifique poème où je n'ai hélas pas pu reconstituer toutes les rimes.

Pour définir ce que j'ai éprouvé lors de la découverte des vers de George Schinteie, je ferai mienne cette citation: « [...] le poème n'est pas une réponse à une interrogation de l'homme ou du monde, mais ne fait qu'aggraver le questionnement » (Linda Lê, *Par ailleurs (exils)*, p. 75) car comme l'écrit George Schinteie dans un poème en un vers: « Poésie: telle une épée la parole en métaphores met à mort ». Cette idée d'aggravation qu'évoque si bien Linda Lê correspond chez le poète à une sorte

d'urgence (le dernier mot du recueil est *apocalypse*, tandis que le premier, *la vie*) à ouvrir le champ des interrogations, sans points, car, vous remarquerez qu'il s'affranchit totalement de la ponctuation, pour laisser libre cours au flux poétique s'écoulant tel le sable. Plusieurs poèmes d'ailleurs, requièrent une attention toute particulière quant à l'enchaînement des mots et à la délicatesse de leur enchaînement.

Ainsi, donc, ma rencontre avec George Schinteie est intervenue sous le signe des monostiches que nous avons échangés. Lorsqu'il m'a envoyé (en 2020), avec générosité, plusieurs de ses recueils de poésie, c'est celui sur les poèmes en un vers (monostiches) qui a d'abord retenu mon attention, de sorte que je lui ai naturellement transmis en retour le volume intitulé *Monostiches et autres poèmes*, d'Ion Pillat que j'ai traduit et publié en France (fin 2015) avec l'aide de Muriel Beauchamp (mystérieux pseudonyme).

Mon émerveillement est cependant allé au-delà de cette comparaison, car j'ai trouvé dans la poésie de George Schinteie une source de plaisir poétique évidente. Il exprime de manière sublime ce « dur désir de durer » (Paul Éluard), par l'amour, les rêves et la beauté insaisissable de la nature, notamment.

Dans cette courte note de la traductrice, je vous propose également deux éclaircissements sémantiques et justifications des choix de traduction.

Pour revenir au poème déjà cité, *Mărtișor*, j'ai opté pour une non-traduction du titre, sans en faire pour autant un déni de traduction je l'espère, car le terme correspond à une

tradition locale plutôt bien vulgarisée par différents moyens, même si pas encore trop connue en France. En effet, les Roumains célèbrent le 1^{er} mars l'arrivée du printemps, par la fête de *Mărțișor* (nom populaire du mois de mars), dont l'origine remonte au temps des Daces et des Romains. Le 1^{er} mars (*martius* en latin), premier jour du vieux calendrier romain on célébrait *Matroualia*, la fête dédiée au dieu Mars, la divinité des forces de la nature, du printemps et de l'agriculture.

Je cite encore à ce sujet une experte, Denise Pop-Câmpeanu (*Se vêtir: Quand, pourquoi, comment, en Roumanie hier et aujourd'hui*, pp. 121-122):

« L'association fil rouge/fil blanc se rencontre aussi dans la charmante coutume des souhaits du 1^{er} mars. Autrefois, les parents mettaient au cou de leurs enfants, le matin du 1^{er} mars, une pièce d'or ou d'argent attachée par un fil rouge, ou par des fils tordus rouges et blancs pour leur porter chance et santé durant toute l'année. Il fallait faire attention qu'une femme enceinte ne soit pas présente au moment où les enfants recevaient ce cadeau nommé *mărțișor* (littéralement: petit mars) car l'effet aurait été contraire. [...]

Aujourd'hui, cette coutume s'est étendue à tous les âges de la vie. Entre amis, entre membres d'une même famille, de la main à la main ou par lettre, les *mărțișoare* sont offerts ou envoyés sous la forme d'une petite amulette suspendue à un nœud confectionné avec deux brins de fil, rouge et blanc. »

Et le poète de nous livrer à son tour une définition: « c'est le printemps de l'âge qui tente/dans d'autres saisons l'amour de faire passer ».

J'ai compté les occurrences du mot *nostalgie*, dans ma traduction: une dizaine dont la plupart représentent la transposition du roumain *dor*.

Radu Bata, qui déclare, sans vraiment plaisanter, vouloir introduire le mot *dor* dans la langue française, nous propose dans son anthologie de poésie roumaine *Le Blues roumain*, vol. 3 (p. 46), cette explication: « *dor*: mot roumain intraduisible qui vient des mots latins *dolor* (douleur) et *desiderium* (désir) et contient bien des états: douleur, désir, langueur, envie, amour, nostalgie, tourment, tendresse, spleen, etc. Le *dor* est un sentiment intense et indéfinissable qui va de la souffrance jusqu'à la douceur, du mal du pays jusqu'à l'érotisme, du délice mélancolique jusqu'à l'aspiration vers un ailleurs..., selon les circonstances. Son cousin portugais s'appelle *saudade*. » George Schinteie use, mais n'abuse pas de ce mot qu'on pourrait donc qualifier de typiquement roumain. Pour sa traduction, j'ai choisi d'utiliser le mot *nostalgie* qui caractérise aussi bien le mal du pays que le regret mélancolique (d'une chose révolue ou de ce qu'on n'a pas connu) ou bien un désir insatisfait. Je ressentais ainsi le besoin de faire ressortir davantage la dimension universelle de ce sentiment, à qui George Schinteie dédie un poème entier, et sur lequel d'aucuns ont abondamment glosé.

Les livres de George Schinteie sont tous des réalisations éditoriales remarquables, aussi, je suis très honorée d'avoir participé à ce recueil bilingue et je tiens à remercier le poète pour sa confiance.

Gabrielle Danoux

CUPRINS

Legat de timp	5
Viața ca arca lui Noe	21
În urma mea cuvintele	22
Undeva departe	23
Nedumerire	24
Cîte răni	25
Furișat într-o stea	26
Curcubeul din ape	27
Timp bolnav	28
Concluzie	29
Lumina adevărului	30
Dorință	31
la orizont noi	32
Pînă cînd oglinda....	33
Inefabil	35
*** <i>cuvintele fac infarct fără să mă anunțe</i>	36
Toamna	37
Coloană de infinit	38
Deșertul	39
Iluzie în doi	41
Dor	42
Dragostea ca un puzzle	43

Doar tu	44
Toamna asta iubito	45
*** <i>sîinii tăi răvășiți îmi însoțeau mersul</i>	46
Fiecare pasăre pe limba ei pierde	47
Constat că	48
Iubirea are aripi.	49
Din cînd în cînd.	50
În poemul acesta	51
Gînduri umezite de ploi	52
Cochilie	53
Chip de rătăcire.	54
Trei căprioare	55
Cîte un zîmbet.	57
Infarct	58
Legat de timp	59
Ca un punct în secantă	60
*** <i>cerul s-a înroșit după plecarea ta</i>	62
Macii	63
Nu mă mai doare lumina	64
Abandonat de lună	65
Gînd de noiembrie.	66
Un gînd pandemic.	67
Ipostază.	68
De frig imperfect.	69

Încercare	70
Se-ncoronează	71
Drumul spre mîntuire	72
Clepsidra 1	73
Clepsidra de aer	74
Curcubeu necontrolat	75
Mărțișor	76
Clopotul din turlă	77
Statuia fulgerului	78
Dispăru printre stele	79
Clepsidra 2.	80
Conturul dragostei	81
*** <i>un clopot de aburi</i>	82
Ca și cînd	83
Vedenii	84
Cocorii	85
Și mă uită	86
La trei fîntîni	87
Oceanul pălește	88
Fără repere	89
Stampă autumnală	90
Ca o cheie neînsemnată	91
*** <i>cos cu un ac invizibil</i>	92
Fără să-mi spună pe nume	93

Rupere de timp	94
Cercuri	95
Carpe diem	96
Un violoncel toamna	97
Stau și mă-ntreb	98
Sîngele timpului	99
O zi din mine.	100
Umbra și pescărușii.	101
În anotimpul imposibil	102
*** <i>prin valea cu plopi</i>	103
Resemnare.	104
Cît...	105
Niciunde	106
Cum dinții de lapte	107
Biberon de vise	108
Viață de mucava	110
Un semn	111
Trenul timpului	112
Dincotro vine apocalipsa.	113
Autoportret cu stele și păsări	115
„ Crez poetic: leagăn visului , cuvântul bate la porți de eternitate”, sau descoperirea dorinței de a-l traduce pe George Schinteie.	137

TABLES DES MATIÈRES

Lié au temps	145
La vie comme une arche de Noé	165
Dans mon sillage les paroles	166
Quelque part au loin	167
Étonnement.	168
Combien de plaies	169
Dissimulé dans une étoile	170
L'arc-en-ciel des eaux.	171
Temps malade	172
Conclusion.	173
La lumière de la vérité	174
Désir	175
À l'horizon nous.	176
Jusqu'à ce que le miroir... ..	177
Ineffable	179
*** <i>les mots font un infarctus sans me prévenir</i>	180
L'automne	181
Colonne de l'infini	182
Le désert	183
Illusion à deux.	185
Nostalgie	186
L'amour comme un puzzle	187

Uniquement toi	188
Cet automne mon amoureuse	189
*** <i>tes seins troublés accompagnaient mes pas</i>	190
On est toujours puni par ce que l'on a péché	191
Je constate que	192
L'amour a des ailes	193
Parfois	194
Dans ce poème	195
Pensées trempées par les pluies	196
Coquille	197
En guise d'égarement	198
Trois biches	199
Un sourire	201
Infarctus	202
Lié au temps	203
Comme un point sur la sécante	204
*** <i>le ciel s'est empourpré après ton départ</i>	206
Les coquelicots	207
La lumière ne me fait plus mal	208
Abandonné par la lune	209
Pensée de novembre	210
Une pensée pandémique	211
Hypostase	212
De froid imparfait	213

Tentative	214
Couronnement	215
Le chemin vers le salut	216
Le sablier 1	217
Le sablier aérien	218
Arc-en-ciel incontrôlé	219
Mărtișor	220
La cloche dans le clocher	221
La statue du tonnerre	222
Disparition entre les étoiles	223
Le sablier 2.	224
Le contour de l'amour	225
*** <i>une cloche de vapeurs</i>	226
Comme si	227
Visions	228
Les grues cendrées	229
Et m'oublie	230
Aux trois fontaines	231
L'océan pâlit	232
Sans repères	233
Estampe automnale	234
Comme une clé non marquée	235
*** <i>je couds avec une aiguille invisible</i>	236
Sans m'appeler par mon nom	237

Déchirement du temps	238
Des cercles	239
Carpe diem	240
Un violoncelle l'automne	241
Je suis là à me demander	242
Le sang du temps	243
Un jour de moi-même	244
L'ombre et les mouettes	245
Dans la saison impossible	246
*** <i>dans la vallée des peupliers</i>	247
Résignation	248
Si près	249
Nulle part	250
Comment les dents de lait	251
Biberon de rêves	252
La vie de carton-pâte	254
Un signe	255
Le train du temps	256
De quel côté arrive l'apocalypse	257
Autoportrait avec des étoiles et des oiseaux	259
« Credo poétique: balançoire du rêve, la parole frappe aux portes de l'éternité » ou la découverte du désir de traduire George Schinteie	283
Cuprins	287
Tables des matières	291